

पूणम

मोती नगर, अमरावती.
इंस्टीट्यूट ऑफ फॅशन & सोफा

सोफा, बेड, अलमारी, कुलर, टीवी

फायदा हव बडै दुर या, जुन दया नवीन घ्या !!

SAMSUNG

Panasonic

--- TRUSTED NAME ---

फायदा

हव बडै दुर या, जुन दया नवीन घ्या !!

₹1000*

अटका उपलब्ध

Exclusive New Office Furniture Showroom

couchpuffy

Architectural Choice Furniture

Chairs | Tables | Sofas | Armchairs
Tables | Lobby Sets & Many More

फायदा

हव बडै दुर या, जुन दया नवीन घ्या !!

डिजिटल

रहाटगाव रोड, अमरावती

99300-94691
8585-9552-85

1 Lakh sq ft Premium Furniture & Exclusive Gift Mall.

couchpuffy

Architectural Choice Furniture

50+ Showrooms
Pure Tailored Design
7 Years Warranty

डिजिटल

रहाटगाव रोड, अमरावती

99300-94691
8585-9552-85

महानगरातील समस्त जनतेला
दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा

गुणेच्छुक

डॉ. प्रशांत वानखडे पाटील

महानगर अध्यक्ष, अकोला

सुटीची सूचना

आज दिनांक २१ ऑक्टोबर २०२५ रोजी लक्ष्मीपूजन (दिवाळी) निमित्त जनमाध्यम कार्यालयाला सुटी असल्यामुळे उद्या दिनांक २२ ऑक्टोबर २०२५ रोजीचा अंक प्रकाशित होणार नाही, याची वाचक, जाहिरातदार, एजंट यांनी नोंद घ्यावी.

■ व्यवस्थापक

वस्त्रम्

पूरे परिवार की फैशन एक ही छत के नीचे

ADDRESS: VASTRAM BY GORAKHNURWALA OPPOSITE OPEN THEATRE NEAR NEW CLOTH MARKET, AKOLA

समस्त ग्राहक, हितचिंतकांना
दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा

गुणेच्छुक

डॉ. संतोष हुशे

ज्येष्ठ नेते, शिवसेना (उभाठा)

दिवाळीचा हा प्रकाशमान
उत्सव आपल्या घरात सौम्यता,
आनंद आणि समृद्धी घेऊन येवो!

शुभेच्छुक

KUMUDEENI RESOURCES
MANAGEMENT PRIVATE
LIMITED AKOLA

समस्त जनतेस दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा..!

मानोटा नगर पंचायत, जिल्हा वाशिम

जाहीर सूचना

श्री उमेश राठोड
मुख्याधिकारी नगरपंचायत
मानोटा

श्री हेमंत ठाकरे
अध्यक्ष नगरपंचायत
मानोटा

सुनेहटा पटवीन शेख वहिदोदीन
उपाध्यक्ष नगरपंचायत मानोटा

लक्ष दिवांनी तुमच्या जीवनाला प्रकाशमान करू दे,
आणि या दिवाळीत तुमच्या सर्व मनोकामना पूर्ण होवो!

समस्त नागरिकांना
दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

शुभेच्छुक

श्री. दिपक गवारे

सामाजिक कार्यकर्ता

सिध्दांत सुनिल हातेकर यांच्या विशेष प्रयत्नांनी....
238 लक्झरिअस फ्लॅटची भव्य टाऊनशिप....

पवन पार्क

लक्झरिअस सुविधा व फर्निचरने परिपूर्ण
स्वप्नातील घर आता आपल्या बजेटमध्ये....

आपल्या बजेटमधील
भव्य टाऊनशिपमध्ये
स्वतःच्या घराचे
स्वप्न साकार करा....

रेडी पजेशन
2 BHK
Luxurious
Flat

NO GST

वेद शाळेच्या मागे, न्यू तापडिया नगर, अकोला.

Low Cost Project - With High Class Features & Amenities....

SUNIL HATEKAR
Builders & Developers

89831 15132

नरेंद्र मोदी
प्रधानमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

भक्कम आधाराचा
दीप शेतकऱ्यांसाठी!

● शेतकऱ्यांना ३१ हजार ६२८ कोटी रुपयांची आतापर्यंतची सर्वात मोठी आर्थिक मदत
● टंचाई निवारण काळातील निकषाप्रमाणे सर्व सवलती व उपाययोजना लागू

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

www.mahasamvad.in

MaharashtraDGIPR

MahaDGIPR

माहिती व जनतेपक महसोवालाकर, महाराष्ट्र शासन

दिपावलीच्या सर्व नागरिकांना हार्दिक शुभेच्छा..!

मा. श्री. दादासाहेब लाकरे सर
(अध्यक्ष, विद्याभारती शिक्षण संस्था, वाशिम)

● प्रा. सुरेशराव रामचंद्रआप्पा मिटकरी
(अध्यक्ष विद्याभारती प्राथ, व प्राथ, शाळा, वाशिम)
● नंदकिशोर रामचंद्रआप्पा मिटकरी
(उपाध्यक्ष-विद्याभारती प्राथमिक व माध्यमिक शाळा, वाशिम)
● सुमित सुरेश मिटकरी (संचालक)
● निवेश रमेशराव मिटकरी (मुख्याध्यापक)
● विजय रामेश्वर गोटे (पर्यवेक्षक)

सौ. शिला वनकुमार जयराव
सौ. रविंद्र गजानन तावडे

समस्त जनतेस दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा..!

सौ. शिला वनकुमार जयराव
सौ. रविंद्र गजानन तावडे

राजराजेश्वर नगरीतील
समस्त भाविक भक्तांना
दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

राजराजेश्वर मित्र मंडळ, अकोला.

Happy
Diwali

Let this Diwali mark
the beginning of a year filled
with success, health, and harmony.

Best Wishes

Shanky Rajendra Jaiswal
Akola

सुटींग शर्टिंग कपडा
मिलो से सीधा आप तक

RAYMOND | Rasta | Siyarams | VIMAL

DIGJAM | LUXURY CLUB | ARVIND

होलसेल शॉपिंग मॉल

● वतारी शालू, डिझायनर साड्या, पाथरा ओढणी, सतवार सुट
● इत मटेरियल, रेडीमेड कोट, टुर्निंग-शर्टिंग, टिवेज वेअर, किड्स वेअर
● कॅशुअल, ज्येवरी, पिट्टूकस वेअर, शुज व गॅजेट, होम डेकोर, मिनिंग
● जवाहर रोड, अमरावती. ☎ 2574594
● L -2, बिझिलेन्ड, नांदगावपेट, अमरावती.

बालविवाह : अल्पवयीन मुलगी गर्भवती

शेंदुरजना घाट हद्दीतील घटना

अमरावती/प्रतिनिधी:- शेंदुरजनाघाट पोलीस ठाण्यात बालविवाहानंतर एक अल्पवयीन मुलगी गर्भवती झाल्याचे गंभीर प्रकरण समोर आले आहे. १३ वर्षीय मुलीचा विवाह मंदिरात झाल्याचे उघड झाले असून, विवाहानंतर ती पतीसोबत राहू लागली आणि गर्भवती झाली. पोलीसांनी तक्रारीवरून ३२ वर्षीय पतीविरुद्ध गुन्हा नोंदविला असून, शेंदुरजनाघाट पोलीस प्रकरणाचा सखोल तपास करत आहेत. प्राथमिक तपासणीसाठी मुलगी जिल्हा रुग्णालयात गेली. तिथे तिच्या अल्पवयीन असल्याची माहिती डॉक्टरांना मिळाली आणि रुग्णालय प्रशासनाने गाडगेनगर पोलीस ठाण्यास तत्काळ कळवले.

ठाण्यात वर्ग करण्यात आले. याप्रकरणामुळे जिल्ह्यात अजूनही बालविवाहांची प्रथा सुरूच असल्याचे दिसून येत आहे. त्यामुळे नागरिकांना जागरूक राहण्याचे महत्त्व अधोरेखित करते. पालकांनी मुलींना सुरक्षित वातावरण देण्याची गरज आहे, तसेच बालविवाह रोखण्यासाठी तातडीचे उपाय करण्याचे

नवसारी रिंग रोडवर कचऱ्याच्या विरोधात चक्का जाम स्वच्छ अमरावती सुंदर अमरावती फक्त नावासाठी

अमरावती : नवसारी रिंग रोडवर अनेक दिवसांपासून रस्त्याच्या कडेला फेकल्या जाणाऱ्या कचऱ्यामुळे परिसरातील नागरिक संतप्त झाले आहेत. मनपा प्रशासनाकडून समस्ये कडे कायमच दुर्लक्ष केल्याने सोमवारी सकाळी नागरिकांनी रस्त्यात कचरा टाकून सुमारे २ ते ३ तास चक्का जाम केला. नागरिकांची मागणी आहे की, रस्त्याच्या कडील कचरा कायमस्वरूपी दुसऱ्या ठिकाणी

हलवावा आणि या समस्येचा स्थायी उपाय करण्यात यावा. चक्का जाम आंदोलनात परिसरातील शेकडो वृद्ध, युवक,

महिला व मुलं सहभागी झाली. अखेर मनपा प्रशासनाने कचरा उठवल्यानंतरच नागरिकांनी आंदोलन मागे घेतले.

दिवाळी सणाच्या पूर्वसंधेला येवदा बस स्टॅन्डवरील दुकानाला भीषण आग

खल्लार/प्रतिनिधी:- येवदा येथील बस स्टॅन्ड वरील नरसिंग देवीसिंग रघुवंशी यांच्या कटलरी जनरलच्या दुकानाला सायंकाळी साडेसहाच्या दरम्यान अचानक आग लागली. या भीषण आगीत दुकानातील सर्व साहित्य जळून राख झाले. सोमवार (दि. २०) सायंकाळी शॉर्ट सर्किट मूळे अचानक दुकानाला आग लागली. पाहता पाहता आगीने रुद्र स्वरूप धारण केले होते. त्या दुकानांमधील कम्प्युटर, लॅपटॉप, फ्रीज, कटलरीचे सामान जळून खाक झाल्याने रघुवंशी यांचे ऐन दिवाळीच्या तोंडावर तीन ते चार लाख रुपयांचे नुकसान झाल्याचा अंदाज वर्तविण्यात आला आहे. सुदैवाने नरसिंग रघुवंशी यांनी आपला जीव मुठीत घेऊन दुकानाच्या बाहेर पळ काढल्याने त्यांचा जीव वाचला. त्यामुळे कुटुलीही जीवितहानी झाली नाही. रघुवंशी हे जेष्ठ नागरिक असून यावरच त्यांचा उदरनिर्वाह चालत होता. दिवाळीत त्यांच्या समोर उदरनिर्वाहाचे संकट उभे राहिल्याने

नागरिकांत हळहळ व्यक्त केल्या जात आहे. सदर आग बघण्याकरिता लोकांची गर्दी झाली होती, काहींनी आग विजविण्याचा प्रयत्न केला. परंतु आगिने रौद्ररूप धारण केल्याने ते शक्य झाले नाही. वृत्त लिहिस्तोवर अग्निशामक दलाच्या गाड्या पोहचल्या नव्हत्या.

नागपूर ते शिवणगाव मार्गावर अपघात दुचाकी स्लीप झाल्याने एसआरपीएफ कर्मचारी जखमी

अचलपूर/प्रतिनिधी:- नागपूर ते शिवणगाव मार्गावर १९ ऑक्टोबर रोजी रात्री सव्या बाराच्या दरम्यान दुचाकी वाहन स्लीप झाल्याने एस.आर. पी. एफ मध्ये कार्यरत एक कर्मचारी जखमी झाला होता .यावेळी अचलपूर मतदार संघाचे आमदार प्रवीण तायडे त्या मार्गावर प्रवास करीत असताना या अपघाताची माहिती त्यांना मिळाली .त्यावेळी आ.प्रवीण तायडे यांनी वाहन थांबवून त्या कर्मचाऱ्यांसाठी तत्काळ रुग्णवाहिकेची व्यवस्था

केली .तो जखमी व्यक्ती एस.आर. पी. एफ मध्ये कार्यरत असल्याची माहिती समोर आली आहे.गोंदिया येथून तो कर्मचारी दुचाकी वाहनाने अमरावती येथे जात असताना रात्री दरम्यान शिवणगाव जवळ दुचाकी वाहन स्लीप झाले .यात त्या कर्मचाऱ्याला गंभीर मार लागला.यामुळे मार्गावरच जखमी अवस्थेत तो कर्मचारी बसला होता. आ.प्रवीण तायडे यांनी तत्काळ त्या घटस्थळी भेट देऊन

जखमी व्यक्तीची विचारपूस केली .आणि रुग्णवाहिकेची तत्काळ व्यवस्था केली .यानंतर अमरावती येथे रुग्णालयात उपचारसाठी त्या व्यक्ती खाजगी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले .यामुळे

-आमदार प्रवीण तायडे ठरले देवदूत

तत्काळ उपचाराची सुविधा उपलब्ध झाल्याने त्या कर्मचाऱ्याच्या प्रकृतीत सुधारणा झाली. आ.प्रवीण तायडे त्या व्यक्तीसाठी देवदूत ठरले आहे .यावेळी आ.प्रवीण तायडे आणि धामणगाव रेल्वे चे आ.प्रताप अडसड या दोन्ही आमदारांनी जखमी अवस्थेत असलेल्या व्यक्तीसाठी तातडीने केलेली मदत व उपचाराची सुविधा उपलब्ध झाल्याने सर्वत्र आ.प्रवीण तायडे आणि आ.प्रताप अडसड यांचे कौतुक होत आहे.

प्रतीक नगरात बिबटने श्वानाच्या पिल्लाला बनविले भक्ष्य वनविभागाच्या पथकाकडून शोधमोहीम

अमरावती/प्रतिनिधी:- शहरातील प्रतीक बिबट पकडण्याचे प्रयत्न सुरू आहेत. संध्याकाळी नगर परिसरात बिबटाची मुक्तसंचाराची घटना घडल्याने नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरले आहे. आयटीआयच्या मागील भागात बिबटाने एका घराजवळील श्वानाच्या पिल्लाला उचलून नेल्याचे सीसीटीव्हीवर कैद झाले आहे. हा व्हिडिओ पाहून परिसरातील नागरिक सतर्क झाले आहेत. घटनेनंतर वन विभागाने तपोवन, कॅम्प एरिया, प्रतीक नगर आणि आयटीआय परिसरात बिबट शोध मोहिम हाती घेतली आहे. सुमारे ३० वनकर्म शोधमोहीमेत गस्त घालत आहेत, तसेच दोन ठिकाणी पिंजरे आणि ट्रॅप कॅमेरे लावून

नागरिकांनी मुलांना घराबाहेर न पाठवण्याचे ठरवले आहे. विशेषतः कॅम्प परिसर, तपोवन आणि नागरी वस्त्यांमध्ये नागरिक अधिक सावध झाले आहेत. वनपरिक्षेत्र अधिकारी प्रदीप भड यांनी सांगितले, स्थिती नियंत्रणात आहे; बिबट सापडताच पकडण्यासाठी आमचे पथक सज्ज आहे. काही महिन्यांपूर्वीही या परिसरातील बिबट पकडून जंगलात सोडण्यात आला होता. दिवाळीच्या सणाच्या काळात पुन्हा बिबट दिसल्याने नागरिकांची दक्षता वाढली आहे. वन विभागाने नागरिकांना रात्री एकटे फिरू नये, अशी सूचना केली आहे.

हनुमान मंदिरात दिवाळीच्या दिवशी मांजरप्रवेशाने वेधले लक्ष

नागपूर- / प्रतिनिधी:- प्रतापनगरमधील शांतिनिकेतन कॉलनी येथील हनुमान मंदिरात अचंबित करणारा प्रकार घडला. दिवाळीच्या मुहूर्तावर सर्वत्र धनवंतरी, लक्ष्मी आणि काली पूजन सुरू असताना अचानक एका भक्त मांजरीने मंदिरात प्रवेश केला. मंदिरात हनुमानासोबत अन्य देवी-देवतांच्या मूर्तीही आहेत, आणि ही मांजरी देवदर्शनासाठी आलेली असल्याचा अनुमान उपस्थितांमध्ये व्यक्त केला गेला.

साधारणपणे, देवतांच्या वाहन-जोडी प्रकारात गणेश-उंदीर, कार्तिकेय-मयूर, देवी-वाघ/सिंह, दत्तात्रय-कुत्रा इत्यादी प्रसिद्ध आहेत. या पार्श्वभूमीवर भक्त मांजरी मंदिरातील वातावरणात स्वतःची उपस्थिती भासवत असल्याचे पाहून उपस्थितांचे लक्ष वेधले गेले. मंदिरातील भक्त आणि स्थानिक नागरिक या अप्रत्याशित घटना पाहून आश्चर्यचकित झाले आणि त्या मांजरीच्या प्रवेशाने मंदिरातील वातावरण आणखी रुचकर झाले.

मोर्शी व वरुड उपविभागात अवैध वाळू वाहतुकीवर कारवाई

मोर्शी /प्रतिनिधी:- मोर्शी व वरुड उपविभागातील अवैध वाळू वाहतुकीवर दि. १ एप्रिल २०२५ ते दि. २० ऑक्टोबर २०२५ या कालावधीत कठोर कारवाई करण्यात आली आहे. या काळात ५१ वाहनांवर एकूण रु. ९७,०२,४७७ रुपये इतक्या शास्तीची आकारणी करण्यात आली आहे. त्यापैकी रु. ७६,००,५२९ रुपये वसूल करून शासनखाती जमा करण्यात आले आहे, तर उर्वरित रक्कम उच्चा न्यायालयात दाद मागण्याच्या प्रकरणांमुळे प्रलंबित आहे. वरुड तालुक्याला लागून मध्यप्रदेश राज्याची सीमा असल्याने परराज्यातून वाळूची मोठ्या प्रमाणात वाहतूक येथे होते. नियमानुसार झिरो रॉयल्टी पास न घेता वाळू वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर कठोर कारवाई

५१ वाहनांवर ९७ लक्ष रुपये दंड

करण्यासाठी उपविभागीय अधिकारी मोर्शीचे प्रदीपकुमार पवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली विशेष पथके तयार केली आहेत. वरुड तालुक्यातील पुसला येथे तपासणी नाका स्थापन करून वाहनांची तपासणी सतत केली जात आहे. महसूल विभागाच्या या प्रयत्नांमुळे अवैध वाळू वाहतुकीवर अंकुश लावला जात आहे. मोर्शी व वरुड येथील

महसूल अधिकारी व कर्मचारी या मोहीमेत सक्रिय आहेत आणि झिरो टॉलरन्स पॉलिसी अवलंबून अवैध गौणखनिज उत्खनन व वाहतुकीवर काटेकोर उपाययोजना राबवत आहेत. ही कारवाई अवैध वाळू वाहतुकीवर नियंत्रण ठेवण्याच्या उद्देशाने राबवली जात आहे आणि उपविभागात नियमांचे पालन सुनिश्चित करण्यासाठी ही मोहिम सुरू आहे.

दिव्यांनी उजळली स्मशानभूमी; अमरावतीच्या वडाळी मोक्षधाममध्ये अनोखा उपक्रम

अमरावती- दिवाळीनिमित्त सायंकाळी सर्वत्र लुकलुकत्या दिव्यांचा प्रकाश पडत असताना अमरावती शहरात वडाळी परिसरात असणाऱ्या स्मशानभूमीत रात्री दिव्यांची रांग लुकलुकताना पाहायला मिळत आहे. अनेक पिढ्यांपासून या स्मशानभूमी परिसरातील अनेकांच्या घरातील मृत व्यक्तींवर अंत्यसंस्कार करण्यात आलेले.

परिसरातील युवकांनी स्मशानभूमी परिसर स्वच्छ करून सर्व मृत व्यक्तींच्या आठवणींना उजाळा देण्यासाठी स्मशानभूमी दिव्यांच्या प्रकाशानं झळळून टाकली. पूर्वी नगरपालिका आणि आता महापालिकेच्या हद्दीत वडाळी परिसर असला तरी या परिसराचा उल्लेख गावठाण असाच आहे. चांदूर रेल्वे मार्गावर असणाऱ्या वडाळी गावाच्या

स्मशानभूमीची मोठी जागा ही राज्य राखीव पोलीस दलाच्या हद्दीत गेली. जी काही जागा उरली, त्या भागात आज अंत्यसंस्कार विधी होतात. स्मशानभूमीचा ३० टक्के भाग सोडला तर इतर भागात मोठ्या प्रमाणात झुडूप तयार झालीत. पावसाळ्यात दिवसासुद्धा स्मशानभूमीत अंत्ययात्रेसाठी जाणं कठीण झाल्याने परिसरातील

काही युवकांनी चार वर्षांपासून स्मशानभूमीची स्वच्छता मोहीम हाती घेतली. पूर्वी आपली कामं, व्यवसायातून आठवड्यातून एक दिवस वेळ काढत स्मशानभूमी कचरामुक्त करण्याचं काम हाती घेतलं. हळूहळू स्मशानभूमीतील झुडूप काढली. विविध झाडां लावलीत. लोकप्रतिनिधींकडे निवेदन सादर करून आमदार निधीतून स्मशानभूमीत शेड आदी

व्यवस्था करून घेतली. आता वेळ मिळेल तेव्हा या युवकांकडून स्मशानभूमीत स्वच्छता मोहीम, वृक्षारोपण यासह विविध सुधारणांची काम केली जातात.

स्मशानभूमीच्या मुख्य प्रवेशद्वारासह ज्या भागात अंत्यविधी होतो यासह लोकांना ठाण्याकरिता बांधण्यात आलेले जुने आणि नवीन या प्रतीक्षालयात

दिवे लावण्यात आलेले. विशेष म्हणजे दिवे लागल्यावर शांत आलेल्या या परिसरात आनंदानी वातावरण निर्माण झालं. तीन चार वर्षांपासून स्मशानभूमी स्वच्छ सुंदर व्हावी यासाठी सुरू असणाऱ्या प्रयत्नांना परिसरातील नागरिक आणि लोकप्रतिनिधी आणि महापालिका प्रशासनाचा हातभार लागला अशीच अपेक्षा या तरुणांच्यावतीनं व्यक्त केली जातेय.

भरण्यात आला. गत दोन-तीन वर्षांत वड, पिंपळ, फेरू, जांभूळ, चिकू यांसह विविध फळ आणि फुलांची झाडां लावण्यात आली. येत्या काळात या स्मशानभूमीत सुंदर उद्यान साकारण्याचा आमचा प्रयत्न आहे. स्मशानभूमीत अनेकजण मृतदेहाला माती देतात आणि त्यांच्या स्मरणात थडगे उभारतात. स्मशानभूमीत जागा कमी आहे. आपल्या भावना कळू शकतात मात्र भविष्याचा विचार करून स्मशानभूमीत थडगे वगैरे कुणी बंधू नये, असं आवाहन या युवकांच्या वतीनं करण्यात येतंय.

उत्तर आशियाचा दुर्मिळ पाहुणा तपकिरी खाटिक पहिल्यांदाच वर्धेत

वर्धा /प्रतिनिधी:- सेवाग्राम येथे १८ रोजी सकाळी मोकळ्या झुडुपाळलेल्या प्रदेशात पक्षी प्रजातींच्या रंजक जगात तपकिरी खाटिक या नव्या निरीक्षणी भ्रम पडली. तपकिरी खाटिक यालाच इंग्रजीमध्ये ब्राउन श्राईक तर याचे शास्त्रीय नाव लॅनियस क्रिस्टॅटस असे आहे. हा पक्षी वर्धा जिल्ह्यात पहिल्यांदाच आढळला. पक्षी निराक्षणाकरिता गेलेल्या प्रतिक पाल व राहुल वकारे यांनी पक्ष्याचे छायाचित्र आणि त्याचा कॉल रेकॉर्ड करून नोंद घेतली.

उत्तर आशियाचा दुर्मिळ पाहुणा तसेच मध्यम आकाराचा खाटिक पक्षी, तपकिरी खाटिक हा हिवाळी स्थलांतर करणारा पक्षी असून त्याचा प्रवास सायबेरिया, मंगोलिया, चीन आणि जपानहून भारताकडे होतो. साधारण १७ ते २० सेंटीमीटर लांब असलेला या सुंदर पक्ष्याची तपकिरी पाठ व डोके, धवळ रंगाची खालची बाजू आणि काळ्या डोळाच्या पट्टीमुळे हा सहज ओळखता येतो.

हा मध्यम पण धाडसी शिकारी पक्षी 'खाटिक' सद्दृष्य वर्तनासाठी प्रसिद्ध आहे. तो आपल्या शिकार केलेल्या अळ्या, लहान बेडके किंवा सरडे यांना झाडाच्या काटे किंवा तारांवर बोटून ठेवतो आणि नंतर खातो. ही अनोखी पद्धत त्याला इतर पक्ष्यांपेक्षा वेगळे ठरवते आणि त्याच्या

हुशारीचा सुद्धा परिचय देते. या दुर्लभ नोंदीचा पक्ष्याच्या फोटोंसह जागतिक पक्ष्यांचा महितीसाठी असणाऱ्या ई-बर्ड च्या संकेतस्थळावर नोंद केली गेली असून वर्धा जिल्ह्यातील हि पहिली अधिकृत नोंद म्हणून नोंदवली गेली आहे. या नोंदीमुळे स्थलांतर दरम्यान वर्धा जिल्ह्यातील अनुकूल पर्यावरणीय परिस्थितीची प्रचीती येते.

पालकमंत्री डॉ. भोयर यांनी केली साटोडा व बोरगावच्या पीएचसी केंद्राच्या जागेची पाहणी -दोन्ही प्रा.आ.केंद्राचे होणार रविवारी भूमिपूजन

वर्धा जनमाध्यम : जिल्ह्याचे पालकमंत्री डॉ. पंकज भोयर यांच्या विशेष प्रयत्नांमुळे वर्धा शहरालगत असलेल्या बोरगाव (मेघे), साटोडा, सालोड, पिपरी (मेघे), सिंदी मेघे या गावामध्ये पाच प्राथमिक आरोग्य केंद्र मंजूर करण्यात आले आहे. मंजूर करण्यात आलेल्या प्राथमिक आरोग्य केंद्रांपैकी बोरगाव मेघे व साटोडा, सालोड व सिंदी मेघे येथील प्रस्तावित जागेची आज पालकमंत्री डॉ. पंकज भोयर यांनी पाहणी केली. यावेळी मुख्य कार्यकारी अधिकारी पराग सोमण, जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. स्वप्नील बेले, जिल्हा परिषदेच्या बांधकाम विभागाचे कार्यकारी अधियंता शुभम गुंडतवार, शाखा अभियंता नागेश शंभरकर, साटोडाचे सरपंच गौरव गावंडे,

सालोडचे उप सरपंच आशिष कुचेवार, जयंत कावळे, सुधाकरराव साटोणे, विजय ताजणे, दिनेश वरटकर, पृथ्वीराज शिंदे आदी उपस्थित होते. मंजूर करण्यात आलेल्या बोरगाव मेघे व साटोडा येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या ईमारतीचे भूमी पूजन दत्ता मेघे सभागृह सावंगी मेघे येथे २६

ऑक्टोबर रोजी दुपारी ११.३० वाजता निरामय वर्धा अभियान सन्मान सोहळा प्रसंगी राज्याच्या सार्वजनिक आरोग्य राज्यमंत्री मेघना साकोरे-बोर्डेकर यांच्या हस्ते पालकमंत्री डॉ. पंकज भोयर यांच्या अध्यक्षतेखाली विविध मान्यवरांच्या उपस्थितीत ई भूमीपूजन संपन्न होणार आहे.

बोरगाव मेघे येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रासाठी ६ कोटी १० लक्ष रुपये व साटोडा येथील ६ कोटी ९ लक्ष रुपये खर्च करण्यात येणार आहे. नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमुळे ग्रामीण भागातील नागरिकांना उपचारासाठी शहरी भागात जाण्याची आवश्यकता पडणार नसून यामुळे ग्रामीण भागातील नागरिकांच्या खर्चाची व वेळेची सुध्दा बचत होऊन चांगल्या आरोग्य सेवेचा लाभ या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात नागरिकांना मिळणार आहे. असे यावेळी डॉ. पंकज भोयर यांनी सांगितले. पालकमंत्री डॉ. भोयर यांनी प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या बांधकाम जागेची पाहणी करून संबंधित अधिका-यांना सूचना केल्या.

दिवाळी फराळाचा पेच: घरगुती की रेडिमेड ?

-महागाईचा झटका तरीही पारंपरिक चवीला मागणी कायम

वर्धा जनमाध्यम : दिवाळी दारात आली आणि प्रत्येक घरात फराळाचा सुवास दरवळू लागला. पण बदलत्या जीवनशैलीमुळे यंदाही घरगुती की रेडिमेड असा द्वंद्व सुरू आहे. महागाई वाढली तरी फराळाच्या पारंपरिक चवीची ओढ मात्र कायम आहे. फराळ बनवण्याची लगबग सुरू अनेक घरांत महिलांनी फराळाच्या तयारीला सुरुवात केली आहे. चकली, लाडू, करंजीचे सुवास पसरले असले तरी वेळेअभावी अनेक कुटुंबांनी यंदा कॉलनीतील आचारी किंवा ओळखीच्या गृहिणीमार्फत फराळ बनवून घेण्याचा पर्याय स्वीकारला आहे.

साहित्य महागल्याचा फटका या सिझनमध्ये शेंगदाणे, बेसन, साखर, तेल आणि रब्याचे दर वाढल्याने घरगुती फराळही महाग पडतोय. तरीही रेडिमेड पेक्षा आपल्या हातच्या फराळाला भावनिक ओढ अधिक असल्याचे अनेक गृहिणी सांगतात.

वेळेअभावी रेडिमेडकडे ओढा- काम करणाऱ्या महिलांना फराळाची तयारी करण्यासाठी पुरेसा वेळ मिळत नाही. त्यामुळे श्रम आणि वेळ वाचवण्यासाठी अनेकांनी दर्जेदार रेडिमेड फराळाची ऑर्डर देण्यास सुरुवात केली आहे.

घरगुती चवीची मागणी

वाढलीच- रेडिमेड फराळ बाजारात सहज मिळत असला तरी, घरगुती चवीच्या फराळाला मागणी कायम आहे. छोट्या स्तरावर फराळ बनवणाऱ्या महिला उद्योजिकांकडे मागणी वाढली असून शुद्धता आणि पारंपरिक

चव ग्राहकांना आकर्षित करतेय. आचारी बोलावून फराळ तयार करण्याचा ट्रेंड कॉलनी, सोसायटी स्तरावर चार-पाच कुटुंबांनी मिळून आचारी बोलावून फराळ तयार करण्याची प्रथा यंदा वाढली आहे.

मनसेकडून दिवाळीचा गोडवा : गोरगरिबांमध्ये साखर-रवा वाटपाने आनंदाची लूट

वर्धा । जनमाध्यम - गोरगरिबांची दिवाळी साजरी, हिच मनसेची दिवाळी या भावना जपताना महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेतर्फे वर्ध्यातील बजाज चौक परिसरात दिवाळी निमित्त साखर, रवा आणि किराणा किटचे वाटप करून नागरिकांच्या चेहऱ्यावर आनंदाची ज्योत पेटवण्यात आली. हा उपक्रम वर्धा जिल्हाध्यक्ष शंकर पोटफोडे व जिल्हा उपाध्यक्ष नितिन अमृतकर यांच्या नेतृत्वाखाली २० ऑक्टोबर रोजी उत्साहात पार पडला.

आपला सण आपल्या माणसांसोबत या ध्येयवाक्यातून मनसे कार्यकर्त्यांनी गोरगरिबांच्या घराघरात दिवाळीचा गोडवा पोहोचवला. या प्रसंगी तालुकाध्यक्ष धर्मदीप हिवरकर, वर्धा तालुका

संघटक नितिन परतेकी, तालुका उपाध्यक्ष नितिन पोटफोडे, अतुल नांदुरकर, शहराध्यक्ष आम क्षीरसागर, शहर उपाध्यक्ष राहुल नागोसे, सर्कल अध्यक्ष शंकर

वासनिक, सर्कल अध्यक्ष नितिन दाभेकर, रोहित कल्याणी, उमेश आन्दाड, सतीश कन्निके, प्रेम नागेश्वर, कार्तिक देसाई आदी मान्यवरांची उपस्थिती लाभली. फक्त साखर-रवा नव्हे, तर आपुलकीच्या भावनेचं हे वाटप होतं. नागरिकांनी आनंदपूर्वक सहभाग घेत मनसे आहे म्हणून दिवाळीची खरी ऊब जाणवली अशा शब्दांत कृतज्ञता व्यक्त केली.

तुळजापुरात कारने आलेल्या दोघांकडून चाकू दाखवून दहशत -दहेगाव गोसावी पोलिसांची धडक कारवाई

सेलू जनमाध्यम : गावात मध्यरात्री चाकू दाखवत शिवीगाळ करत दहशत माजवणाऱ्या दोघांना दहेगाव गोसावी पोलिसांनी ताब्यात घेतले. संशयितांकडून एक बटनदार चाकू आणि होंडा सिटी कार असा सुमारे ५ लाख रुपयांचा मुद्देमाला जप्त करण्यात आला आहे. रविवारी रात्री सुमारे १२ वाजता तुळजापुर गावात दोन इसम होंडा सिटी कार (क्र. एमएच-४९ बी-९२७७) मधून आले. त्यांनी हत्यारांसाखे चाकू दाखवत गावकऱ्यांना दमदाटी आणि शिवीगाळ करून दहशत निर्माण केली. या प्रकाराची माहिती स्थानिकांनी पोलीसांना दिल्यावर दहेगाव गोसावी पोलिसांनी तत्काळ गावात धाव घेतली. कारवाईदरम्यान सचिन उर्फ सोनू राजेंद्र कथलकर (३५) व गणेश राजू

मोरे (२४) दोन्ही रा. सिंदी रेल्वे, ता. सेलू, जि. वर्धा यांना पोलिसांनी पकडले. त्यांच्याकडून एक बटनदार चाकू (किं. ३०० रु.) आणि होंडा सिटी कार (किं. ५,००,००० रु.) असा माला जप्त करण्यात आला. या प्रकरणी अपराध क्र. २८९/२५, कलम ४, २५ शस्त्र अधिनियम प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला असून पुढील तपास सुरू आहे. या कारवाईत तुळजापुर ग्रामस्थांनी पोलिसांना मोठे सहकार्य केले. ही कारवाई सहायक पोलीस निरीक्षक प्रल्हाद मदन यांच्या देखरेखीखाली करण्यात आली. या मोहिमेत पोडपनि होमकांत मशाखेजी, नंदकिशोर द्रवे, आनंद भस्मे, शैलेश टेकाम आणि रुस्तम मुंगल यांनी विशेष भूमिका बजावली.

गरिब विद्यार्थ्यांना शिक्षणाची नवी दिशा

आर्वीतील प्राध्यापकांचा मानवतावादी उपक्रम : स्वतःचे विद्यार्थी दत्तक घेत माणुसकीचा नवा आदर्श

आर्वी जनमाध्यम : शिक्षणावर सर्वांचा हक्क असला तरी घरातील हलाखीची परिस्थिती अनेकांना अडवते. अशीच जाणीव ठेवून आर्वी येथील कला व वाणिज्य कनिष्ठ महाविद्यालयाने एक हृदयस्पर्शी पाऊल उचलले आहे. येथील प्राध्यापकांनी घरच्या आर्थिक अडचणींमुळे शिक्षणात मार्गे पडणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दत्तक घेऊन त्यांच्या शैक्षणिक खर्चाची जबाबदारी स्वीकारली आहे. या उपक्रमांतर्गत प्रा. राजेंद्र ढगे यांनी वेदांत झामरे, प्रा. धर्मेन्द्र राऊत यांनी पल्लवी जाधव, प्रा. मोहन कुंभरे यांनी सलोनी जाधव व प्रा. हमीद शेख यांनी कोमल बेंडे या विद्यार्थिनींना दत्तक घेतले. बदलत्या काळातील

वाढत्या महागाईमुळे शिक्षण खर्चीक होत चालले असताना हा उपक्रम विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षणाचा नवा आधार ठरला आहे. या मानवतावादी कृतीबद्दल संस्थेच्या अध्यक्षा

व प्राचार्य डॉ. रवींद्र सोनटक्के यांनी प्राध्यापकांचे अभिनंदन केले. यावेळी डॉ. गणेश मस्के, प्रा. नितिन शिर्पुरकर, भावना खांडारकर, विशाल येलकर, लखन जाधव तसेच विद्यार्थी उपस्थित होते. महाविद्यालयाचा हा मानवतावादी उपक्रम आता परिसरात चर्चेचा विषय ठरला असून, इतर संस्थांसाठी प्रेरणादायी उदाहरण घालून देणारा आहे.

दिवाळीनिमित्त दिव्यांगांना साहित्य वाटप : सामाजिक बांधिलकीचा स्तुत्य उपक्रम

वर्धा जनमाध्यम : दिवाळी सणाच्या पार्श्वभूमीवर वर्ध्यात राष्ट्रीय दृष्टिहीन संघ, दत्ता मेघे उच्च शिक्षण व संशोधन संस्था (अभिमत विद्यापीठ), नागरी सहकारी अधिकाधिक बँक आणि न्यू इंग्लिश अकॅडमी ऑफ जिनिसस यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिव्यांग बांधवांसाठी सामाजिक उपक्रम राबविण्यात आला. या उपक्रमांतर्गत आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल दिव्यांग कुटुंबांना किराणा किट, महिलांना साड्या तर दृष्टिहीन व्यक्तींना चालण्यासाठी काट्या अशा साहित्याचे वाटप करण्यात आले. दिव्यांग बांधवांच्या चेहऱ्यावर आनंद फुलवणारा हा उपक्रम उत्साहात पार

पडला. कार्यक्रमास पालकमंत्री डॉ. पंकज भोयर, विद्यापीठाच्या कुलसचिव डॉ. श्वेता पिसुळकर, राष्ट्रीय दृष्टिहीन संघाचे अध्यक्ष रघुनाथ बारड, उद्योजक महेश गुल्हाने, प्राचार्य डॉ. देवेंद्र गुजरकर आदी मान्यवर उपस्थित होते. उपक्रमासाठी महेश गुल्हाने, डॉ. पिसुळकर, देवदत्त नरोटे, डॉ. गुजरकर, प्राचार्य साधना पवार व मकरंद उमाळकर यांनी आर्थिक सहाय्य केले. कार्यक्रमाचे संचालन पल्लवी पोर्णिहित यांनी केले, तर आभार नरेंद्र नरोटे यांनी मानले. या उपक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी संजय तिमावकर, पांडुरंग भालशंकर, विवेक डोंगरे, दिव्या पाटील, सुझाता भालशंकर यांनी मोलाचे सहकार्य केले. संपूर्ण कार्यक्रमाचे नियोजन राष्ट्रीय दृष्टिहीन संघाचे उपाध्यक्ष भोजराज पाटील यांनी केले.

युवा शक्तीच्या उर्जेने लखलखले वर्धा अधिवेशन

-आ.कुणावार यांच्या हस्ते उद्घाटन; उत्कृष्ट कामगिरी करणाऱ्यांचा सन्मान

हिंगणघाट जनमाध्यम : तरुणांच्या नेतृत्वगुणांना आणि सामाजिक भानाला प्रोत्साहन देणारे वर्धा युवा अधिवेशन हिंगणघाट तहसिल कार्यालयात मोठ्या उत्साहात पार पडले. या अधिवेशनाचे उद्घाटन आमदार

सुट्टीची सूचना

आज दिनांक २१ ऑक्टोबर २०२५ रोजी लक्ष्मीपूजन (दिवाळी) निमित्त जनमाध्यम कार्यालयाला सुट्टी असल्यामुळे दिनांक २२ ऑक्टोबर २०२५ रोजी चा अंक प्रकाशित होणार नाही, वाचकांनी नोंद घ्यावी. वर्धा जनमाध्यम कडून वाचकांना दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

-व्यवस्थापक

समीर कुणावार यांच्या हस्ते करण्यात आले. या प्रसंगी उपविभागीय अधिकारी आकाश अवतारे, माजी नगराध्यक्ष प्रेम बसंतानी, तहसीलदार योगेश शिंदे, नायब तहसीलदार सागर कांबळे, विद्या विकास शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. उमेश तुळसकर,

ओमकार कुणावार तसेच भाजयुमो प्रदेश उपाध्यक्ष अंकुश ठाकूर प्रमुख उपस्थित होते. अधिवेशनात उत्तम कामगिरी करणाऱ्या पूर्वा कोहोड, अनिशा येडे, उदयराज भोंबले, प्रज्वल मिलमिले आणि श्रेयश इंगोले या युवकांचा सन्मान करण्यात आला. या विजेत्या

तरुणांना वर्धा युथ फेस्ट २०२६ मध्ये होणाऱ्या राष्ट्रीय लोकसभा अधिवेशनात हिंगणघाटचे प्रतिनिधित्व करण्याची संधी मिळणार आहे. समितीचे अध्यक्ष सारंग रघाटे यांनी सांगितले की, युवकांना त्यांच्या हक्काचा मंच मिळवून देण्यासाठी समिती आगामी काळातही असे उपक्रम राबवत राहील.

कार्यक्रमाचे संचालन शामसुंदर बाडबैल यांनी तर आभार प्रदर्शन कोमल वर्मा यांनी केले. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी हर्ष उबाळे, बुलबुल ठाकूर, तनुजा चिचपरे, कृष्णा नांदुरकर, सुशांत जीवतोडे, अक्षय मानकर, हिमांशू नरड व रोहन धोटे आदींनी मेहनत घेतली.

नरेंद्र मोदी
प्रधानमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

भक्कम आधारचा दीप शेतकऱ्यांसाठी!

- शेतकऱ्यांना ३१ हजार ६२८ कोटी रुपयांची आतापर्यंतची सर्वात मोठी आर्थिक मदत
- टंचाई निवारण काळातील निकषाप्रमाणे सर्व सवलती व उपाययोजना लागू

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

www.mahasamvad.in

MaharashtraDIGPR | MahaDIGPR | माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र शासन

शनिवारवाड्यात नमाज पठण करणा-या अज्ञात महिलांविरुद्ध गुन्हा दाखल

पुणे/प्रतिनिधी : पुण्यातील ऐतिहासिक शनिवार वाड्यात नमाज पठण केल्याचा दावा केला जात आहे. याचा व्हिडिओ सध्या सोशल मीडियावर झपाट्याने व्हायरल होत आहे. या घटनेनंतर शहरात मोठी खळबळ उडाली असून, विविध हिंदुत्ववादी संघटना आक्रमक झाल्या आहेत.त्यानंतर विश्रामबाग पोलिस ठाण्यात अज्ञात महिलांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या प्रकरणाचा अधिक तपास विश्रामबाग पोलिस करत आहेत.

शनिवाड्यात नमाज पठनचा व्हिडिओ व्हायरल झाल्यानंतर पतित पावन संघटनेच्या पदाधिका-यांनी शनिवार वाड्यात आंदोलन केले. संघटनेने सांगितले की, त्यांनी त्या जागेवर गोमूत्र शिंपडून ती जागा पवित्र केली तसेच शेणाने सारवून जागा शुद्ध करण्याचा विधीही पार पाडला. यानंतर शनिवारवाड्यात शिववंदना सादर करण्यात आली. संघटनेच्या कार्यकर्त्यांनी स्पष्ट इशारा दिला आहे की, अशा प्रकारच्या घटना भविष्यात सहन केल्या जाणार नाहीत.

खासदार मेधा कुलकर्णी यांनीसुद्धा तीव्र नागी जी व्यक्त करत म्हटलं की, यापुढे अशा प्रकारचे प्रकार काहीही झालं तरी आम्ही खपवून घेणार नाही त्यांनी

प्रशासनाला अशा घटनांवर कठोर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे. तसेच त्यांनी काल शनिवारवाडा येथे हिंदुत्ववादी कार्यकर्त्यांसह आंदोलन केले.

शनिवारवाडा ही भारतीय पुरातत्त्व सर्वेक्षण विभागाची वास्तू आहे. पुरातत्त्व विभागाच्या अधिका-याकडून रात्री तक्रार प्राप्त झाली आहे. त्यानंतर विश्रामबाग पोलिस ठाण्यात अज्ञात महिलांविरुद्ध

गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या प्रकरणाचा अधिक तपास विश्रामबाग पोलिस करत आहेत.

शनिवार वाड्यावर पोलीस बंदोबस्त वाढवला
पुण्यातील शनिवारवाड्यात असणा-या कबरी बाहेर पोलिसांनी बंदोबस्त वाढवला आहे. हिंदू संघटनांनी आणि भाजपा खासदार मेधा कुलकर्णी यांनी या

कबरी विरोधात आंदोलन केले होत. शनिवार वाड्यात काही मुस्लिम महिलांनी नमाज पठण केल्यानंतर आंदोलन करण्यात आले होते. कुठलाही अनुचित प्रकार घडू नये आणि कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होउ नये म्हणून पोलिसांनी बंदोबस्त वाढवला आहे. हिंदू संघटनांकडून ही कबर हटवण्यासाठी ८ दिवसाचा अल्टीमेटम देण्यात आला आहे.

राज्यावर पुन्हा पावसाचे संकट!

मुंबई /प्रतिनिधी-अरबी समुद्रात कमी दाबाचा पड्डा निर्माण झाल्याने अनेक भागात पाउस पडत आहे. ऐन दिवाळीच्या तोंडावरही अनेक भागात पाउस सुरू आहे. त्यामध्येच भारतीय हवामान विभागाने आता २१ ते २५ ऑक्टोबर दरम्यान पावसाचा इशारा दिला. नवरात्रीनंतर दिवाळी देखील पावसामध्येच जाण्याचे संकेत आहेत. राज्यामध्ये काही दिवसांपूर्वीच पावसाने मोठा हाहाकार माजवला. अनेक भागात इतका पाउस झाला की, शेती पूर्णपणे वाहून गेली. हाताला आलेले पिक शेतक-यांच्या हातून निघून गेले.

हवामान खात्याच्या अंदाजानुसार, पुढील सात दिवसांत केरळ, तामिळनाडू, लक्षद्वीप, पुद्दुचेरी, आंध्र प्रदेश, कर्नाटक आणि महाराष्ट्राच्या काही भागात पावसाचे संकेत आहेत. अनेक भागात मुसळधार ते अतिमुसळधार पावसाची शक्यता आहे. कोल्हापूर, सिंधुदुर्ग, नांदेड या जिल्ह्यांमध्ये आज येलो अलर्ट जारी करण्यात आला. पुणे, रत्नागिरी, सातारा, सांगली आणि लातूर या भागात विजांच्या कडकडाटासह पावसाचा अंदाज आहे. २० ते २५ ऑक्टोबर दरम्यान दक्षिण भारतातील

अनेक भागात पाउस सुरू राहण्याची शक्यता आहे. २१ ऑक्टोबरपर्यंत, तामिळनाडू, पुद्दुचेरी, कराईकल येथे हलका ते मध्यम पाउस पडू शकतो आणि काही ठिकाणी जोरदार पाउस पडू शकतो. पुढील काही दिवसांपासून पावसाचा जोर अधिक वाढण्याचे स्पष्ट संकेत भारतीय हवामान विभागाने दिली आहेत. २० ते २४ ऑक्टोबर दरम्यान छत्तीसगडमध्ये आणि २० ते २३ ऑक्टोबर दरम्यान नागालँड, मणिपूर, मिझोरम आणि त्रिपुरामध्ये वादळी वा-यासह पावसाचे संकेत आहेत.

पुढील तीन दिवसांत कोकण, गोवा,

बडतर्फ पोलिस अधिकारी रणजीत कासलेला अटक

लातूर / प्रतिनिधी-बीड पोलिस दलातील बडतर्फ पोलिस अधिकारी रणजीत कासले याला अटक करण्यात आली आहे. गुजरातमधील घर फोडीतील आरोपींना मदत केल्याच्या संशयावरून न कासलेला अटक करण्यात आली आहे. या आरोपींना मदत

करणे किंवा इतर सहकारी पुरवणे अशा स्वरूपाचा संशय गुजरात पोलिसांना असल्याकारणाने त्यांनी दोन दिवसांपासून रणजीत कासलेला अटक करण्यासाठी शोध मोहीम सुरू होती. लातूर पोलिसस त्याचबरोबर गुजरात पोलीस यांनी एकत्रित केलेल्या मोहिमेमुळे एमआयडीसी पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत रणजीत कासले यास ताब्यात घेतला आहे. एमआयडीसी पोलीस ठाण्यातील कागदपत्राची पूर्तता करून सहा जणांच्या पथकाने रणजीत कासले याला गुजरात येथील सुरुत भागातील पाल पोलीस स्टेशनकडे घेऊन गेले आहेत. वेगवेगळ्या प्रकरणी आत्तापर्यंत सात गुन्हा रणजीत कासले याच्यावर दाखल आहेत. गुजरात पोलिसांचा हा आठवा गुन्हा आहे. गुजरात पोलिस घेऊन जाताना बासला अटक झाली म्हणत कासलेने पुष्पा चित्रपटामधील अंश्रुशन ही करून दाखविली. दरम्यान, बडतर्फ झाल्यानंतर रणजीत कासलेने मोठ्या प्रमाणात सोशल मीडियावर व्हिडीओ करत अनेक खुलासे केले आहेत. मस्साजोगचे सरपंच संतोष देशमुख हत्या प्रकरण आणि त्यानंतर वाल्मीक कराड याबाबतच्या अनेक चित्रफिती सोशल मीडियावर रणजीत कासलेने व्हायरल केल्या होत्या.

राज्यभर ‘दिवाळी’चा उत्साह कुठे जल्लोष, तर कुठे सांस्कृतिक कार्यक्रम

मुंबई/प्रतिनिधी : देशासह राज्यभरात दिवाळीच्या चैतन्यदायी पर्वांनिमित्त सर्वत्र ऊत्साह आहे. मोठ्या शहरांपासून गावखंडापर्यंत बाजारपेठा गजबजल्या आहेत. अतिवृष्टीने गेलेली पीके,लांबलेली खरीप काढणी, होउ घातलेली रबी पेणी एकाच टप्प्यात आल्याने शेतक-यांची अजूनही शिवारातच लग्नग सुरू आहे. पावसाने पिकांचे नुकसान केले असले, तरी दिवाळी सण सर्वांसाठी प्रकाशमय असावे यासाठी शेतकरी व सर्वसामान्य ऊत्साहाने सणाची तयारी करत आहे.

दिवाळीच्या मुहूर्तावर कपडे, सोने, वाहने, धार्मिक पूजा साहित्य खरेदीसाठी बाजारपेठेंत ग्राहकांची मोठ्या प्रमाणावर गर्दी होत आहे. ग्राहकांनी दुकाने गजबजली आहेत. वर्षभराच्या नोंदीसाठी व्यापा-यांना लागण-या चोपाड्या, पूजेसाठी फुले, उसाचे धाट, केळीचे खुंट, लक्ष्मीची प्रतिमा-पावले आदी पूजेचे साहित्य खरेदी करत लक्ष्मी पूजन, पाडवा सणासाठी नागरिकांसह व्यापारी, संस्था, कंपन्या सज्ज झाल्या

आहेत. वाहन खरेदीसाठी देखील दुचाकी, चारचाकीसह ट्रॅक्टर, अवजारे खरेदीसाठी देखील बाजारपेठेत ऊत्साह आहे. दिवाळ फराळाचे

काम संपले असून, सणाचा गोडवा या चवदार पदार्थांनी वाढवला आहे.

ठण्णात दिवाळीचा जल्लोष-उणे शहरात दिवाळी पहाटेंनिमित्त विविध ठिकाणी सांस्कृतिक कार्यक्रमांची मेजवानी आयोजित करण्यात आली होती. यामध्ये जामीनाका

परिसरात माजी महापौर मीनाक्षी शिंदे यांच्या वतीने सांस्कृतिक संगीत, वाद्य वादन आणि ढोल-ताशा पथकाचा कार्यक्रम आयोजित

करण्यात आला, ज्याला तरु णाईचा मोठ प्रतिसाद मिळाला. तर दुसरीकडे, ठाण्यातील तलावपाळी येथे एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेकडून युवासंना लोकसभा अध्यक्ष नितीन लांडगे यांच्या वतीने दिवाळी पहाटचे आयोजन करण्यात आले.

वेष्टांसाठी दिवाळी पहाटचे आयोजन-साता-यातील जिल्हा कारागृहात बंदिवांनांसाठी सप्तसूर फाउंडेशनच्या माध्यमातून दीपावली पहाट हा अनोखा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. या कार्यक्रमात गायकांनी हिंदी-मराठी चित्रपटांमधील गाणी सादर केली. या संगीत-कार्यक्रमाला बंदिवांनांनी ऊत्सृष्टी प्रतिसाद दिला, ज्यामुळे दिवाळीच्या निमित्ताने कारागृहातील वातावरण आनंदी आणि ऊत्साहाचे बनले.

सप्तशृंगी देवीच्या दर्शनासाठी वेळ वाढवली-दिवाळीनिमित्त सप्तशृंगी देवीच्या दर्शनासाठी येणा-या भाविकांची गर्दी लक्षात घेऊन मंदिराच्या वेळा वाढवण्यात आल्या. २२ ऑक्टोबर ते ६ नोव्हेंबरपर्यंत मंदिर भाविकांना दर्शनासाठी पहाटे ५ ते रात्री १२ वाजेपर्यंत खुले ठेवण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. तसेच, रोप-वे टूटलीची सुविधा देखील पहाटे ५ ते रात्री ११.३० वाजेपर्यंत सुरू राहणार आहे, जेणेकरून आलेल्या प्रत्येक भाविकाला देवीचे दर्शन घेता येईल.

ऐन दिवाळीत सोन्या-चांदीचे दर जोरदार आपटले

जळगाव/ प्रतिनिधी
धनत्रयोदशीला सोने-चांदी खरेदी न करू शकलेल्या लोकांसाठी ही एक सुवर्णसंधी आहे. सोन्या-चांदीचे दर गगनाला भिडले होते, ते आता खाली आले आहेत. आज दिवाळीच्या दिवशी चांदी एका झटक्यात ९१३० रुपये स्वस्त झाली आहे, तर सोन्याच्या दरात २८५४ रु पर्यांची घसरण झाली. २४ कॅरेट सोन्याचा भाव आता जीएसटीसह प्रति १० ग्रॅम १,३०,५३१ रुपये झाला आहे. तर, चांदी जीएसटीसह प्रति किलो १,६४,९०३ रुपये आली आहे. दरम्यान, ऑक्टोबर महिन्यात सोनं प्रति १० ग्रॅम ११३८१ रुपये महाग झालं. तर, चांदीच्या किमतीत प्रति किलो १७,६६६ रुपयांची वाढ झाली. शुक्रवारी २४ कॅरेट सोन्याचा दर जीएसटीशिवाय १,२९,५८४ रुपये प्रति १० ग्रॅमवर बंद झाला होता. दुसरीकडे, चांदी देखील जीएसटीशिवाय प्रति किलो १,६९,२३० रुपये बंद झाली होती. आज सोनं जीएसटीशिवाय प्रति १० ग्रॅम १,२६,७३० रुपये दरात उमडले आणि चांदी १,६०,१०० रुपयेवर उमडली. आयबीजेए दिवसातून दोन वेळा दर जारी करते. एकदा दुपारी १२ वाजताच्या सुमारास आणि दुस-यांदा ५ वाजताच्या आसपास दर जारी केले जातात.

राज्यात प्रदूषणाचा विळखा! मुंबई, पुणे नागपूरसह प्रमुख शहरात धोक्याची घंटा

मुंबई/प्रतिनिधी : दिवाळीत फटाक्यांबाबत मुंबई कडक नियम लागू करण्यात आले आहेत. नवी मुंबई महानगरपालिकेने (एनएमएमसी) व्यवसाय आणि जनतेला सरकारी नियमांचे पालन करण्याचे आवाहन केले आहे. मुंबईतील वाढत्या प्रदूषणाच्या पार्श्वभूमीवर हा आदेश लागू करण्यात आला आहे. दिवाळी सुरू होताच, महानगरातील हवेची गुणवत्ता देखील खालावण्यास सुरूवात झाली आहे. रविवारी, वॉट्रे आणि कुलाबा येथील हवेची गुणवत्ता २०० अदक पेक्षा जास्त झाली, जो खराब हवेची गुणवत्ता दर्शवते. तज्ञांनी श्वसनाच्या आजारांनी ग्रस्त असलेल्या लोकांना पुढील आठवड्यासाठी सतर्क राहण्याचा आणि प्रदूषणाविरुद्ध खबरदारी घेण्याचा सल्ला दिला आहे.

१० ऑक्टोबरपासून मुंबईतील हवेची गुणवत्ता खालावण्यास सुरुवात झाली. केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या हवा गुणवत्ता देखरेख अॅप, समीर कडून मिळालेल्या माहितीनुसार, रविवारी मुंबईची सरासरी हवेची गुणवत्ता १५९ अदक नोंदवली गेली, जी मार्चनंतरची नियंत्रण समितीला या नियमांचे काटेकोरपणे पालन करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

‘अंग्रेजों के जमाने का जेलर’ काळच्या पडद्याआड ज्येष्ठ अभिनेते असरानी यांचे निधन

मुंबई/प्रतिनिधी : बॉलिवूडमधील दिग्गज अभिनेते आणि कॉमेडियन असरानी यांनी आज अखेरचा श्वास घेतला. असरानी यांचं पूर्ण नाव गोवर्धन असरानी असं होते. मागील काही दिवसांपासून ते हॉस्पिटलमध्ये दाखल होते. मात्र २० ऑक्टोबरला सांध्याकाळी ४ वाजता अचानक त्यांचे प्राण गेले. असरानी ८४ वर्षाचे होते. फुफ्फुसांच्या समस्यांमुळे गेल्या

पाच दिवसांपासून असरानी यांना आरोग्य निधी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले होते. असरानी यांचे मॅनेजर बाबूभाई शिबा यांनी असरानी यांच्या मृत्यूची पुष्टी केली. असरानी अनेक दिवसांपासून आजारी होते आणि त्यांना रुग्णालयात दाखल करण्यात आले होते असे त्यांनी सांगितले. शोले या सिनेमातून असरानी यांनी केलेली जेलरची भूमिका अनेकांच्या आजही स्मरणात आहे. हम अंग्रेजों के जमाने के जेलर हैं! हे त्यांचे वाक्य प्रचंड गाजले. सुपरस्टार राजेश खन्ना यांच्यासोबत १९७२ ते १९९१ या काळात सुमारे २५ चित्रपटांमध्ये असरानी यांनी काम केले.

भागम भाग, हेरा फेरी, छुपके छुपके यासारख्या सिनेमात त्यांनी विनोदी अभिनेत्याची भूमिका साकारली होती. ते सहजपणे मुख्य भूमिका, सहाय्यक

भूमिका किंवा विनोदी भूमिका साकारत होते.

१९६७ साली ‘H a r e Kanch Ki Chooriyan’ या चित्रपटातून असरानी यांनी हिंदी चित्रपटसृष्टीत पदार्पण केले. त्यांच्या पहिल्या

काही भूमिका गंभीर स्वरूपाच्या होत्या, मात्र पुढे त्यांनी विनोदी अभिनयात एक स्वतंत्र ओळख निर्माण केली. ५ दशकांहून अधिक काळात असरानी यांनी ३५० पेक्षा जास्त चित्रपटांमध्ये काम केले. असरानी यांनी काही चित्रपटांचे दिग्दर्शन देखील केले आहे. त्यांनी ‘Chala Murari Hero Banne’ हा विनोदी चित्रपट स्वतः दिग्दर्शित करून प्रमुख भूमिका साकारली होती. असरानी हे ‘सिख्येशनल कामेडी’चे मास्टर मानले जात होते. त्यांचा आवाज, संवादफेक आणि चेह-यावरील भाव यामुळे ते प्रत्येक भूमिकेवर वेगळी छाप पाडत होते.

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने बसवलेल्या हवेच्या गुणवत्तेच्या निरीक्षण उम्रकरणांच्या वाचनात वॉट्रे येथे २१८ आणि कुलाबा येथे २०६ असे दिसून आले.

२०० पेक्षा जास्त अदक म्हणजे ऊर्ज प्रदूषण पातळी आणि खराब आरोग्य. १०० पेक्षा जास्त अदक दमा, फुफ्फुस, श्वसन आणि हृदयरोग असलेल्या लोकांच्या समस्या वाढवू शकते. २०० पेक्षा जास्त अदक

असलेल्या भागात, या समस्या आणखी वाढू शकतात.मुंबईच्या अनेक भागात १०० ते २०० दरम्यान अदक नोंदवला गेला आहे. चेंबूरमध्ये १८१, विलेपार्लेमध्ये १६९, गोवेंडीमध्ये १६९, मालाडमध्ये १६३, भायखळामध्ये १५६, घाटकोपरमध्ये १५२, सायनमध्ये १३१, कांदिवलीमध्ये ११७, बोरिवलीमध्ये १०९, शिवडीमध्ये १०७ आणि वरळीमध्ये १०२ असा एम्यूआय नोंदवण्यात आला.

दिवाळीच्या दिवशी शेअर बाजाराचा ‘जोश हाय’; सेन्सेक्सचा उच्चांक

मुंबई /वृत्तसंस्था-भारतीय शेअर बाजार दीपावलीच्या निमित्तानं सोमवारच्या ट्रेंडिंग सेशनमध्ये तेजीसह ग्रीन झोनमध्ये बंद झाला.

कामकाजाच्या अखेरीस सेन्सेक्स ४४१.१८ अंकांनी किंवा ०.४९ टक्के तेजीसह ८३,८४,३६३.३७ वर, तर निफ्टी १३३.३० अंकांनी किंवा ०.५२ टक्के वाढीसह २५,८४३.१५ वर बंद झाला. सत्रादरम्यान सेन्सेक्सनं ८४,६५६.५६ आणि निफ्टीनं २५,९२६.२० चा ऊर्चाक गाठला.तेजीमध्ये मोठ्या वाटा सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांचा होता. निफ्टी पीएसयू बँक इंडेक्स कामकाजाच्या अखेरीस २.८७ टक्के मजबूत होऊन बंद झाला. याव्यतिरिक्त निफ्टी इन्फ्रा १.३२ टक्के तेजीसह आणि निफ्टी ऑइल अँड गॅस १.४२ टक्के तेजीसह ग्रीन झोनमध्ये बंद झाला. निफ्टी ऑटो ०.१६ टक्के, फायनान्शियल सर्व्हिसेस ०.१२ टक्के, एफएमसीजी ०.०३ टक्के आणि निफ्टी मेटल

०.०७ टक्के घसरणीसह बंद झाले. सेन्सेक्स पॅकमध्ये बजाज फिनसर्व्ह, अँक्सिस बँक, एसबीआय, टीसीएस, टायटन, भारती एअरटेल,

इम्फॅक्स, बजाज फायनान्स आणि एल अँड टी टॉप गेनर्सच्या यादीत समाविष्ट होते. तर, आयसीआयसीआय बँक, एम अँड एम, इन्फ्रा १.३२ टक्के तेजीसह आणि निफ्टी ऑइल अँड गॅस १.४२ टक्के तेजीसह ग्रीन झोनमध्ये बंद झाला. निफ्टी ऑटो ०.१६ टक्के, फायनान्शियल सर्व्हिसेस ०.१२ टक्के, एफएमसीजी ०.०३ टक्के आणि निफ्टी मेटल

शालार्थ आयडी घोटाल्यामुळे थांबवलेले वेतन सुरू करा; हायकोर्टचा आदेश

नागपूर/प्रतिनिधी : मुंबई ऊच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाचे विविध शाळांमधील शंभरावर शिक्षकांची मागणी मंजूर करून या शिक्षकांचे शालार्थ आयडी घोटाल्यामुळे गेल्या मार्चापासून थांबवलेले वेतन सुरू करा, असा अंतरिम आदेश विभागीय उम्रसंचालकांना दिला.शिक्षण या शिक्षकांना शालार्थ आयडी जारी केले गेले आहेत; परंतु शाळेय शिक्षण विभागाने संबंधित घोटाल्यामुळे या शालार्थ आयडीच्या वैधतेची पडताळणी करण्याचा निर्णय घेतला आहे. परिणामी, या शिक्षकांचे वेतन थांबविण्यात आले. या कारवाईविरुद्ध शिक्षकांनी ऊच्च न्यायालयात याचिका दाखल केल्या आहेत. त्यावर न्यायमूर्तिद्वय मुकुलिका जवळकर व राज वाकोडे यांच्यासमक्ष सुनावणी झाली.दरम्यान, शिक्षकांचे वकील अॅड. पवन देंगें यांनी सरकारच्या कारवाईवर आक्षेप घेतला व ही कारवाई करण्यापूर्वी

शिक्षकांना सुनावणीची संधी देण्यात आली नाही, याकडे लक्ष वेधले. त्यानंतर न्यायालयाने यासह विविध बाबी लक्षात घेता शिक्षकांना दिलास दिला.

वेतनासाठी २९ ऑक्टोबरपर्यंत मुदत-याचिकाकर्त्या शिक्षकांना संपूर्ण थकीत वेतन अदा करण्यासाठी न्यायालयाने शिक्षण उम्रसंचालकांना येत्या

२९ ऑक्टोबरपर्यंत मुदत दिली आहे; तसेच शिक्षकांनी शालार्थ आयडी चौकशीसाठी जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक शिक्षणाधिका-यांना सहाय्य करावे, असेही सांगितले आणि शिक्षण उम्रसंचालक व इतर प्रतिवादींना नोटीस बजावून याचिकांमधील मुद्द्यांवर येत्या ११ नोव्हेंबरपर्यंत लेखी उत्तर मागितले.

‘नाचू कीर्तनाचे रंगी ज्ञानदीप लावू जगी’ असे संत नामदेवांनी म्हटले होते. तोच हा ज्ञानाचा दीप, तोच आत्मदीप. तो मनोमनी उजळण्याची हाक देणारी ही दीपावली. अग्नीची उपमा ही जीवातील अदृश्य ऊर्जेचे प्रतीक. चिरंतन चैतन्याचा तो सांगावा. तो घेऊन ती येते आणि ओंजळ रिती करून जाते. हेच चैतन्य वसुबारसपासून दिवाळीच्या पाडव्यापर्यंत आणि भाऊबीजेपर्यंत प्रत्येक क्षणाक्षणात सामावलेले असते, तोच गंध, दरवळ या दिव्यांच्या उत्सवात दारोदारी अन् नभांगणी सर्वत्र अनुभवणे हाच या सणाचा आशयघन अर्थ! आपल्या अनेक सणांना कृषी संस्कृतीचे सुंदर अधिष्ठान आहे. माणसाच्या परिपूर्ण जगण्याला याच संस्कृतीचे कोंदण. पावसाळा संपलेला असतो, शेतात नवीन धान्याची रास आलेली असते.बळीराजाचे हिरवे स्वप्न साकारताना लक्ष लक्ष दिव्यांनी साजरा होणारा हा उत्सव. या समृद्धीबद्दल निसर्गाप्रती कृतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी आणि सुगीचा (कापणीचा) आनंद साजरा करण्यासाठी हा दीपोत्सव साजरा केला जातो. बळीराजाच्या स्मरणातून न्यायी आणि समृद्ध कृषी जीवनाची आकांक्षा व्यक्त केली जाते. आपल्या संस्कृती आणि परंपरेची मुळे कशी...किती खोलवर रुजली आहेत, याचा संदेश त्यातून मिळतोच, शेती आणि शेतकऱ्यांशिवाय जीवन नाही, याचाही अर्थ कळतो. कृषी जीवनाशी एकरूप झालेली ही दिवाळी जगण्याचा हा प्रवाह अखंडितपणे सुरू राहण्याची आशा जागवतेच, त्याहून ती अधिक आश्चस्तही करते.अशा या आजच्या सणाकरीता संपूर्ण बाजार सजला आहे.पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील सरकारने जीएसटी कपातीचा निर्णय घेतल्यानंतर बाजारात उत्साहाचे आणि जल्लोषाचे वातावरण निर्माण झालेले दिसू लागले आहे. नवरात्रीत दिवाळी खरेदीसाठी जोरदार खरेदीची लाट उसळली होती. पण दिवाळीतही ही लाट कायम आहे आणि जीएसटी कपातीच्या रूपाने भारताला ही भेट मिळाली आहे असे समजले जात आहे. पण सर्वात जास्त फायदा ई कॉमर्सच्या व्यवसायाला आलेल्या झालीमुळे आहे. यंदाच्या दिवाळीमध्ये बाजारपेठांमध्ये अतिरिक्त उत्साह निर्माण झाला आहे. कारण ग्राहक लक्षणीयरीत्या खर्च करत आहे आणि त्यांची

संपादकीय

प्रबंध संपादक : प्रदीप देशपांडे

मंगलमय पर्व

क्रयशक्ती वाढली आहे.त्यांच्या जोडीला जीएसटी कपात मदतीला आहे आणि कॉर्पोरेट कंपन्यांमध्येही कामगिरीने उत्साहाचे वातावरण आहे. सहसा कोणताही सणांचा उत्सव हा अर्थव्यवस्थेला चालना देणाराच असतो. तो प्रमुख आर्थिक कॅटलिस्टही असतो. त्यांचे अनेक घटक आहेत जसे की या काळात ग्राहकांची खरेदीचा उत्साह उठू जात असतो आणि खर्च अतोनात केला जातो. वास्तविक भारताची परिस्थिती आज काही वर्षांपूर्वी होती तशी नाही. आज भारताचा ग्राहक खिशात बऱ्यापैकी पैसे घेऊन दुकानात जात असतो. महागड्या वस्तू खरेदी करत असतो. यंदा दिवाळीची खरेदी किती झाली ही आकडेवारी आज समोर नसली तरीही अगदी काही दिवसांत ती समोर येईल आणि ती रेकॉर्ड ब्रेक असेल असा अंदाज आहे. फ्लिपकार्ट आणि अॅमेझॉन या ई-कॉमर्सच्या विशाल कंपन्यांकडे प्रचंड मागण्या आहेत आणि त्या पूर्ण करण्याच्या तयारीत आहेत. वाढत्या किमती असूनही सोन्याच्या खरेदीला उत आला आहे. रिझर्व्ह बँकेने नवीन नियम घालून दिल्यानुसार सोने खरेदी आणि सोन्यावर कर्ज मिळवणे सोपे झाले आहे ही ग्राहकांच्या समाधानाची बाब आहे. दिवाळी हा सण संपत्ती निर्मिती आणि व्यापारी आकार वाढवण्यासाठी शुभ समजला जात

अशोक गुलाटी सारख्या अर्थतज्ञाने आवश्यक वस्तू कायदा रद्द करण्याची मागणी केली आहे, तसा अहवाल त्यांनी केंद्र सरकारला दिला आहे. नीती आयोगानेही हा कायदा रद्द करण्याची शिफारस केली आहे. केंद्र सरकारने कृषी धोरण ठरविण्यासाठी महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली एक उच्च अधिकार समिती नेमली होती. या समितीच्या बैठकीत हा कायदा रद्द करण्याविषयी चर्चा झाली पण त्यात एकमत होऊ शकले नाही. स्वामिनाथन आयोगाच्या अहवालात शेतकरीविरोधी कायद्यांबद्दल एकही अक्षर लिहिलेले नाही. या कायद्याबाबत आपण काही महत्त्वाच्या गोष्टी जाणून घेऊ या.

या कायद्याचे नाव जीवनावश्यक वस्तू कायदा असे असून आवश्यक वस्तू कायदा असं आहे. इंग्रजीत इसेन्शियल फूड्स कायदा असे व्हेल्स ब्रिटिश सरकारची वसाहत होते. म्हणून तो अध्यादेश भारतावर लागू झाला. पुढच्याच वर्षी १९४७ साली ब्रिटीश सरकार भारत सोडून निघून गेले. अध्यादेश मात्र कायम राहिला. तत्कालीन अन्नमंत्री रफी अहमद किदवाई यांनी हा अध्यादेश रद्द करण्यास तत्कालीन प्रधानमंत्री पंडित नेहरू

यांना सुचविले. परंतु नेहरू यांनी त्यास नकार दिल्यामुळे तो अध्यादेश कायम राहिला.

१ ९ ५ ४ साली २४ ऑक्टोबरला रफी अहमद किदवाई

यांचे निधन झाले. १९५५ च्या फेब्रुवारी महिन्यात एक महत्त्वाची संविधान दुरुस्ती करण्यात आली. आपल्या संविधानानुसार राज्य, केंद्र आणि सामायिक असे कामाचे वाटप केले आहे. कोणत्या विषयावरील कायदे कोणते सरकार बनवू शकते, हे या याद्यांनुसार निर्धारित झाले आहे. तीनही याद्या परिशिष्ट ७ मधे दिल्या आहेत. शेती हा विषय राज्याकडे देण्यात आला आहे. तत्कालीन नेहरू सरकारने सामायिक यादीतील एक कलम (क्रमांक ३३) काढून त्याठिकाणी पूर्ण नवा मजकूर टाकला. या बाबतची नोंद पुढील प्रमाणे करण्यात आली आहे.

२० सप्टेंबर १९५४ रोजी भारतीय प्रजासत्ताकाच्या पाचव्या वर्षी संसदेने खालीलप्रमाणे घटनादुरुस्ती केली.

सातव्या अनुसूचीतील सुधारणा- संविधानाच्या सातव्या अनुसूचीमध्ये, यादी क्रमांक ३ मधील नोंद क्रमांक ३३ साठी खालील नोंद बदलण्यात येईल, म्हणजे:-

३३) व्यापार आणि वाणिज्य, आणि उत्पादन, पुरवठा आणि वितरण, - (अ) कोणत्याही उद्योगाची उत्पादने जिथे संघराज्याचे अशा उद्योगाचे नियंत्रण संसदेने कायद्याने सार्वजनिक हितासाठी योग्य असल्याचे घोषित केले आहे, आणि अशा उत्पादनांसारख्याच प्रकारच्या सुसवातीला काही खनिजे, जनावरांचा चारा आणि काही शेती उत्पादने (कापूस, जूट, रबर) यंचा समावेश केला होता. ही घटनादुरुस्ती होऊन दोन महिन्याचाही काळ लोटला नाही की, सरकारने त्या अध्यादेशाचे कायद्यात रुपांतर केले. अशा प्रकारे एप्रिल १९५५ला ’आवश्यक वस्तूंचा कायदा’

(इ) कच्चा ताग.

असा नवा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

प्रस्ताव आणि कायदा संविधान (तिसरी सुधारणा) कायदा, १९५४ चे विधेयक ६ सप्टेंबर १९५४ रोजी लोकसभेत संविधान (तिसरी सुधारणा) विधेयक, १९५४ (१९५४ चे विधेयक क्रमांक ४०) म्हणून सादर करण्यात आले. ते तत्कालीन वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री टी. टी. कृष्णाम्माचारी यांनी सादर केले. हे विधेयक संविधानाच्या सातव्या अनुसूचीचा विचार करीत होते.

यादी तीन (समवर्ती सूची) च्या मूळ नोंदी ३३ ऐवजी नवीन नोंद समाविष्ट करत होते . समवर्ती यादीतील नोंद ३३ मुळे संसदेला संघराज्याच्या नियंत्रणा खाली घोषित केलेल्या उद्योगांबाबत कायदे करण्याची परवानगी मिळाली. याव्यतिरिक्त, कलम ३६९ द्वारे संसदेला पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी काही विशिष्ट आवश्यक वस्तूंबाबत कायदे करण्याचा अधिकार देण्यात आला होता. कलम ३६९ रद्द झाल्यानंतर या काही आवश्यक वस्तूंचे उत्पादन, पुरवठा आणि वितरण नियंत्रित करणे योग्य मानले गेले नाही. विधेयकानुसार समवर्ती यादीतील नोंद ३३ वाढण्याचा प्रयत्न करते. असे टीटी कृष्णाम्माचारी यांनी स्पष्ट केले होते.

राज्यांनी मंजुरी दिल्यानंतर या विधेयकाला २२ फेब्रुवारी १९५५ रोजी तत्कालीन राष्ट्रपती राजेंद्र प्रसाद यांची संमती मिळाली. ते भारताच्या राजपत्रात अधिसूचित करण्यात आले आणि त्याच तारखेपासून ते अंमलात आले. या नव्या मजकुरानुसार केंद्र सरकारला काही वस्तूंच्या नियंत्रणाबाबत अधिकार मिळाला. सुसवातीला काही खनिजे, जनावरांचा चारा आणि काही शेती उत्पादने (कापूस, जूट, रबर) यंचा समावेश केला होता. ही घटनादुरुस्ती होऊन दोन महिन्याचाही काळ लोटला नाही की, सरकारने त्या अध्यादेशाचे कायद्यात रुपांतर केले. अशा प्रकारे एप्रिल १९५५ला ’आवश्यक वस्तूंचा कायदा’

आवश्यक वस्तू कायद्याने सरकारकडे राक्षसी अधिकार दिले आहेत. त्यामुळे शेतकऱ्यांचे सर्वस्व गमावले गेले. ना भाव ठरवता आला, ना बचत मागे पडली. हा कायदा आला कसा? हे आपण समजावून घेऊ या.

अस्तित्वात आला.

कायद्याचा हेतू फसवा

या कायद्याचे नाव ‘आवश्यक वस्तूंचा कायदा- १९५५’ असे आहे. सरकारकडून सांगण्यात आलेला उद्देश्य (जो कायदा करताना लिहावा लागतो) पुढील प्रमाणे कायद्यात लिहिलेला आहे.

‘कोणत्याही वस्तूंचे उत्पादन, पुरवठा, वितरण, किंमत आणि व्यापार यांना प्रतिबंध करणे किंवा प्रतिबंध करण्याचा अधिकार सरकारला देणे, हा या कायद्याचा उद्देश्य आहे. त्यासाठी वस्तूंचा पुरवठा कायम राखणे किंवा वाढविणे, संबंधित उत्पादनांच्या उचित किंमतीनुसार समान वितरण आणि उपलब्धता करणे, आणि भारताच्या सुरक्षेसाठी आवश्यक वस्तू उपलब्ध राहील याची व्यवस्था करणे व लष्कराला त्याच्या कामात अडथळा येणार नाही याची काळजी घेणे.’

या उद्देश्यातच सरकारचा कुटील हेतू स्पष्ट होतो. पहिल्या भागात सरकारने बाजारपेठेवर पूर्ण कब्जा मिळवला, नंतर लष्कराचे नाव लिहिले. सैनिक कोण? शेतकऱ्यांची मुले. किसानपुत्रच ना. ही भावनिक जोड देण्यात आली. प्रत्यक्षात या कायद्याचा लाभ सरकारी नोकर, पुढारी आणि दलालंनाच झाला.

वर्गवारी सुद्धा शेतकरी विरोधी

आवश्यक वस्तूंची यादी दोन हजारांपेक्षा जास्त आहे. येथे आपण त्यांना वेगवेगळ्या कोणत्या तेरा वर्गांत समाविष्ट केले आहे ते पाहू.

१) ऑईल केक आणि इतर सर्व पशुखाद्य
२) गोठ, गोठसा व कोळशापासून निर्मित अन्य उत्पादने,
३) ऑटोमोबाइलची उपकरणे व त्यांचे घटक भाग, विद्युत उपकरणे.
४) कापूस आणि ऊलनची वस्त्र.
५) खाद्यपदार्थ, खाद्य तेले, तेल

असल्याने गुंतवणूकदारांसाठी हा सण उत्साहाने भारलेला असतो. त्या दृष्टीने मोदी सरकारने आल्यापासून जनतेला एकापेक्षा एक भेटी देण्याचे ठरवले आहे आणि त्यापैकीच आहे जीएसटी कपात. जी एसटी कपातीमुळे ग्राहकांच्या खिशातील बराचसा पैसा वाचला असून तो आपोआपच बाजारात ओतला जात आहे. जीएसटी २.० मुळे अनेक वस्तूंच्या किमती जनतेच्या आवाक्यात आल्या आहेत आणि आयकर सुधारणांमुळे उपभोग आणि खासगी भांडवली खर्च आटोक्यात आला आहे. दिवाळी खरेदीमुळे किरकोळ विक्री वाढते आणि उत्पादनाला चालना मिळते आणि अर्थव्यवस्थेत मोठी उलाढाल होते. हा आतापर्यंतचा अनुभव आहे. दिवाळी हा केवळ प्रकाशाचा सण नाही तर अर्थव्यवस्थेच्या दृष्टीनेही तो एक प्रकाशमान सण आहे. हा सण अर्थव्यवस्थेला चालना देणारा आहे. त्यामुळे भारतात ग्राहकांच्या संख्येत अविश्वसनीय वाढ झाली आहे. यंदाच्या दिवाळीत ४ ते ४.२५ कोटी लाख रुपये खर्च अपेक्षित आहे. २०१९ पासून ते २०२५ पर्यंत दिवाळीच्या ग्राहकांनी केलेल्या खर्चात अनपेक्षित वाढ झाली आहे. या काळात कामातून मिळालेल्या विश्रांतीमुळे लोक एकत्र येऊन गोडधोड खातात, भेटवस्तूंची देवाण-घेवाण करतात आणि सामुदायिक आनंद साजरा करतात, ज्यामुळे शहरासह ग्रामीण समाजात एकोपा टिकून राहतो. या आनंदाला, समाधानाला व्यापक आणि सर्वस्पर्शी अर्थ देते ती दिवाळी. मनामनात माणुसकीचे आणि मानवतेचे दीप उजळवण्याचा संदेश ती देते. यावर्षी महाराष्ट्रात अतिवृष्टीने शेतकऱ्यांवर अस्मानी संकट आले. मात्र, दिवाळीच्या आधीच सरकारने पूरग्रस्तांना, शेतकऱ्यांना आर्थिक आधार दिला. अन्नदात्या शेतकऱ्याची दिवाळी गोड होणे आवश्यक होते. दिवाळी साजरी करताना संकटात सापडलेल्या या भावंडांची आठवण ठेवावी लागेल. सर्वांना ही दीपावली आनंददायी व भरभराटीची ठरो, हीच त्या सर्वात्मक परमेश्वराकडे प्रार्थना..!.

शेतकरीविरोधी ‘आवश्यक वस्तु’ कायद्याची पार्श्वभूमी

न्यायालया समोर असा प्रश्न उपस्थित झाला-- जर एखादा कायदा ९व्या अनुसूचीत टाकला गेला असेल, आणि तो १९७३ नंतर टाकला असेल, तर त्याला न्यायालयीन पुनरावलोकनापासून पूर्ण संरक्षण मिळते का ?

१९७३ साली केशवानंद भारती प्रकरणात पहिल्यांदा संविधानाची मूळ संरचना (बेसिक स्ट्रक्चर) हा मुद्दा आला होता. त्या वेळी अकरा न्यायाधीशांचे पीठ बसले होते. त्यांनी सरकार बेसिक स्ट्रक्चरला हात लावू शकता नाही, असे स्पष्ट म्हटले होते. पण त्यांनी परिशिष्ट ९ व त्यासाठी केलेल्या घटना दुरुस्त्या कायम ठेवल्या होत्या. केशवानंद भारती खटल्याचा निकाल २४ एप्रिल १९७४ला लागला होता.

२००७ साली निकाल लागलेल्या आय आर कोईल्हो या नावाने प्रसिद्ध झालेल्या खटल्यात म्हटले आहे की,

All amendments to the Constitution made on or after 24th April 1973 by which the Ninth Schedule is amended by inclusion of various laws therein shall be tested on the touchstone of the basic or essential features of the Constitu-tion.'

— I.R. Coelho, (para 149)

म्हणजे १९७३ नंतर ९व्या अनुसूचीत जे काही टाकले आहे त्यांना बेसिक स्ट्रक्चर परीक्षा पास करावी लागेल.

आवश्यक वस्तू कायदा १९५५ला लागू झाला. तो १९७६ सालीअनुसूची ९ मध्ये घातला गेला. २४ एप्रिल १९७३ च्या संदर्भात कायदा आधीचा व टाकला नंतर. अनुसूची ९ साठी केलेल्या घटना दुरुस्तीत कायदा कधीही टाको, ते पूर्वलक्षी प्रभावाने कायदा लागू झाला त्या दिवसापासून तो अनुसूचित ९ मध्ये आहे, असे मानले जाईल असे स्पष्ट म्हटले आहे. त्या बाबत या निवाड्यात आय आर कोईल्हो यांनी पुढील

प्रमाणे स्पष्ट केले आहे.

A subsequent inclusion in the Ninth Sched-ule, even with retrospec-tive effect, cannot oblit-erate the effect of judi-cial review under Article 32 or 226 if the law vio-lates the basic structure.’ — I.R. Coelho, (para 107)

सोप्या भाषेत- कायदा मागील तारखेला लागू केला तरी, न्यायालय त्याचा संविधानाशी सुसंगतता तपासू शकते.

२००७ साली आवश्यक वस्तू कायद्याच्या संदर्भात न्यायालयात आव्हान करण्याची मुभा मिळालेली आहे. पण त्या विरोधात कोणी याचिका दाखल केल्याचे ऐकिताना नाही, शिवाय न्यायालयानेही सू-मोटो काही केलेले नाही.

मोदी सरकारनेही केली दिशाभूल

२०२० साली करोनाची साथ पसरली होती. सरकारने लॉक-डाऊन केले होते. उत्पादन ठप्प झाले होते. तिजोरीत खळखळट होता. संकट आले की सरकारला शेतकरी आठवतो. १९९० साली अशीच परिस्थिती निर्माण झाली होती. तेंव्हा खुलीकरण आले होते. यंदा सरकारने बिचकत बिचकत तीन कृषी कायदे आणले. या कायद्याना ना आर. एस. एस.चे समर्थन होते, ना बीजेपीच्या खासदारांचे. ही मंडळी पूर्वीपासून शेतकरी स्वातंत्र्याच्या विरोधात राहिली आहे. उत्तर प्रदेशच्या निवडणुका येताच पूर्ण बहुमत असलेल्या मोदींच्या भाजप सरकारने हे तीनही कायदे मागे घेतले होते.

अटल बिहारी वाजपायी यांच्या कार्याळातही आवश्यक वस्तू कायद्याच्या यादीतून शेतमाल वगळला होता. पण तो पुन्हा टाकता येणार नाही अशी व्यवस्था न केल्यामुळे तो पुन्हा टाकण्यात आला.

आवश्यक वस्तू कायद्यात दोन हजाराहून अधिक वस्तू आहेत. त्यापैकी अनेकांचा प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष शेतकऱ्यांशी संबंध येतो. त्या वस्तूंवर निर्बंध ठेवून

फक्त शेतीमाल वगळणे पुरेसे ठरणार नाही. या महत्त्वाच्या बाबीकडे मोदी सरकारने दुर्लक्ष केले होते.

मोदी सरकारने आणलेल्या तीन कायद्यातील तिसरा कायदा आवश्यक वस्तू कायद्याच्या दुरुस्तीचा होता. आवश्यक वस्तू कायद्यातून शेतमाल काही अटींवर वगळण्यात आले होते. अर्थात सगळे शेतमाल नव्हे. या कायद्यात आवश्यक वस्तूंच्या यादीत ‘बियाणे’ कायम ठेवले होते. त्यामुळेच जी.एम. (जेनेटिकल मॉडीफाईड) बियाण्यांवर सरकार निर्बंध आणू शकते. याचा अर्थ आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या स्वातंत्र्यापासून शेतकऱ्यांना वंचित ठेवण्याची तरतूद कायम ठेवली होती. कापसालाही मोकळीक नव्हती.

भाजपा सरकारच्या अध्यादेशानुसार नैसर्गिक आपत्ती आली किंवा युद्धजन्य परिस्थिती निर्माण झाली की, सरकार पुन्हा निर्बंध लादू शकते, अशी तरतूद करण्यात आली होती. आता एवढ्या मोठ्या देशात कोठे ना कोठे नैसर्गिक आपत्ती येणारच. युद्धजन्य परिस्थिती म्हणजे काय? चीन किंवा पाकिस्तानच्या सहहद्दींवर कायम तणाव असतोच की. तिसरी आणि जास्त भयंकर अट अशी होती की, विशिष्ट पिकांचे भाव दुप्पट किंवा दीडपट झाल्यास सरकार पुन्हा पीक-दर-नियंत्रण करू शकत. कांदा आज १० रुपये किलोने विकला जात आहे. उद्या तो पंधरा किंवा वीस रुपये किलो झाला की लगेच सरकार आवश्यक वस्तू कायद्याच्या तलवारीने वार करणार असेल तर तुमच्या या कायद्याचा काय उपयोग? एकंदरीत मोदी सरकारने देखील सुधारणेच्या नावाखाली मखलाशी केली होती. एकंदरीत हा कायदा केंद्र सरकारने शेतीमालाच्या बाजारावर आपले वर्चस्व राहावे यासाठी आणला. तोच कायदा विरोधी पक्षवालेही अत्यंत क्रूरपणे वापरीत आहेत. हा कायदा शेतकऱ्यांचा गळफास ठरला आहे.

अमर हबीब,
अंबाजोगाई,
किसानपुत्र आंदोलन,
मो. ८४११९०९९०९

यू डायस प्लसच्या अंमलबजावणीबाबत
केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाने नुकताच यू डायस प्लस हा २०२४ - २५ साठीचा अहवाल प्रसिद्ध केला. त्यात देशातील शाळा, शाळांमधील सुविधा, विद्यार्थी संख्या, शिक्षकांची संख्या, शिक्षक विद्यार्थी यांच्या गुणोत्तर प्रमाणाची सविस्तर आकडेवारी दिली आहे. राज्यातील १०८,२५० शाळांबाबतचा तपशील त्या अहवालात दिला आहे. राज्यातील ५५०० शाळा अनेक सुविधांपासून अंधारात चाचपडत आहेत असे वृत्त आहे. ३०,००० शाळांमध्ये अजूनही इंटरनेटची सुविधा उपलब्ध नाही. २५,००० शाळांमध्ये संगणक नाहीत. ५५६७ शाळांमध्ये अद्याप वीज पुरवठा सुरू झालेला नाही अशा परिस्थितीत सरकारने डिजिटल इंडियाचे उद्दिष्ट्य प्राप्त करण्याचे अपेक्षित केले आहे. यामुळेच शाळांचा

शैक्षणिक दर्जा, विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता वाढणार तरी कशी असे प्रश्न निर्माण होत आहेत. काही शाळांमध्ये रॅम आहेत तर १९,९६३ शाळांमध्ये रॅम आणि जिन्यांना कटडे नाहीत. ४०,५८२ शाळांमधील विद्यार्थ्यांच्या सोयीसाठी स्वच्छतागृहे नाहीत. स्वच्छतागृहांची सोय विद्यार्थी व विद्यार्थिनींच्या प्रमाणात अपुरी आहेत. सुधारित शालेय वातावरणानुसार डिजिटल ग्रंथालये, शालेय खेळांसाठी क्रीडांगण, सौर पॅनेलस यांसारख्या सुविधा पुरविणे आवश्यक असते त्याचवेळी प्रत्येक शाळांमध्ये उपलब्ध केल्या गेल्या आहेत का नाही याचा ठराविक काळाने जबाबदार अधिकाऱ्यांनी तपास घेण्याची गरज असते. कारण सरकारकडून अपेक्षित असलेल्या सुधारणांवर सरकारचाच दबाव असल्याशिवाय अपेक्षापूर्ती होणे शक्य होत नाही. नियमन केले

जातात त्याचे पालन केल्याशिवाय शिक्षणाची पूर्तता, सुधारणांच्या दर्जाची प्रगती होत नाही. परिणामी विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाची वाढ अपेक्षेप्रमाणे होत नाही. म्हणूनच सध्याच्या नियमांवर अंमलबजावणीचा वचक असावा असे वाटते.

स्नेहा राज

शनिवार वाडा नमाज वाद

पुण्यातील ऐतिहासिक शनिवार वाड्यात काही मुस्लीम महिलांनी नमाज अदा केल्याचा व्हिडिओ समाज माध्यमांवर प्रसारित झाल्यानंतर मोठा वाद उफाळून आला आहे. ही वास्तू केंद्र सरकारच्या पुरातत्व आणि वस्तुसंग्रहालये संचालनालयाच्या अखत्यारीत येत असल्याने येथे कोणत्याही धार्मिक विधीला परवानगी नाही. असे असतानाही नमाज पठण करणे हा

नियमभंग आहे आणि म्हणूनच ही कृती आपोआप ठरते.या घटनेवर खासदार मेधा कुलकर्णी यांनी तीव्र नाराजी व्यक्त केली आहे आणि त्यांची भूमिका उचित आणि योग्य आहे. कारण, पुरातत्व विभागाने संरक्षित केलेल्या ठिकाणी नियम मोडणे आणि दुसऱ्या समाजाच्या भावनांना ठेच पोहोचेल असे कृत्य करणे हे गैरलागू आहे.या घटनेच्या विरोधात पुण्यात हिंदुत्ववादी संघटना आक्रमक झाल्यात या गंभीर विषयावर खर तर एकमताने सर्व विरोधी पक्षांनी निषेध व्यक्त करणे अपेक्षित असताना, मतांचे राजकारण आडवे आले आणि राष्ट्रवादीच्या प्रवक्त्यांनी अजित पवार गट वेगळी भूमिका घेत त्यांनी मेधा कुलकर्णींच्या आंदोलनावर टीका केली आहे.

अविनाश देशपांडे

अमरावतीचा फराळ आता पोहोचतो परदेशात

टपाल विभागाच्या पुढाकारातून परदेशवासियांची दिवाळी होणार गोड

अमरावती/का.प्र.
दिवाळी हा फराळाच्या सुगंधाचा आणि मिठाईच्या गोडव्याचा सण आहे. लाडू, साखरेचे गोळे, शेव, चिकली, अनारसे, करजी इत्यादी. फराळ बनवल्याशिवाय दिवाळी अपूर्ण आहे. दरम्यान, दिवाळीला टपाल विभागामार्फत फराळ सुविधेचा वापर दरवर्षी वाढत आहे. त्याचा वापर करणाऱ्यांची संख्यांमध्ये दरवर्षी वाढ होत आहे. यावेळीही टपाल विभागामार्फत अमरावतीतील नागरिकांनी रशिया, कॅनडा, इंग्लंड, ऑस्ट्रेलिया आणि

फ्रान्समध्ये राहणाऱ्या त्यांच्या नातेवाईकांना अमरावतीहून फराळाची चव आणि गोडवा स्पीड पोस्टने पाठवला आहे. हे उल्लेखनीय आहे की टपाल विभागाने परदेशात राहणाऱ्या भारतीयाना दिवाळीत त्यांच्या नातेवाईकांना फराळ पाठवणे सोपे केले आहे. यामुळे अमरावतीतील लोकांना परदेशात स्थायिक झालेल्यांना, शिक्षणासाठी आलेल्या विद्यार्थ्यांना आणि काम करणाऱ्या त्यांच्या नातेवाईकांना फराळ पाठवणे सोपे झाले आहे. गेल्या काही दिवसांत अनेक लोकांनी या योजनेचा लाभ घेतला

आहे. याद्वारे टपाल विभागाला नागरिकांचा मोठा प्रतिसाद मिळाला आहे. आतापर्यंत, अमरावती पोस्ट ऑफिसने रशिया, कॅनडा, इंग्लंडसह परदेशातील देशांमध्ये फराळाचा स्वाद आणि दिवाळीचा गोडवा पोहोचवला आहे. टपाल विभागाने दिवाळीला सुरू केलेल्या या सुविधेचा वापर करून, अनेक लोकांनी वेगवेगळ्या देशांमध्ये परदेशात राहणाऱ्या त्यांच्या नातेवाईकांना अंदाजे दोन विन्टल दिवाळी फराळ पाठवले आहेत. टपाल विभाग परदेशात पाठवलेल्या पार्सलमध्ये फक्त

श्रेयश पोटे पाटी यांचा वाढदिवस उत्साहात

अमरावती/का.प्र.
पां.आर. पोटे पाटील एज्युकेशनल ग्रुपचे उपाध्यक्ष आणि माजी राज्यमंत्री प्रवीण पोटे पाटील यांचे सुपुत्र श्रेयशदादा पोटे पाटील यांचा वाढदिवस आज मोठ्या जल्लोषात व उत्साहात साजरा करण्यात आला. या खास दिवशी अमरावती शहरातील विविध क्षेत्रातील दिग्गज मान्यवरांनी प्रत्यक्ष भेट देऊन शुभेच्छा देत त्यांच्यावरील आपले प्रेम व स्नेह, आदर व्यक्त केला. तसेच पी. आर. पोटे पाटील एज्युकेशनल ग्रुप मधील

शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी मिळून श्रेयश दादांना शुभेच्छा देत, त्यांच्या यशस्वी वाटचालीसाठी शुभेच्छा दिल्या. श्रेयशदादा पोटे पाटील यांचे नेतृत्वात पुरग्रस्त भागातील नागरिक यांना मदत, शेतकरी, गरजू व्यक्तींना मदत तसेच निराधार नागरिकांची सेवा यासारखे सामाजिक कार्यातील भरीव योगदान, शैक्षणिक क्षेत्रात असलेली पकड आणि तरुणांना प्रोत्साहित करणारे नेतृत्वगुणामुळे त्यांची ओळख ही प्रेरणादायी आहे.

अचलपूरात एकाच दिवशी तिघांचा मृत्यू, परिसरात शोककळा

अचलपूर/वार्ताहर
अचलपूर शहरातील बेगमपुरा भाग रविवारी दुःखाच्या छायेत बुडाला. रविवारी एका दिवसात एकाच परिसरातील तीन जणांचे निधन झाल्याने संपूर्ण परिसर शोकमग्न झाला आहे. दिवसभर वातावरणात हळहळ आणि अश्रूंची रेष दिसून आली. सुभाष निळकंठ पवार (वय ५८) यांच्या अकस्मात निधनाची. अत्यंत मनमिळाऊ व सामाजिक कार्यात तत्पर असलेल्या पवार यांच्या निधनाने मित्रपरिवार आणि आप्तस्वकीय हळहळून गेले. त्यांच्या पश्चात आई, पत्नी, मुलगा, मुलगी भाऊआणि बहीणी असा मोठा परिवार आहे. त्यांची

अंत्ययात्रा आज सकाळी १० वाजता हनवतपुरा हिंदु स्मशानभूमीत पार पडली. दुपारी वत्सर्ग कृष्णराव शेठे (वय ८०) यांच्या निधनाची. त्या प्रतिष्ठित डॉ. कृष्णराव शेठे यांच्या पत्नी होत्या. आयुष्यभर सौम्य, धर्माभिमानी आणि प्रेमळ स्वभावासाठी परिचित असलेल्या वत्सला बाईंना परिसरात ‘आईसमान व्यक्तिमत्व’ म्हणून ओळखले जायचे. त्यांच्या पश्चात पती, तीन मुले, एक मुलगी आणि नातवंडे असा मोठा परिवार आहे. त्यांची मय्यत दुपारी २ वाजता पार पडली.तिसऱ्या घटनेत गणेश भातुरकर (वय ६५) यांच्या

निधनाने. साधेपणा, प्रामाणिकपणा आणि कर्तव्यपरायणतेसाठी प्रसिद्ध असलेल्या गणेश यांच्या जाण्याने परिसरातील अनेकांच्या डोळ्यात अश्रू दाटले. त्यांच्या पश्चात पत्नी, मुलगा, मुली, सुन आणि नातवंडे असा मोठा परिवार आहे. त्यांच्याही अंत्यसंस्काराची विधी हिंदू स्मशानभूमीत पार पडली.एका दिवसात तीन जणांच्या जाण्याने बेगमपुरा परिसरावर शोककळा पसरली आहे. सर्वत्र ‘जीवन किती क्षणभंगुर आहे’ याची जाणीव प्रत्येकाच्या मनात उमटली. श्रद्धांजलीसाठी मोठ्या संख्येने नागरिक उपस्थित होते.

शिक्षण परिषद अंतर्गत डिजिटल साहित्य अनावरण व आयएसओ प्रमाणपत्र प्रदान कार्यक्रम

नांदगाव खंडेश्वर/वार्ताहर
पं.स.नांदगाव खंडेश्वर ,समुह साधन केंद्र धानोरा गुरव केंद्रांतर्गत नुकतीच शिक्षण परिषद झाली.मुख्यमंत्री माझी शाळा सुंदर शाळा अभियान अंतर्गत या शाळेला तालुकास्तरीय द्वितीय पुरस्कार प्राप्त झाला होता. पुरस्काराच्या रक्कमचेतून विद्यार्थ्यांना डिजीटल साहित्यातून गुणवत्तापूर्ण शिक्षण घेता यावे याकरिता ईंटरनेट व्ह पॅनल,संगणक,विविध विषयाच्या बोलक्या प्रयोगशाळा, अलेक्सा तसेच विद्यार्थी सुरक्षा दृष्टीने सीसीटीव्ही कॅमेरे,शालेय फर्निचर इत्यादी साहित्य खरेदी करण्यात आले. डीजिटल साहित्याचे अनावरण उद्घाटक -मिलिंद

कुबडे- प्राचार्य जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था अमरावती यांच्या हस्ते व नैरुद्दिन सय्यद -अध्यक्ष शाळा व्यवस्थापन समिती खंडाळा खुर्द,उमेशभाऊ दहातांडे- सरपंच,निकेतभाऊ ठाकरे -सदस्य ग्रामपंचायत, शुभांगी ठाकरे- पोलीस पाटील, प्रिती धनविजय -उपाध्यक्ष शाळा व्यवस्थापन समिती ,विलास

बाबरे- शिक्षण विस्तार अधिकारी,विलास राठोड - केंद्रप्रमुख धानोरा गुरव, अनिल कोल्हे - केंद्रप्रमुख नांदगाव खंडेश्वर, बाळासाहेब मुंदे - केंद्रप्रमुख धानोरा फशी,सुनील धनविजय - सदस्य शाळा व्यवस्थापन समिती अर्चना जुमळे - विषयसाधन व्यक्ती ,संदिप गुल्हाने -विशेष शिक्षक यांच्या

प्रमुख उपस्थितीत संपन्न झाला. मिलिंद कुबडे- प्राचार्य, तसेच प्रविण राठोड- अधिव्याख्याता -जिल्हा व प्रशिक्षण संस्था अमरावती यांनी गुणवत्ताविकास, निपुण भारत खान अकॅडमी,विविध स्पर्धा,या विषयावर सखोल मार्गदर्शन केले.विलास बाबरे विस्तार अधिकारी तथा अधिक्षक

प्रधानमंत्रीशालेय पोषण आहार योजने अंतर्गत मार्गदर्शन केले.या शाळेतील राज्यस्तरावर प्रकाशीत झालेल्या शिक्षणातील प्रकाशवाटा या यशोगथेचे विमोचन व चर्चा प्राप्त प्रमाणपत्र मान्यवरांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी मराठी व इंग्रजी विषयाचे उत्कृष्ट सादरीकरण केले.कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक विलास राठोड - केंद्रप्रमुख धानोरा गुरव व शाळा यशोगाथेचे सादरीकरण प्रविण पवार- मुख्याध्यापक खंडाळा खुर्द यांनी केले. कार्यक्रमाचे संचालन राधा मोहोड- सहाय्यक शिक्षिका यांनी तर आभार प्रदर्शन -किशोर गुजर- सहाय्यक शिक्षक खंडाळा खुर्द यांनी केले.शिक्षण परिषदेत केंद्रातील सर्व मुख्याध्यापक व शिक्षक उपस्थित होते.

अनुग्रह नायर यांची नियुक्ती

कुऱ्हा/वार्ताहर
अमरावती जिल्हा भाजपा ग्रामीण जिल्हाध्यक्ष रविराज देशमुख यांच्या कार्यालयात कुऱ्हा येथील तरुण युवा तडफदार कार्यकर्ता अनुग्रह उर्फ बबलू सुनिलबाबा नायर यांची भाजपा युवा मोर्चा जिल्हा ग्रामीण

सरचिटणीस पदी नियुक्ती करण्यात आली.अनुग्रह नायर कुऱ्हा येथील प्रथम नागरिक सरपंचा मिना सुनिलबाबा नायर यांचे सुपुत्र असून त्यांच्या नियुक्ती बद्दल अमरावती जिल्हा व तालुक्यात तसेच कुऱ्हा येथील भाजपा युवा मोर्चाचे सर्व कार्यकर्त्यांनी अभिनंदनाचा वर्षाव करण्यात आला.

आसेगाव पूर्णा २ ऊन वारा पाऊस असो की सततची नापिकी असो, भविष्यात येणारा एक दिवस आपलाच येईल या आशेवर बळीराजा आपल्या सर्जा राजा सह नेहमीच सज्ज असतो. आसाच एक शेतकरी आपल्या बैलाच्या पायाला कारागिराकडून नाल लावताना हिवरा पूर्णा येथील चित्र.

वंचितांमध्ये आनंदाची दिवाळी; माजी नगरसेविका सुरेखा लुंगारे यांचा उपक्रम

अमरावती/का.प्र.
दिवाळीच्या पूर्वसंध्येला माजी नगरसेविका व भाजपा उपाध्यक्षा सुरेखा लुंगारे यांनी पारधी समाजातील वंचित मुलांमध्ये दिवाळी साजरी करत समाजप्रती आपली बांधिलकी अधोरेखित केली. त्यांनी पारधी बेंड्यावर भेट देऊन तेथील मुला-मुलींना टी-शर्ट, पॅन्ट, फ्रॉक, साड्या तसेच दिवाळीचा फराळ व चॉकलेट वितरित केले. या अनोख्या दिवाळी साजरीत मुलांच्या चेहऱ्यावरचा आनंद अवर्णनीय होता.

लक्षा वेधून घेतले. अनेक वर्षे उपड्यावर चालणाऱ्या या छोट्या शाळेला आता हक्काची चार एकर जागा मिळाली असून, त्या जागेवर ‘मैत्रेय हॉस्टेल’ उभारण्यात आले आहे. येथे मुलांच्या राहण्याची, खाण्याची आणि शिक्षणाची संपूर्ण व्यवस्था

करण्यात आली आहे. कार्यक्रमाला बोलताना सुरेखा लुंगारे म्हणाल्या, ‘समाजातील उपेक्षित घटकांमध्ये दिवाळीचा प्रकाश पोहोचवण्याचा छोट्यासा प्रयत्न दरवर्षी करण्याची संधी मला मिळते, हे माझं भाग्य आहे. खऱ्या अर्थाने हीच माझी खरी दिवाळी आहे. जे मुलं तुम्हाला रस्त्याच्या सिमनवर पैसे मागताना दिसतात, त्यांना समाजाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्याचे कार्य निकिता पवार करत आहे, हे अत्यंत कौतुकास्पद आहे.’या कार्यक्रमाला सुरेखा लुंगारे यांचे पती दिगंबर लुंगारे, डॉ. रसिका राजनेकर, माला दळवी, संस्थेच्या अध्यक्षा रेणुका पवार आणि स्वयं निकिता पवार उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक निकिता पवार यांनी केले, तर आभार प्रदर्शन रेणुका पवार यांनी मानले.

अंजनगाव बारी/वार्ताहर
पाडी (देवी) येथील विविध विकास कामांचे भूमीपूजे करण्यात आले. यामध्ये प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्र इमारत बांधकाम, अभ्यासिका व वाचनालय, ग्रामपंचायत वॉल कंपाऊंड, सौंदर्यीकरण व नाली बांधकाम अशा विविध विकास कामांच्या १ कोटी रुपयांच्या कामांना समावेश आहे. पाडी येथील युवा सरपंच अक्षय मेश्राम यांच्या सततच्या पाठपुराव्यामुळे पाडी हे गाव नक्कीच विकास होईल, यावेळी सरपंच अक्षय मेश्राम, उपसरपंच प्रतिभा बनसोड, ग्रामविकास

अधिकारी ओम पिहुलकर, ग्रामपंचायत सदस्य सुनील राऊत,अजाब मंग्रात्रे, संजय ढेंबरे, दुर्गा नगराडे, वर्षा कोरडे, रक्षणा सरदार, पोलीस पाटील नितीन बेंडे, युवा स्वाभिमान तालुका अध्यक्ष अजय घुले, उमेश डकरे, जगदीश अंबाडकर, पाडी येथील युवा स्वाभिमान

कार्यकर्ते पांडुरंग बाडांबुचे, डॉ.मधुकर पिस, शांती लाल जाखड, बबन ढेंबरे, अशोक इंधाने, अन्ना इंधाने, अनिल भेंडे, जितेंद्र भसे, मनोहर पिसे, प्रविण सोनोने, पुरुषोत्तम होळकर, गोवर्धन मेश्राम, निलेश महल्ले, नारायण कामोरे, पुरुषोत्तम घटारे, गजानन मेश्राम, अमोल

मेश्राम, नितीन ढेंबरे, वैद्यकीय अधिकारी माधुरी ननिर, कालंदी धनविज, आशा वर्कर निर्मला सोनवणे,पल्लवी वाकोडे, आरोग्य सेवक शाहरुख, अरुण मडके, प्रवीण अरक, मनोहर मारोडकर, देवराव भंडारकर, अंबादास कारमोरे, ओमकार मोहड, कमलेश शाहू, प्रितम मेश्राम, शुभम राऊत, विनाई जाखड,प्रतीक बावनकुळे, कुणाल वडूरकर व समस्त ग्रामस्थ व महिला वर्ग मोठ्या संख्येने उपस्थित होता. यावेळी पाडी वासियांना मोफत किराणा वाटप करण्यात आले.

‘कुलूप लावून जाताना पोलिसांना कळवा’

मोशी/वार्ताहर
दिवाळीच्या पार्श्वभूमीवर चोरेट बंद धराला लक्ष्य करतात. यावर आळा बसावा म्हणून दिवाळी सणामध्ये नागरिकांनी सतर्कता बाळगावी. दिवाळीनिमित्त बाहेरगावी जात असल्यास त्याबाबत मोशी पोलिस ठाण्यात माहिती द्यावी, असे आवाहन पोलिस प्रशासनाद्वारे नागरिकांना केले जात आहे. धराला कुलूप लावून बाहेरगावी जातअसल्यास घरामध्ये मौल्यवान वस्तू, पैसे ठेवू नये. शक्यतोवर नातेवाईकांना

रात्री तुमच्या घरामध्ये झोपण्यास सांगावे.सणासुदीच्या दिवसात दागिने घालून बाहेर पडताना मंगळसूत्रचोरापासून सावध राहावे. काहीही अनुचित प्रकार घडल्याचे लक्षात आल्यास त्वरित ११२ वर संपर्क करून पोलिसांना कळवावे, असे आवाहन मोशी पोलिस स्टेशनचे पोलिस निरीक्षक राहुल आठवले यांनी नागरिकांना केले आहे. कुलूप असलेली घरे चोरट्यांद्वारा टांगीट केल्या जात असल्याने पोलिस सतर्क झाले आहे.

कुऱ्हा येथे शेतकरी न्याय हक्क विचार मंच कडून शेतकरी सभा

कुऱ्हा/वार्ताहर
शेतकरी न्याय हक्क विचार मंचाच्या वतीने संस्थापक अध्यक्ष दिनेश वानखेडे यांचे मार्गदर्शनात शेतकरी संवाद बैठक घेण्यात आली. या शेतकरी सभेत बियाणे लागवड बाबत चर्चा करण्यात आली. भेसळ युक्त बियाणे, निकष दर्जाचे फवारणी औषध, सोबतच तण न मरणारे तणनाशक याबाबत चर्चा करण्यात आली. तसेच सरकारच्या महाडीबीटी वर असलेल्या योजना बाबत नेहमी सर्व्हर डाउन कार्यक्रम बाबत मुद्दे मांडण्यात आले. त्यानंतर शेतकरी आत्महत्या आणि कर्जमाफी याबाबत काही शेतकरी

बांधवांनी माहिती दिली. तसेच या बैठकीमध्ये ग्रामुख्याने यावर्षी अतिवृष्टी, महापूर व सततच्या पावसाने शेतकऱ्यांच्या पिकांचे प्रचंड प्रमाणात नुकसान झाले असून सरकारने दिलेली मदत तुटपुंजी जाहीर करून शेतकरी बांधवांच्या खात्यावर फक्त ७ हजार रुपये येत आहे. सरकारने काढलेल्या सत्य आणि असत्य सरकारी जी.आर.चे वाचन करून चर्चा करण्यात आली. जी.आर प्रमाणे मिळणारी मदत तुटपुंजी असल्याने शेतकऱ्यांमध्ये तीव्र नाराजी व्यक्त करण्यात आली. शेतकऱ्यांना

खऱ्या अर्थाने हेक्टरि जिरायती शेती करता पन्नास हजार रुपये व बागायतदार शेतकऱ्यांना हेक्टरि ७५ हजार रुपये ही किमान मदत मिळायला पाहिजे होती याबाबत शेतकरी न्याय हक्क विचार मंचाच्या वतीने अनेकदा निवेदन व आंदोलन करण्यात आले .तरीसुद्धा सरकारने तुटपुंजी मदत दिल्याने तहसीलदार साहेब तिवसा यांना

निवेदन देऊन काही दिवसांच्या आत जर का या प्रकारची मदत मिळाली नाही तर शेतकरी न्याय हक्क विचार मंच आंदोलन करेल अशा प्रकारचा निर्णय संवाद बैठकीमध्ये घेण्यात आला. या बैठकीला शेतकरी न्याय हक्क विचार मंचाचे अध्यक्ष दिनेश वानखेडे, दिलीपसिंह नहाटे, संज्ञा उत्पादक महासंघाचे तालुका अध्यक्ष सोपानरावजी

जीरापुरे, न्याय हक्क विचार मंचाचे समन्वयक संजय टेकाळे, समन्वयक संजय मोरे, अशोकराव पाटील, विनोद जाधव, नंदूभाऊ जीरापुरे, प्रकाश बडकर, तुकाराम चव्हाण, सभेचे अध्यक्ष गजानन सुने, गजानन टोंबरे, संतोष भैसे, गजानन दारोकार, नंदू जीरापुरे, राजुभाऊ बाभूळकर, राजेश बिड, स्वप्नील पवार, पत्रकार नितीन पवार, धर्मेंद्र कुळुकर, सतीश

डहाके, अशोक दरणे, नितीन वरठी, उमेश दारोकार, संजय दारोकार, चंद्रकांत माहुले, पुंडलिक दारोकार, प्रमोद दारोकार, प्रदीप दमाये, आशिष बंगरे, किरण बंगरे, गणेश चिरडे, इतर शेतकरी उपस्थित होते. सेंट्रिय शेतकरी आस्थाक निखिल तेदू यांनी शेतकऱ्यांच्या पिकाची उत्पादनक्षमता कशी वाढावी याबद्दल मार्गदर्शन करून आभार प्रदर्शन केले. या बैठकीच आयोजन अशोक दरणे, सतीश डहाके, प्रदीप भाऊ टोंबरे, दिनेश बाखडे यांनी यशस्वी केले. या शेतकरी संवाद बैठकीला शेतकरी संख्येने बुद्धिजीवी शेतकरी उपस्थित होते.

राज्यात ओल्या दुष्काळासारखी स्थिती असल्याने महायुती सरकारबद्दल राज्यात प्रचंड असंतोषाचे वातावरण आहे. त्यामुळे सध्या निवडणूक टाळण्याचा सरकारचा प्रयत्न असल्याचे राजकीय वर्तुळात सांगण्यात येत आहे. राज ठाकरे यांच्याकडून सहा महिने निवडणूक याद्यांच्या मुद्यावर कार्यक्रम पुढे ढकलण्याचे ‘नरेटिव्ह सेट’ केले जात असल्यानेही राजकीय वर्तुळात हा भाजपचा अजेंडा अन्याेक्तीने गळी तर उतरवला जात नाही ना? अशी जाणकारांना शंका आहे.

ठाकरेंच्या मधले बाकासाहेब बदलतातः कारण सत्तेचे राजकारण?

स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांपूर्वी महाविकास आघाडी (मविआ) आणि मनसेच्या प्रमुख नेत्यांनी राज्य निवडणूक आयोग आणि राज्याचे मुख्य निर्वाचन अधिकारी यांच्याशी चर्चा केली. आगामी निवडणुकांच्या मतदारयाद्या सदोष असल्या बाबत मागील वर्षभरापासून या पक्षांनी शंका व्यक्त केल्या आहेत? त्यावर आयोगाकडून अजूनही सकारात्मक प्रतिसाद येत नसल्याचे वारंवार दिसून आले आहे. त्यानंतर काँग्रेसने राहूल गांधी यांनी देखील देशभर ‘वोट चोर गद्दी छोड’ अभियान राबवून त्यावर प्रकाश टाकला आहे. वंचित चे प्रकाश आंबेडकरांनी तर न्यायालयात दाद मागण्याचाही प्रयत्न केला, तो असफल झाला आहे. आता राज ठाकरे देखील महाविकास आघाडीसोबत याच मुद्यावरून आक्रमक झाले आहेत. आयोगाशी बैठक झाल्यानंतर संयुक्त पत्रकार परिषदेत सर्वच विरोधीनेत्यांनी सदोष याद्या दुरुस्त करण्यावर भार देताना तोपर्यंत निवडणूका न घेण्याचा मानस व्यक्त केला आहे. त्यात मनसे सर्वात आग्रही असल्याचे पहायला मिळाले आहे!

निवडणुकांबाबत शंका...

मनसे आणि महाविकासआघाडीच्या शिष्टमंडळाने घेतलेली निवडणूक आयोग आयुक्तांची

जाणकारांना शंका आहे.

लबाड लांडगा ढोंग करतय... ?

कारण... यासाठी भर दिवाळीत ठाकरे यांनी नेस्को येथे पदाधिकारी मेळावा घेतला आणि विरोधकांचे दुःख मांडतानाच सत्ताधा-यांचा मनसुबा देखील व्यक्त केला आहे. यावर बोलताना एका जाणकार नेत्याने छान उदाहरण दिले. तो म्हणाला, गरीब शेतक-याला चिंता असते की आपल्या बोकडांच्या कळपातून एक एक बोकड रातोरात कमी कसा होत आहे. पण काही केल्या त्याला ते समजत नसत. मात्र एक लांडगा त्या कळपात येवून अन्य बोकडांसोबत रहात असतो रात्र झाली की तो त्यातील एक एक बोकड फस्त करतो. मात्र दिवसभर बोकडांसोबत बें-बे करत फिरतो. तसेच काहीसे महाविकास आघाडीसोबतच्या मनसेचे आहे असे हा नेता म्हणाला. वास्तविक मतदार याद्यांमध्ये घोळ असल्याचे विधानसभा निवडणूकीपूर्वीपासूनच काँग्रेस, राष्ट्रवादी (शप) वंचित शिवसेना (ठाकरे) सारेच सांगत आहेत, तेच आता मनसे सांगत आहे. मात्र काँग्रेसने नेते मनसेच्या झुात सूर मिसळून त्यांना सोबत घेण्यास तयार नाहीत. खरेतर मतदारांना फसवून मतदान विधानसभेत घेण्यात आले आहे. आता मतदार जागरूक झाला तर निवडणुका सरकारला जड जाणारच आहे तरीही

कोण ? काँग्रेस त्यांचे सर्वोच्च नेते राहूल गांधी अन्य नेते सर्वत्र वोटचोरीचा मुद्दा मांडत आहेत, पण राज्याचे अध्यक्ष संयुक्त बैठक आणि पत्रकार परिषदेपासून दूर राहताना दिसत आहेत!

सरकारच पॅकेज ठिगळासमान

शिवाय अतिवृष्टीत शेतकरी ३५ पैकी ३२ जिल्ह्यात खरीपात पूर्ण उध्वस्त झाला आहे. आभाळच फाटल आहे त्याला सरकारच पॅकेज ठिगळासमान होणार आहे. आगामी रब्बीच्या हंगामाला शेतक-याला उभे करायच आहे, त्याची दिवाळी काळी जात असताना त्याच्याकडे

म्हणून लढले नाहीतरी ठाकरेंना फायदाच असल्याचे दिसून आल्याचे सांगण्यात येत आहे. त्यामुळे राज ठाकरे यांना महाविकास आघाडीच्या नेत्यांसोबत जोडण्याचा उध्वसेनेचा प्रयत्न आहे. मात्र बिहारच्या निवडणूकीपूर्वी मनसे सोबत गेल्यास बिहारच्या सत्तेचा खेळ बिघडू नये म्हणून काँग्रेस सध्या मनसे सोबत न जाण्याचा प्रयत्न करत आहे. मात्र गंमत म्हणजे काँग्रेस नेते राहूल गांधी यांच्या वोटचोरीचा मुद्दाच राज ठाकरेंनी राज्यात पळविला आहे. म्हणजे तंबूत शिरलेल्या उंटासारखे राज ठाकरे विरोधकांसोबत राहून काँग्रेसचा अजेंडा हातात घेतात आणि भाषा सत्ताधा-यांच्या फायद्याची बोलत राहतात असा हा तिकडम राजकीय फंदा आहे की नाही! मात्र राज ठाकरेंनी २०१७ मध्ये काँग्रेसच्या उमेदवाराचा प्रचार केला होता. त्यामुळ जर तेव्हा स्वातःचा पक्ष असतानाही काँग्रेसचा प्रचार करायला राज ठाकरे चालले तर आता का चालणार नाहीत? असा सवाल उबाठाचे नेते उपस्थित करत आहेत ही त्याहून मोठी गंमत नाही का? त्यातही गंमत अशी उध्दव आणि राज यांच्या छायचित्वात मधले बाळ्यासाहेब फक्त बदलले पूर्वी बाळ्यासाहेब ठाकरे असायचे आता त्याजागी बाळ्यासाहेब थोरात दिसू लागले आहेत अशी मार्मिक प्रतिक्रिया आता येवू लागली आहे!

लाख ३७ हजार निधीचा समावेश आहे. नाशिक विभागातील १५ लाख ७९ हजार २३९ शेतकऱ्यांच्या ११ लाख ५० हजार ३०१.७६ हेक्टर बाधित क्षेत्रासाठी १४७४ कोटी ८४ लाख ९ हजार निधीचा समावेश आहे. कोकण विभागातील एक लाख पाच हजार २३९ शेतकऱ्यांच्या २९ हजार २३३.१६ हेक्टर बाधित क्षेत्रासाठी २८ कोटी १० लाख ६३ हजार निधीचा समावेश आहे.

एकूण काय? राज्यात राजकारणाचा लपंडाव सुरूच आहे. सामान्य जनता शेतकरी मात्र ऐन दिवाळीत संकटाचा सामना करत आहेत. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूका झाल्या की तीन वर्षे राज्यात मोठ्या निवडणूका नाहीत त्यामुळे राजकीय पक्षांच्या कार्यकर्ते नेत्यांना सत्तेच्या वळचणीला जाण्याचा पक्षांतराचा खेळ सध्या जोरात सुरू आहे. निवडणूका लांबल्या तर त्यात वाढ होणार आहे. त्यामुळे मग सागरा प्राण तळमळला! म्हणत सत्ताधारी भाजपकडे ओष वाढत राहणार आहे! असे आहे सत्तेचे राज कारण आणि सध्याच्या विरोधकांच्या स्थितीला कारण ठरतील ते देखील ‘राज’ कारण! असा जाणकारांचा मानस आहे! तुर्तास इतकेच!

किशोर आपटे

मराठी माध्यमातील शिक्षणच दर्जेदार!

मराठी भाषा शाबूत ठेवायची असेल तर आपल्या मुलांना मराठी माध्यमातील शिक्षण घेऊ द्यावे आणि त्यांना त्यांचे भविष्य घडवू द्यावे. कारण इंग्रजी शाळेपेक्षा मराठी माध्यमातील शिक्षण कधीही दर्जेदार व सक्षम असते हे पालकांनी लक्षात घ्यावे. आपल्या मुलांच्या भविष्याचा विचार करावा एवढेच मला सांगायचे आहे. महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांनी मराठी भाषेत शिक्षण घेणे हे त्यांना सोपे व रास्त राहील. कारण महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांवर मातृभाषेतूनच संस्कार रुजवलेले असतात आणि त्यांच्या आजूबाजूला मातृभाषेतूनच बोलले जाते. त्यामुळे त्यांच्या मनावर मराठी भाषेचा पगडा असतो. त्यामुळे त्यांना मराठी भाषा शिकायला व समजायला सोपी जाते.

हल्ली प्रत्येक पालकाला वाटत आहे की, माझा मुलगा कोणत्याही क्षेत्रात गेला तर त्याला इंग्रजी ठळकपणे बोलता आली पाहिजे. त्याला इंग्रजी भाषा चांगली समजली पाहिजे. त्याला इंग्रजी उत्तम प्रकारे वाचता व लिहिता आली पाहिजे. जगाच्या कानाकोपऱ्यात कुठेही तो गेला तर त्याला इंग्रजीतून संभाषण करता आले पाहिजे. तो कुठे अडून पडता कामा नये. म्हणून बहुतांश पालकांचा ओढा व कल आपल्या विद्यार्थ्यांना इंग्रजी शाळेत घालण्यासाठी असतो. मुलांना डॉक्टर व इंजिनीयर बनवण्यासाठी इंग्रजी शाळा हेच माध्यम निवडण्याची स्पर्धा सध्या प्रत्येक पालकांमध्ये वेगाने सुरू झाली आहे.

आपला मुलगा इंग्रजी शाळेतून शिकणे म्हणजे प्रतिष्ठेचे व मोठेपणाचे लक्षण झाले आहे. ज्या पालकांची मुले इंग्रजी शाळेत शिकतात ते पालक कुठेही चर्चेत गेल्यावर किंवा चार माणसात बसल्यावर मोठेगुा अभिमानाने म्हणतात की, माझा मुलगा इंग्रजी शाळेत शिकत आहे, इंग्रजी बोलत आहे व त्याला डॉक्टर किंवा इंजिनीयर बनवण्याचे आमचे स्वप्न

आजकाल जर आपण विचार केला तर मराठी आणि इंग्रजी शाळांच्या तुलनेत मराठी शाळेतून घडलेले व मोठेगुा पदावर गेलेले विद्यार्थी अधिक असल्याचे चित्र आपण बघत आहोत. उच्चपदस्थ अधिकारी, कलेक्टर, वकील, अभियंता, डॉक्टर आणि प्राध्यापक यांनी मराठी शाळेत शिकूनच आपले भविष्य घडवले आहे हे कोणालाही मान्य करावेच लागेल.

आहे.असे आपल्या मुलाचे मोठेपण मोठेगुा आवडीने व ऐंटीने सांगतात. म्हणून इंग्रजी शाळांना बहुतांश पालकांची व विद्यार्थ्यांची पसंती अधिक असल्याचे चित्र सध्या पाहायला मिळत आहे. याच कारणांमुळे मराठी शाळेतील विद्यार्थ्यांची संख्या दिवसेंदिवस कमी होत चालली आहे. मराठी शाळांना आजकाल वाईट दिवस आले आहेत, असेच म्हणावे लागेल.

मान्य आहे की, इंग्रजी ही आंतरराष्ट्रीय भाषा आहे. जगाच्या कानाकोपऱ्यात गुठ्ठेही गेलात तर इंग्रजीतून आपल्याला बोलता आलं पाहिजे. समोरचा काय बोलतोय हे समजता व ओळखता आले पाहिजे. म्हणून इंग्रजी भाषा येणे हे प्रत्येकाला अनिवार्य आहे. मराठी भाषा ही केवळ महाराष्ट्रापुरतीच सीमित आहे आणि मराठी भाषा बोलणारे लोक हे महाराष्ट्रातच अधिक आहेत. तरीसुद्धा मराठी भाषा शिकण्यासाठी आजकालच्या महाराष्ट्रीयन पालकांचा व विद्यार्थ्यांचा ओढा व कल इंग्रजी शाळांकडे असल्याचे दिसत आहे. परंतु महाराष्ट्रातील पालकांना व विद्यार्थ्यांना मी सांगू शकतो की, आपली मातृभाषा मराठी आहे. आपल्या मुलांना लहानापासून मोठे होईपर्यंत आपण मराठी भाषेतच संस्कार व बोलणे शिकवलेले असते. म्हणजे ते संस्कारचे मोठे मराठी भाषेच्या लक्षणांवर झालेला होतात. लहानपणापासूनच आपल्या मुला-

महाराष्ट्रीयन नागरिकाचे कर्तव्य आहे. आपली मुले मराठी माध्यमामध्ये शिकवणे म्हणजे आपली प्रतिष्ठा कमी करून घेणे आणि इंग्रजी शाळेतून शिकणे म्हणजे आपली प्रतिष्ठा वाढणे, या दुहेरी खेळात आपण आपल्या मुलांचे भवितव्य धोक्यात घालत आहोत हे अगोदर लक्षात घेणे काळाची गरज आहे.

श्रीमंत, नोकरदार, धनदांडगे आणि ज्याच्याकडे भरपूर पैसा व संपत्ती आहे असे पालक भरमसाट पैसा ओतून आपल्या मुलांना इंग्रजी शाळेत शिकवत आहेत. त्यांना हा खर्च परवडणारा आहे; परंतु त्यांची बरोबरी गोरगरीब, कष्टकरी, शेतकरी, शेतमजूर व कामगार पालकसुद्धा आपल्या मुलांना इंग्रजी शाळेत घालून स्वतःची आर्थिक परिस्थिती कमकुवत करत आहेत त्यासाठी सावकाराचे कर्ज काढत आहेत, वीटभट्टीची उचल घेऊन किंवा उसाची उचल घेऊन आपल्या पाल्यांना इंग्रजी शाळेत घालत आहेत आणि विद्यार्थ्यांचे भवितव्य धोक्यात घालत आहेत.

म्हणजे स्वतःच्या हाताने स्वतःच्या पायावर धोंडा पाडल्यासारखे आहे.

माझे असे म्हणणे नाही की, विद्यार्थ्यांना इंग्रजी विषयाचे ज्ञान नसू नये, विद्यार्थी इंग्रजी शाळेत शिकून नयेत, त्यांनी केवळ मराठी शाळेतूनच शिक्षण घ्यावे असा माझा उद्देश कदापि नाही. परंतु केवळ महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांनी मराठी भाषेत शिक्षण घेणे हे त्यांना सोपे व रास्त राहील. कारण महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांवर मातृभाषेतूनच संस्कार रुजवलेले असतात आणि त्यांच्या आजूबाजूला मातृभाषेतूनच बोलले जाते. त्यामुळे त्यांच्या मनावर

भारताने रशियाकडून तेल खरेदी करू नये?

आंतरराष्ट्रीय संबंध कसे टिकवायचे आणि कोणासोबत टिकवून ठेवायचे याची जाणीव भारताला चांगल्याप्रकारे ग्यात आहे.त्यामुळे डोनाल्ड ट्रम्प यांनी भारताला कोणत्याही प्रकारचा आंतरराष्ट्रीय सल्ला देवू नये.अमेरिकेला जर चांगला सल्ला पाहिजे असेल तर त्यांनी भारताजवळून घ्यावा. डोनाल्ड ट्रम्प यांचे दररोज देशांतर्गत किंवा विदेशांतर्गत विवादस्पद आणि विनबुडाचे बयान येत असतात यात काही नवीन नाही किंवा तथ्य नाही.त्याच पध्दतीचा भारत-रशिया तेल धोरणाबद्दल ट्रम्प स्वतःची पाठ थोपटणारे वक्तव्य केले आहे.जगातील अनेक देशांना कल्पना आहे की अमेरिका केव्हा व कधीही कोणालाही धोका देवू शकतो.त्यामुळे आजच्या परिस्थितीत अमेरिका व खासकरून डोनाल्ड ट्रम्प विश्वासपात्र राहीले नाही.जगाला कल्पना आहे की, नोबेल शांती पुरस्कार मिळावा यासाठी ट्रम्प प्रत्येक देशाच्या दारोदारी फिरत होते. नोबेल पुरस्कार मिळावा यासाठी ट्रम्प पाकिस्तानसमोर झुकले सुद्धा.परंतु नोबेल शांती पुरस्कारापासून डोनाल्ड ट्रम्पला कोसो दूर फेकल्या गेले. अशाप्रकारे ट्रम्पची पुरस्काराची कथा, प्रथा,व्यथा संपूर्ण जगाने उघड्या डोळ्यांनी पहाली आणि त्यांच्या आशा आकांक्षा संपूर्ण धुळीस मिळाल्या.कोणताही पुरस्कार असो मागावा लागत नाही, मिळवावा लागतो यासाठी त्या पध्दतीची प्रतीमा तयार करावी लागते व मेहनत करावी लागते आणि कोणताही पुरस्कार हे मेहनतीचे फळ असते.ज्यांचे नाव कधी नव्हते. त्या दक्षिण अमेरिका खंडातील व्हेनेझुएलामध्ये लोकशाहीला

प्रोत्साहन आणि हुकुमशाहीच्या विरोधात लढण्यासाठी विरोधी पक्षनेत्या मारिया कोरिना मचाडो यांना २०२५ चा शांततेचा नोबेल पुरस्कार जाहीर झाला. पुरस्काराच्या शर्यतीत धावणाऱ्या ट्रम्पची हवा गुल झाली. त्यामुळे डोनाल्ड ट्रम्पच्या कोणत्याही वक्तव्याकडे किंवा भाष्याकडे भारतासह कोणताही देश बारकाईने लक्ष देत नाही.

रशिया व भारत असा देश आहे की दिलेला प्रत्येक शब्द काळ्यापाटीवरील पांढरी रेष असते.त्यामुळे भारताने तेल रशिया जवळून खरेदी करावे की नाही ही भारत-रशियाची विदेश निती ठरवित असते डोनाल्ड ट्रम्प स्वतःच्या स्वार्थासाठी अनेक देशांना धोका देऊन त्यांना रक्ताच्या थारोळ्यात सोडले याचे अनेक उदाहरण जगापुढे आहेत. अमेरिकेतील विदेशी नागरिकांनी ट्रम्पच्या विरोधात जात आहे याचे जिवंत उदाहरण म्हणजे डोनाल्ड ट्रम्प प्रशासनाने नव्या एच १बी व्हिसा फीचे शुल्क एक लाख डॉलर (सुमारे ८८ लाख रुपये) इतके वाढविल्याच्या निर्णयावर यूएस चेंबर ऑफ कॉमर्सने कोलंबिया येथील न्यायालयात सरकार विरोधात खटला दाखल केला आहे. भारताने रशियाला व रशियाने भारताला अनेक संकटाकडील परिस्थितीत दोषांनी एकमेकांना मदत व सहाय्यता केली आहे आणि अमेरिकेचा विचार केला तर अमेरिकेने नेहमीच पाकिस्तानला मदत करून भारताच्या पाठीत खंजीर खुपसण्या चे काम केले आहे.त्यामुळे डोनाल्ड ट्रम्पच्या वक्तव्यावरून स्पष्ट लक्षात येते की त्यांची बुद्धी भ्रष्ट झाली आहे.

रमेश लांजेवार

उत्तर आशियाचा दुर्मिळ पाहुणा

‘तपकिरी खाटिक’ वर्ध्यात पहिल्यांदाच

वर्धा/जनमाध्यम
उत्तर आशियातून स्थलांतर करत भारतात येणाऱ्या दुर्मिळ पक्ष्याचा ‘तपकिरी खाटिक’ (ब्लाउन श्राईक) वर्धा जिल्ह्यातील सेवाग्राम परिसरात पहिल्यांदाच शोध लागला आहे.पक्षीनिरीक्षक प्रतिक पाल आणि राहुल वकारे यांनी िसकाळी झुडुपाळलेल्या मोकळ्या प्रदेशात या पक्ष्याचे छायाचित्र टिपून नोंद केली.

तपकिरी खाटिक हा मध्यम आकाराचा, परंतु अत्यंत चपळ आणि शिकारी वृत्तीचा पक्षी आहे.

सायबेरिया, मंगोलिया, चीन आणि जपान या उत्तर आशियाई प्रदेशांतून हिवाळी स्थलांतर करत तो भारतात येतो. साधारण १७ ते २० सेंटीमीटर लांबीच्या या पक्ष्याची तपकिरी पाठ व डोके, धवळ खालचा भाग आणि काळी डोळ्याभोवतीची पट्टी हे त्याचे आकर्षक वैशिष्ट्य आहे.शिकार

पकडण्याची अंनोखी पद्धतही या पक्ष्याचे वैशिष्ट्य मानली जाते. तो अळ्या, लहान बेडके, सरडे यांना पकडून झुडपांच्या काट्यांवर किंवा तारांवर बोनून ठेवतो आणि नंतर खातो. त्यामुळेच त्याला ‘खाटिक’ असे नाव लाभले आहे.या नोंदीचे छायाचित्र आणि ध्वनी नोंद जागतिक पक्षी-संग्रह संकेतस्थळ ‘ई-बर्ड’वर अपलोड

करण्यात आली असून, वर्धा जिल्ह्यातील ही पहिली अधिकृत नोंद म्हणून मान्यता मिळाली आहे. या दुर्मिळ निरीक्षणामुळे वर्धा परिसरातील समृद्ध आणि अनुकूल जैवविविधतेचा प्रत्यय पुन्हा आला आहे. स्थानिक पक्षिमित्रांकडून प्रतिक पाल आणि राहुल वकारे यांचे मनापासून अभिनंदन होत आहे.

बेरोजगार प्रकल्पग्रस्त संघटनेने पालकमंत्रींसमोर मांडल्या व्यथा

आर्वी/जनमाध्यम
प्रकल्पग्रस्त शेतकरी प्रकल्पग्रस्तांच्या वतीने १४ ऑक्टोबर रोजी स्थानिक छत्रपती शिवाजी महाराज चौक येथे धरणे आंदोलन करण्यात आले. त्यानंतर पालकमंत्री पंकज भोयर यांची प्रत्यक्ष भेट घेत त्यांच्याकडे मागण्या मांडण्यात आल्या. सुशिक्षित प्रकल्पग्रस्त बेरोजगारांना नोकरीला पर्याय म्हणून रुपये ५० लाख अनुदान स्वरूपात द्यावे, नोकरीचा हक्क वळता करावा, वयाचे ४५ वर्ष पूर्ण करणाऱ्या सुशिक्षित बेरोजगार प्रकल्पग्रस्ताला ५० लाख रुपयाचे सानुग्रह अनुदान प्रदान करा, शेतकरी प्रकल्पग्रस्त बांधवांना २०१३ च्या भूसंपादन कायद्याचा मोबदला देण्यात यावा, राज्य सरकारने प्रकल्पग्रस्त बांधवांना १८९४ च्या १०० वर्ष जुन्या कायद्यानुसार अल्प मोबदला दिला. प्रकल्पग्रस्त शेतकरी बांधवांची हालत अत्यंत खस्ता झाली. जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या पातळीवरच्या मागण्या तत्काळ निकाली काढून तुमच्या न्याय मागण्याच्या निमित्ताने मुख्यमंत्री यांच्यासोबत बैठक लावून त्यावर सरकारला निर्णय घेण्यास भाग पाडू असे आश्वासन देण्यात आले. याप्रसंगी प्रकल्पग्रस्त सुशिक्षित बेरोजगार संघटनेचे प्रमुख राजेश शिरगरे, सचिन दहाट, रवींद्र खंडारे, कैलास कापसे, संघदीप नाखले, सिद्धार्थ मनोहर, प्रशांत एरोडे, ज्ञानेश्वर राठोड यांच्यासह इतर प्रकल्पग्रस्तांची उपस्थिती होती.

महागाईच्या भडक्यात लाल मिरचीचा ठसका लाल मिरचीचे दर वाढल्याने गृहिणींची फोडणी बिघडली

साहूर/जनमाध्यम
उन्हाळ्यामध्ये गृहिणी वळवटासह तिखट व मसाले वर्षभर पुरेल एवढे डब्यात तयार करून ठेवतात ही प्रथा प्राचीन काळापासून पूर्वापार सुरू आहे मसाल्यामध्ये मिरची पावडर हा सुद्धा प्रमुख घटक असतो परंतु मिरचीचे दर वाढल्याने महागाईच्या भडक्यात लाल मिरचीचा मात्र गृहिणींना चांगलाच ठसका बसत आहे परिणामतः मिरचीचे भाव वाढल्याने सामान्य गृहिणींची फोडणी महागली आहे. गेल्या वर्षीपेक्षा यावर्षी ४० ते ५० रुपयांनी मिरचीचे दर वाढले आहेत लाल मिरचीने दोनशे रुपयाचा टप्पा पार केल्याने माहिलांचे वर्षाला तिखट पावडरसह मसाल्याचे गणित बिघडले आहे. चटकदार मसाला

जेवणात महत्त्वाचा मानला जातो मसाल्यासाठी खोबरे खसखस, मिरे अशा अनेक प्रकारचे मसाल्याचे पदार्थ वापरतात त्यामध्ये लाल मिरची अधिक स्वादिष्ट असल्याने त्यात भर घालते परंतु लाल मिरचीला महागाईची झळ लागली असल्याने लाल मिरची बरोबरच तिला लागणाऱ्या मसाल्याचेही दर वाढल्यामुळे लाल मिरचीचा ठसका सर्वसामान्यांना आता सोसवत नसल्याचे दिसून येत आहे. वातावरणाचा मिरची पिकाला मोठ्या प्रमाणात फटका बसल्याने लाल मिरचीची आवक कमी झाली आहे. त्यामुळे मिरचीचे भाव वाढले असल्याचे सांगण्यात येते परिसरात शेतकरी नगदी व भरघोस उत्पन्न देणारे पीक म्हणून मिरचीचे पीक घेतात

परंतु निसर्गाचा फटका मिरची पिकालाही बसल्यामुळे यंदा स्वयंपाकासाठी आवश्यक असलेल्या लाल मिरची व पावडरचे भाव वाढले असल्याचे चित्र बाजारात दिसून येत आहे आठवडी बाजारासह विविध विक्री केंद्र किराणा दुकानात लाल मिरची व पावडर खरेदीसाठी उपलब्ध असून मिरची पावडरसाठी ग्राहकांची रेलचेल दिसून येत असून यावर्षी दरवाढीमुळे क्वांटिटी मात्र कमी झाली असल्याचे दिसून येत आहे. मिरचीचे दर गेल्या दोन वर्षांपासून हळूहळू वाढत आहे. पूर्वीचे दर सर्वसामान्यांना परवडणारे होते यंदा मात्र दरामध्ये वाढ झाल्याने महागाईच्या भडक्यात लाल मिरचीचा ठसका सामान्य गृहिणींना बसत आहे.

कार्यक्रमाची सुरुवात झाली. आयएमए वर्धा परिवारातील डॉक्टरांनी मराठी भावगीते आणि भक्तिगीते सादर करून उपस्थितांना मंत्रमुग्ध केले. कार्यक्रमाचे संयोजन डॉ. जयंत वाघा यांनी केले. संगीत सादरीकरणात डॉ. जयंत वाघा, डॉ. सचिन पावडे, डॉ. संजीवनी

लोखंडे, डॉ. संगीता भिसे, डॉ. अतुल तायडे, डॉ. सुरेखा तायडे, डॉ. स्वाती गांधी, डॉ. अमोल लोहकरे, डॉ. आकाश बंग, डॉ. स्वरूपा चकोले, डॉ. अपर्णा भाईमारे, डॉ. पवन वानखडे, डॉ. शिरीष वैद्य, डॉ. प्रवीणा जैन आणि डॉ. निखिल लांबट यांनी सहभाग घेतला. निवेदन

डॉ. दीपाली आणि डॉ. अंगद मिस्किन यांनी समर्थपणे केले. कार्यक्रमानंतर IMA Diya Market हा मुलांसाठीचा विशेष उपक्रम पार पडला. डॉ. शीतल वैद्य यांच्या संकल्पनेतून साकारलेल्या या उपक्रमत १७ मुलांनी स्वतः सजवलेल्या मातीच्या दिव्यांचे स्टॉस लावले. उपस्थित डॉक्टरांनी सर्व दिव्यांची खरेदी करत या छोट्या कलाकारांचा उत्साह वाढवला.या उपक्रमतातून जमा झालेली ६६४० रक्कम मुलांनी प्रेमाचा खाऊ या अनाथालयासाठी दान दिली. दिवाळीच्या या सुरेल उपक्रमत संगीत, सर्जनशीलता आणि सामाजिक जाणीव यांचा सुंदर संगम पाहायला मिळाला.

शाळकरी विद्यार्थ्यांना दिवाळीनिमित्त मिठाई व फराळाच्या किट चे वाटप नारायण सेवा मित्र परिवाराच्यावतीने दीपोत्सव साजरा

हिंगणघाट/जनमाध्यम
दिवाळीच्या पावन पर्वावर नारायण सेवा मित्र परिवार ने शाळकरी विद्यार्थ्यांसोबत दीपोत्सव साजरा केला.मित्र परिवाराच्या वतीने हरिराम भाई प्राथमिक शाळा ,अभ्यंकर प्राथमिक शाळा व नेहरू प्राथमिक शाळेत सदर कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या पावन पर्वावर विद्यार्थ्यांना

मिठाई, फराळ बिस्किट व चॉकलेट च्या किट वितरित करण्यात आल्या. त्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या चेहऱ्यावर आनंद व उत्साह ओसांडून वाहत होता. कार्यक्रमात किरण मुनोत,ज्योती धार्मिक, डॉक्टर दिपाली बोडे, ज्योत्सना बावणे, राखाी बेतवार, लीला वाघमारे,वीरश्री मुडे यांचे हस्ते विद्यार्थ्यांना मिठाई व फराळाची

किट प्रदान करून दिवाळीच्या शुभेच्छा देण्यात आल्या. कार्यक्रमाच्या आयोजनाकरीता मित्र परिवाराचे पदाधिकारी व सदस्यांनी सहकार्य केले.

देवतारे लेआउटमध्ये बिस्कीटात विष मिसळून स्वानांची हत्या

सेलू/जनमाध्यम
देवतारे लेआउटमधील रस्त्यावर विषरहित बिस्कीट टाकून अज्ञात व्यक्तीने दोन स्वानांचा बळी घेतल्याची घटना समोर आली आहे. घटनेने परिसरात भय आणि संताप पसरला आहे. काही दिवसांपूर्वी रस्त्यावर आढळलेल्या बिस्कीटात विष मिसळल्याचे लक्षात आले; ते खाल्ल्यानंतर लगेचच दोन स्वान तडफडून मृत्यू पावले. स्थानिकांनी दिलेल्या माहितीनुसार दोन्ही प्राण्यांमध्ये एकाच प्रकारच्या बिस्कीटाचा वापर झाला होता आणि त्यातूनच या कृत्याची स्पष्ट शक्यता उभी राहते. या विषप्रयोगामुळे रस्त्यावर भटकणाऱ्या इतर प्राण्यांना कुत्रे, मांजरी तसेच मैदानात खेळणाऱ्या लहान मुलांना गंभीर धोका संभवण्याची शक्यता वर्तविण्यात येत आहे. मुलांनी रस्त्यावर पडलेले अन्न न उचलण्याचे व पालकांनी खबरदारी घेण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.परिसरातील लोकांनी या

अमानुष कृत्याविरुद्ध तीव्र संताप व्यक्त केला आहे आणि दोषींवर कठोर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे. पोलिसांनी तात्काळ सीसीटीव्ही फुटेजतपासणे, स्थानिकांची चौकशी करणे आणि संदिग्ध व्यक्तींचा शोध घेणे आवश्यक असल्याचे नागरिक म्हणतात. सर्वजणांनी रस्त्यावर पडलेले अन्न न उचलण्याचे, संशयास्पद बाब लक्षात आल्यास तत्काळ पोलिसांना कळवण्याचे आवाहन करण्यात येत आहे.

शेतशिवारातील विद्युत रोहित्र नादुरुस्त असल्याने शेतकरी त्रस्त

दहेगाव (गो.)/जनमाध्यम
लगतच्या मौजा तुळजापूर शेतशिवारातील विद्युत रोहित्र गेल्या ४ दिवसांपासून नादुरुस्त असल्याने शेतकरी त्रस्त झाले आहे. या संदर्भात वारंवार तक्रार करूनही संबंधित लाइनमेन चालढकल करीत असल्याने तत्काळ त्यांच्यावर कारवाई करून बदली करावी, अशी मागणी होत आहे. या संदर्भात महावितरण कंपनीचे अभियंता यांना भाजपा सोशल मीडियाचे संजय पिसुड्डे व सामाजिक कार्यकर्ते सुनील मिश्रा यांच्या नेतृत्वात शेतकऱ्यांनी निवेदन दिले. या निवेदनात शेतातील विद्युत रोहित्र (डोपी) दुरुस्त करून संबंधित वायरमेन यांच्यावर कारवाई करावी व येथून बदली करण्याची मागणी केली आहे. गेल्या चार दिवसांपासून विद्युत रोहित्र नादुरुस्त असल्याने शेतशिवारातील शेतकऱ्यांनी वारंवार तक्रार कर्ज केले. परंतु कोणत्याही प्रकारची कार्यवाही वायरमेन यांच्याकडून झाली नाही. याचा दूरगामी परिणाम शेतीपिकांवर होत आहे. शेतकरी वारंवार विद्युत पुनरुत्था बंदच्या संदर्भात फोन करूनही फोन उचलत नाही. उचलला तर उद्धटपणे बोलून मोकळे होतात. त्यामुळे शेतकऱ्यांना नाहक त्रास होत आहे. एखाद्या अनुभवी शासमी माणसाला पैसे देऊन वेळीअवेळी विद्युत पुनरुत्थाचे काम करावे लागत आहे. असे अनेक दिवसांपासून सुरू असून, अशा उद्धट व कामचुकार कर्माच्यावर कारवाई करावी, अशी मागणी केली आहे. अन्यथा, आम्हाला आंदोलन करावे लागेल, असा इशारा संजय पिसुड्डे व सुनील मिश्रा यांनी दिला आहे.

जनमाध्यम	
जनमाध्यम न्युज अँड पब्लीकेशन प्रा.लि.च्या मालकीचे हे वृत्तपत्र मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप देशपांडे यांनी प्लॉट नं.बी.-५०, सातुणी औद्योगिक वसाहत, बडनेरा रोड, अमरावती-४४४६०७ येथे छापून जनमाध्यम कार्यालय, हवालदारपुरा,वर्धा-४४२२२१ येथे प्रकाशित केले.	
संपादक-प्रदीप देशपांडे	
संचालक (वृत्त) - अभिराम देशपांडे	
(Responsible for selection of News Under PRB Act)	
वर्धा आवृत्ती वर्ष - १३ अंक ३२२	
आर.एन.आय.रजी.नं. MAHMAR/२०१३/५१०९३	
मुख्य कार्यालय- अंबापेट, राजकमल चौक, अमरावती-४४६०१	
फोन - ९८२३०१६३००, ९४२२९५६२६८	
ई-मेल-atimadhyam@gmail.com, abhiramdeshpande@gmail.com	

शालेय अभ्यासक्रमामध्ये आता पुन्हा पाठांतर पद्धतीचा अवलंब?

-शिक्षण आयुक्तांचा विद्यार्थी गुणवत्ता वाढीचा दावा, तर नवीन सूचनांबाबत तज्ज्ञांचे प्रश्नचिन्ह

अमरावती/प्रतिनिधी:- राज्यातील सर्व शाळांसाठी मूल्यमापनाच्या नवीन सूचना शिक्षण आयुक्त सचिंद्र प्रताप सिंह यांनी जारी केल्या आहेत. त्यात तालुका आणि जिल्हा स्तरावर माध्यम तसेच विषयनिहाय पारंगत शिक्षकांचे गट करून चाचणीसह वार्षिक परीक्षांच्याही प्रश्नपत्रिका शिक्षकांच्या गटाने तयार कराव्यात.

सर्व शाळांमध्ये उत्तर पत्रिकांची तपासणीही नमुना उत्तर पत्रिकांप्रमाणेच असल्याची खात्री करावी. पालकांना शैक्षणिक प्रकियेत समाविष्ट करून घ्यावे, असे म्हटले आहे. मात्र, शिक्षण तज्ज्ञांनी या सूचना म्हणजे पुन्हा पाठांतर पद्धतीकडे वाटचाल असल्याची टीका करीत नवीन सूचनांवर प्रश्न उपस्थित केले आहे.

१७ सप्टेंबरला जारी केलेल्या मूल्यांकनाच्या निर्देशांमध्ये लेखी परीक्षेवरच भर दिला जात असून, विद्यार्थ्यांच्या प्रयोग, निरीक्षण,

प्रकल्प, वर्तन, तोंडी उत्तरे व केस स्टडी या ८० टक्के बाबींकडे दुर्लक्ष होत असल्याची टीका तज्ज्ञांनी केली आहे. मात्र, शिक्षण आयुक्तांनी या सूचनांचा

उद्देश विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक प्रगती गतिमान करणे आणि पालकांचा सहभाग वाढविणे, असा असल्याचा दावा केला आहे.

नववी व दहावीसाठी

आकारिक मूल्यमापनाची प्रश्नपत्रिका जो शिक्षक ज्या वर्गाला शिकवतो, त्यानेच करावी हे योग्य आहे. त्याला त्याच्या वर्गातील मुलांचा स्तर, प्रत्येक मुलाची तयारी आणि त्याने शिकविलेला अभ्यासक्रम याची पूर्ण जाण असायची. खऱ्या अर्थाने अध्ययन निष्पत्तीवर ते मूल्यमापन आधारित होते. त्याला आता फाटा दिला जात आहे.

- भाऊ गावंडे, माजी सहसंचालक, शिक्षण विभाग

मूल्यमापन निकष निश्चित - ज्या तालुक्यातील शिक्षकांनी प्रश्नपत्रिका तयार केल्या तो तालुका बदलून शेजारील तालुक्यात

वापराव्यात, असे आयुक्तांच्या सूचनेत सांगितले आहे. शिक्षकांवर विश्वास नाही, हे त्यामागील कारण आहे. तसेच नववी व दहावीसाठी मूल्यमापन निकष एसएससी मंडळाने निश्चित केले आहे.

लेखा परीक्षा हेच

मूल्यमापनाचे साधन- लेखी परीक्षा हेच एकमेव मुलांचे मूल्यमापनाचे साधन असल्याचे शिक्षण विभागाला वाटते. तसेच शिक्षण विभागाची पर्यवेक्षण यंत्रणाच मुळी कमकुवत असल्याचा दावाही तज्ज्ञांनी केला. दरम्यान, आयुक्त सिंह यांनी या सर्व मुद्द्यांसाठी इन्कार केला. निदान प्राथमिक स्तरावर तरी सार्वत्रिक परीक्षा असू नयेत. शिक्षकांचे स्वातंत्र्य हिरावून घेतल्यास सुधारणा होणार नाही.

पर्यवेक्षकांचे सक्षमीकरण, नियमित भेटी, मार्गदर्शन व तपासणी हाच खरा उपाय आहे. केवळ परिपत्रके, शासन निर्णयांवर हे काम होत नाही. अनेक पर्यवेक्षक मनापासून काम करत नाहीत, काहीना इतर कामांत गुंतविले जाते, पदे वर्षानुवर्षे रिक्त राहतात आणि निष्क्रिय व्यक्तींवर कारवाईही होत नाही.

- महेंद्र गणपुले, माजी उपाध्यक्ष, मुख्याध्यापक संघटना

... अखेर ‘त्या’ महिलेच्या पार्थिवावर अंत्यसंस्कार

-रुग्णालयातून उपोषण मंडपात ठेवला होता मृतदेह

अमरावती/प्रतिनिधी:- जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर बेमुदत धरणे आंदोलन करणाऱ्या महिलेचा घरी पडून मृत्यू झाला होता. परंतु, नातेवाइक मागण्यांवर ठाम असल्याने अंत्यसंस्कार लांबले होते. अखेर रविवार, १९ ऑक्टोबर रोजी नातेवाइकांनी महिलेचा मृतदेह ताब्यात घेतला. त्यानंतर अंत्यसंस्कार पार पडले.

शांता उर्कड अठोर (७२) रा. भोवते ले-आउट, यशोदानगर, अमरावती असे मृतक महिलेचे नाव आहे. शांता उर्कड अठोर व त्यांची मुलगी विजया उर्कड अठोर (४४) या दोघी आपल्या काही मागण्यांसंदर्भात जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर बेमुदत धरणे आंदोलनाला बसल्या होत्या. दरम्यान, ११ ऑक्टोबर

रोजी शांता अठोर या घरीच पडून जखमी झाल्या. त्यामुळे त्यांना १२ ऑक्टोबर रोजी उपचाराकरिता जिल्हा सामान्य रुग्णालयात दाखल करण्यात आले होते.

मात्र, उपचारादरम्यान १३ ऑक्टोबर रोजी त्यांचा मृत्यू झाला. दरम्यान, मुलगी विजया अठोर यांनी मागण्या मान्य होईपर्यंत मृतदेह न उचलण्याचा निर्णय घेतला. त्यामुळे गाडगेनगर पोलिसांनी रात्री धरणे मंडपातून शांता अठोर यांचा मृतदेह ताब्यात घेऊन तो जिल्हा सामान्य रुग्णालयातील शवविच्छेदनगृहात ठेवला होता. त्यांचा मृतदेह रविवारी नातेवाइकांनी ताब्यात घेतला. त्यानंतर त्यांच्या पार्थिवावर अंत्यसंस्कार करण्यात आले

श्री हव्याप्र मंडळाला क्रिकेटपटू जितेश शर्मा यांची भेट

अमरावती/प्रतिनिधी:- भारताच्या क्रिकेट संघातील युवा क्रिकेटपटू व श्री हनुमान व्यायाम प्रसारक मंडळाचा विद्यार्थी जितेश शर्मा याने सोमवारी सायंकाळी मंडळाचे उपाध्यक्ष डॉ.

श्रीकांत चेंडके व सचिव प्रा. डॉ. माधुरीताई चेंडके यांच्या निवासस्थानी भेट दिली. यावेळी चेंडके परिवारातर्फे क्रिकेटपटू जितेश शर्मा यांचे स्वागत करीत त्यांना दिवाळीच्या

शुभेच्छा देण्यात आल्या. विशेष म्हणजे, जितेश शर्मा यांनी त्यांचे मित्र व मंडळाचे आंतरराष्ट्रीय समन्वयक प्रा. प्रणव चेंडके यांना स्वाक्षरीसह क्रिकेट चा बॉल भेट दिला.

दिपावलीनिमित्त सामुदायिक फटाके फोडण्यासाठी

शहरातील विशिष्ट स्थळांची निवड

अमरावती/प्रतिनिधी:- दिपावली हा आनंद, प्रकाश आणि उत्साहाचा सण असून, या पार्श्वभूमीवर नागरिकांनी फटाके फोडताना सुरक्षितता, स्वच्छता आणि पर्यावरणाचा विचार करावा, यासाठी अमरावती महानगरपालिकेतर्फे एक महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आला आहे. शहरातील विविध भागांमध्ये ‘सामुदायिक फटाके फोडण्याकरिता’ विशिष्ट स्थळांची निवड करण्यात आली असून, या निर्णयामुळे नागरिकांना ठराविक जागांवर सुरक्षित वातावरणात सणाचा आनंद घेता येणार आहे.

महानगरपालिका आयुक्त सौम्या शर्मा चांडक यांच्या मार्गदर्शनाखाली, सर्व झोन अधिकारी, अग्निशमन दल, पोलीस विभाग आणि आरोग्य विभाग यांच्या संयुक्त समन्वयातून ही ठिकाणे निश्चित करण्यात आली आहेत. नागरिकांची सुरक्षितता, प्रदूषण नियंत्रण व सणातील शिस्त अबाधित ठेवण्यासाठी सर्व आवश्यक उपाययोजने करण्यात येत आहेत.

आयुक्त सौम्या शर्मा चांडक यांनी सांगितले की, दिपावलीचा

सण हा आनंदाचा असला तरी त्यात सुरक्षिततेचे भान ठेवणे तितकेच आवश्यक आहे. फटाके फोडताना अपघात, आगीचे प्रसंग अथवा धूर प्रदूषण यांचा धोका टाळण्यासाठी सामुदायिक पातळीवर फटाके फोडणे हे एक उत्तम पाऊल आहे. त्यामुळे नागरिकांनी या उपक्रमात सहभागी होऊन स्वच्छ, सुरक्षित आणि हरित दिपावली साजरी करावी.

निश्चित करण्यात आलेली सामुदायिक फटाके फोडण्याची स्थळे : झोन क्र. १ (रामपुरी कॅम्प परिसर): वाघमारे चौक मैदान, नवसारी जवळील स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स, प्रभाग क्रमांक ३, बजरंग नगर, संतोषीनगर, जयसियाराम नगर वस्तीजवळील मैदान.

झोन क्र. २ (राजापेट परिसर): दसरा मैदान, अंबिकानगर मैदान.

झोन क्र. ३ (दस्तुरनगर परिसर): छत्री तलाव उद्यान समोरील मैदान, वडरपूरा मैदान खुली जागा. झोन क्र. ४ (बडनेरा परिसर): गणेश नगर मैदान, खुली जागा, सावता मैदान जुनी वस्ती बडनेरा. झोन क्र. ५ (भाजीबाजार परिसर):

महानगरपालिका झोन क्र.५ कार्यालयासमोरील खुली जागा, आनंद नगर चौक पुलाजवळ, आदिवासी होस्टेल समोरील खुली जागा आणि वल्लभनगर.

या सर्व ठिकाणी अग्निशमन दलाची यंत्रणा, वैद्यकीय पथक, तसेच सुरक्षा रक्षकांची नेमणूक करण्यात येणार आहे. नागरिकांनी फटाके फोडताना लहान मुलांवर विशेष लक्ष ठेवावे, तसेच इमारतींच्या परिसरात, रस्त्यांवर किंवा गर्दीच्या ठिकाणी फटाके फोडणे टाळावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

शहरात स्वच्छतेसाठी अतिरिक्त मनपा पथकही तैनात करण्यात येणार असून, ‘नो प्लास्टिक – नो कचरा’ या उपक्रमांतर्गत फटाक्यांच्या अवशेषांची योग्य विल्हेवाट लावली जाईल.

जनमाध्यम न्युज अँड पब्लिकेशन प्रा.लि.च्या मालकीचे हे वृत्तपत्र मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप देशपांडे यांनी फ्लॉट नं. बी-५०, साधुगंज औद्योगिक वसाहत, बडनेरा रोड, अमरावती - ४४४६०७ येथे छापून जनमाध्यम कार्यालय, रेल्वेपुलाजवळ, राजकमल चौक, अमरावती - ४४४६०१ येथे प्रकाशित केले.
संपादक - प्रदीप देशपांडे   संचालक (वृत्त) - अभिराम देशपांडे   (Responsible for selection of News Under PRB Act)   अमरावती आवृत्ती वर्ष - ३७ अंक ४५   आर.एन.अ.व.सं.नं. 49763/89 फेब्रुवारी २०२५ आर.एन.अ.व.सं.नं. 49763/89 फेब्रुवारी २०२५
मुख्य कार्यालय :- अंबापेठ, राजकमल चौक, अमरावती - ४४४६०१ फोन - ९८२३०१६३००, ९४२२९६४२६८ ई-मेल - atimadhyam@gmail.com, abhiram.deshpande70@gmail.com

दिवाणी न्यायालय, (कनिष्ठ स्तर) नांदगाव खंडेश्वर	
वारसाचे प्रमाणपत्राबाबत जाहीरनामा	
आर.एम.जे.सी.क्र.२६०/२०२५	ने.ता.१५.१०.२०२५
अर्जदार :-	१. अक्षय सुभाष चौधरी (मुलगा), वय ३३ वर्ष, व्यवसाय- शेती रा.वाढोणा रामनाथ, ता.नांदगाव खंडे, जि. अमरावती २. मोहिनी प्रीतम खडसे (मुलगी), वय ३६ वर्ष, व्यवसाय- गृहिणी रा.शिवाजी चौक, वर्धा, ता.जि.वर्धा ३. अनिता सुभाष चौधरी, (पत्नी), वय ५६ वर्ष, व्यवसाय- गृहिणी रा.वाढोणा रामनाथ, ता. नांदगाव खंडे, जि.अमरावती
-- विरुद्ध --	
गैरअर्जदार :-	निरंक
ज्याअर्थी मयत स्व. सुभाष मोतीराम चौधरी यांचा मृत्यू दि.२१/०८/२०२५ रोजी वाढोणा रामनाथ, ता.नांदगाव खंडे, जि.अमरावती येथे मरण पावले आहेत. त्यांचा कायमचा पत्ता रा.वाढोणा रामनाथ, जि.अमरावती येथील आहे. त्यांना अर्जदार यांच्या व्यक्तीरित्त कोणीही वारस नाही.अर्जदार हे उपरोक्त मयतांचे कायदेशीर वारस आहेत. उपरोक्त मयतांचे कायदेशीर वारसदार म्हणून प्रमाणपत्र मिळवण्याकरिता अर्जदारांनी विद्यमान न्यायालयात मुंबई रेग्युलेशन अंक्ट १८२७ चे कलम ८ परि. २ अंतर्गत दिनांक ०४.१०.२०२५ रोजी अर्ज सादर केला आहे. त्याअर्थी ज्या कोणास वरील अर्जदाराविरुद्ध कोही आक्षेप किंवा हरकती घ्याव्याच्या असेल तर त्यांनी दिनांक १८.११.२०२५ रोजी सकाळी १०.३० वाजता दिवाणी न्यायालय, क.स्तर,नांदगाव खंडे, येथील न्यायालयात व्यक्तिगत किंवा तितसर निर्दिष्ट केलेल्या वकीलामार्फत हजर रहावे. तसे न केल्यास उक्त अर्जाची सुनावणी होवून निकाल दिला जाईल.	
आज दिनांक १६/१०/२०२५ रोजी माझ्या सहीनिशी व न्यायालयाच्या शिक्क्यानिशी दिले.	
    शिकका	 आदेशानुसार, सहायक अधीक्षक दिवाणी न्यायालय, नांदगाव खंडेश्वर

स्थानिक चौकशी व पडताळणी पंचनामा	
दिनांक १२.०९.२०२५	
आज दिनांक १२.०९.२०२५ रोजी आमी खालील सह्या करणारे पंच राहणार ब्राम्हणवाडा थडी, निबंधक, जन्म व मृत्यू नोंदणी तथा ग्रामपंचायत अधिकारी, ग्रामपंचायत ब्राम्हणवाडा थडी, यांनी बोलाविल्यानुसार ग्रामपंचायत कार्यालय येथे हजर झालो. जन्म/मृत्यू नोंद अनुपलब्धता प्रमाणपत्रासाठी ग्रामपंचायतीला प्राप्त अर्ज नांव रेषमा अंजुम मोहम्मद शरीफ अर्जान्त नमूद जन्म/मृत्यू दिनांक १९/०८/१९८६ च्या बाबतीत आमी खालील माहिती देत आहेत.	
    १. जन्म/मृत्यू नोंद अनुपलब्धता प्रमाणपत्रासाठी अर्ज सादर केलेला अर्जदार हे साऊर येथील स्थानिक रहिवासी आहेत. २. सदरील अर्जदार व ज्यांच्या नावाने जन्म/मृत्यू नोंद अनुपलब्धता प्रमाणपत्रासाठी अर्ज केला आहे, त्या दोघांनाही आमी व्यक्तिगत ओळखतो. तसेच त्यांच्या कुटुंबातील व्यक्ती जसे आई, वडील, आजोबा इत्यादींबद्दल आम्हाला माहिती आहे. ३. सदरील जन्म/मृत्यू नोंद निबंधकाकडे विहीत वेळेत न होण्याचे कारण अज्ञानता हे आहे. (नोंदणीबाबत माहिती नसणे/अज्ञान/नोंदणी प्रमाणपत्राची आवश्यकता न पडणे, दिरंगकालीन आज्ञारण, इतर योग्य ते नमूद करावे) ४.	
करीता पंचनामा लिहून देत आहोत व वाचून सही करत आहोत.	
पंचाचे नांव 	
    १. सौ. पद्मालाई सं. मेसकर (सरपंच) सौ. पद्मा सं. मेसकर २. श्री.अजुल सा. दारोकर (उपसरपंच) श्री.अजुल सा. दारोकर ३. श्री.इजाजीददीन मो.इनामदार (त.भू.अ.) श्री.इजाजीददीन मो.इनामदार ४. श्री.कांतीकुमार रा.काळे (पो.पा.) श्री.कांतीकुमार रा.काळे ५. श्री.नंदकिशोर बि.वासनकर (आ.स.) श्री.नंदकिशोर बि.वासनकर	 सही, सौ. पद्मा सं. मेसकर श्री.अजुल सा. दारोकर श्री.अजुल सा. दारोकर श्री.इजाजीददीन मो.इनामदार श्री.इजाजीददीन मो.इनामदार श्री.कांतीकुमार रा.काळे श्री.कांतीकुमार रा.काळे श्री.नंदकिशोर बि.वासनकर श्री.नंदकिशोर बि.वासनकर
समक्ष	निबंधक, जन्म-मृत्यू नोंदणी तथा ग्रामपंचायत अधिकारी, ग्रामपंचायत, ब्राम्हणवाडा थडी

देशमुख रुग्णालयाचे ओ.पी.डी. क्रमांक ०४ येथे सकाळी ०९ ते दुपारी ०१ वाजेपर्यंत केल्या जाईल.

अमरावती जिल्ह्यातील व जिल्ह्याबाहेरील रुग्णांनी या सुवर्णसंधीचा लाभ घेण्याचे आवाहन श्री शिवाजी शिक्षण

संस्थेचे अध्यक्ष हर्षवर्धन देशमुख, पदाधिकारी, सदस्य, अधिष्ठाता डॉ. अनिल देशमुख, वैद्यकीय अधिकक्ष डॉ. पवन टेकाडे तसेच सर्जरी विभाग प्रमुख व अमरावती सर्जिकल असोसिएशनचे पदाधिकारी यांनी केले आहे.

मल्लखांब कसरतपटूंनी साजरा केला आगळावेगळा दिवाळी उत्सव

अमरावती /

प्रतिनिधी:- शरीराची समृद्धी आणि बळकटी ही केवळ व्यायामातूनच प्राप्त होेते. दिवाळाांच्या तेजासारखे बलिष्ठ शरीर हे उत्तम आरोग्याचे प्रतीक असते. याच विचारातून ’द विनर अर्कॅडमी’ येथे दिवाळीच्या पार्श्वभूमीवर दीपोत्सव आगळ्या-वेगळ्या पद्धतीने साजरा करण्यात आला.

या वेळी पारंपरिक दिव्यांची आरास न करता, नियमित मल्लखांबाचे प्रशिक्षण घेणाऱ्या कसरतपटूंनी आपल्या कलाकर्ता शल्याच्या माध्यमातून दीपावलीचा प्रकाश पसरवला. मल्लखांब खेळत असताना त्यांनी विशेष प्रकारे दिव्यांची रोषणाई केली आणि उपस्थितांचे लक्ष वेधून घेतले. या कार्यक्रमात मल्लखांब प्रशिक्षिका तेजस्विनी लोणकर तसेच प्रशिक्षक संदीप इंगोले आणि धीरजकुमार काकडे यांच्या

मार्गदर्शनाखाली विद्यार्थ्यांनी सरावाचे दर्शन घडवले. ’द विनर अर्कॅडमी’त मल्लखांबासारख्या पारंपरिक आणि शरीराला घडवणाऱ्या

खेळाचे प्रशिक्षण देण्यात येते. या निमित्ताने खेळाच्या माध्यमातून दिवाळीच्या आनंदात भर घालण्याचा स्तुत्य उपक्रम राबवण्यात आला.

शर्मा आयुक्त महानगरपालिका अमरावती, तर प्रमुख पाहुणे योगेश भिटे उपायुक्त अमरावती महानगरपालिका , डॉक्टर गोविंद कासट ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते ,डॉ.सुभाष गवई अध्यक्ष विदर्भ महारोगी संस्था अमरावती तपोवन, जवाहर गांग, धनंजय शिंदे सहाय्यक आयुक्त मनपा अमरावती नरेंद्र वानखेडे उपायुक्त महानगरपालिका अमरावती, श्रीरंग तायडे इंजिनीयर बांधकाम विभाग मनपा अमरावती, राजेंद्र तांबेकर इंजिनियर मनपा बडनेरा झोन अमरावती ,भूषण बाळे व्यवस्थापक ए न्यू एल एम विभाग मनपा अमरावती, ज्येष्ठ पत्रकार सुभाष दुबे , निवारा संचालक राजीव बसवनाथे , व्यवस्थापक ज्योती राठोड, समुदाय संघटिका रेणुका कापूसकर, प्रफुल कुकडे , काळजीवाहक रोहित घोडगे, विलास थोरात, किशोर मरकाम व निवारावासी बांधव प्रामुख्याने उपस्थित होते . कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन राजीव बसवनाथे यांनी तर आभार प्रदर्शन ज्योती राठोड यांनी केले.

स्थानिक चौकशी व पडताळणी पंचनामा	
दिनांक २८.०९.२०२५	
आज दिनांक २३.०९.२०२५ रोजी आमी खालील सह्या करणारे पंच राहणार ब्राम्हणवाडा थडी, निबंधक, जन्म व मृत्यू नोंदणी तथा ग्रामपंचायत अधिकारी, ग्रामपंचायत ब्राम्हणवाडा थडी, यांनी बोलाविल्यानुसार ग्रामपंचायत कार्यालय येथे हजर झालो. जन्म/मृत्यू नोंद अनुपलब्धता प्रमाणपत्रासाठी ग्रामपंचायतीला प्राप्त अर्ज नांव रोषय सुलतान शेख रहमान अर्जान्त नमूद जन्म/मृत्यू दिनांक ०३/०६/१९७६ च्या बाबतीत आमी खालील माहिती देत आहेत.	
    १. जन्म/मृत्यू नोंद अनुपलब्धता प्रमाणपत्रासाठी अर्ज सादर केलेला अर्जदार हे ब्राम्हणवाडा थडी येथील स्थानिक रहिवासी आहेत. २. सदरील अर्जदार व ज्यांच्या नावाने जन्म/मृत्यू नोंद अनुपलब्धता प्रमाणपत्रासाठी अर्ज केला आहे, त्या दोघांनाही आमी व्यक्तिगत ओळखतो. तसेच त्यांच्या कुटुंबातील व्यक्ती जसे आई, वडील, आजोबा इत्यादींबद्दल आम्हाला माहिती आहे. ३. सदरील जन्म/मृत्यू नोंद निबंधकाकडे विहीत वेळेत न होण्याचे कारण अज्ञानता हे आहे. (नोंदणीबाबत माहिती नसणे/अज्ञान/नोंदणी प्रमाणपत्राची आवश्यकता न पडणे, दिरंगकालीन आज्ञारण, इतर योग्य ते नमूद करावे) ४.	
करीता पंचनामा लिहून देत आहोत व वाचून सही करत आहोत.	
पंचाचे नांव 	
    १. सौ. पद्मालाई सं. मेसकर (सरपंच) सौ. पद्मा सं. मेसकर २. श्री.अजुल सा. दारोकर (उपसरपंच) श्री.अजुल सा. दारोकर ३. श्री.इजाजीददीन मो.इनामदार (त.भू.अ.) श्री.इजाजीददीन मो.इनामदार ४. श्री.कांतीकुमार रा.काळे (पो.पा.) श्री.कांतीकुमार रा.काळे ५. श्री.नंदकिशोर बि.वासनकर (आ.स.) श्री.नंदकिशोर बि.वासनकर	 सही, सौ. पद्मा सं. मेसकर श्री.अजुल सा. दारोकर श्री.अजुल सा. दारोकर श्री.इजाजीददीन मो.इनामदार श्री.इजाजीददीन मो.इनामदार श्री.कांतीकुमार रा.काळे श्री.कांतीकुमार रा.काळे श्री.नंदकिशोर बि.वासनकर श्री.नंदकिशोर बि.वासनकर
समक्ष	निबंधक, जन्म-मृत्यू नोंदणी तथा ग्रामपंचायत अधिकारी, ग्रामपंचायत, ब्राम्हणवाडा थडी

दिवाळी आणि खरेदी हे अतुट नाते आहे. आज दिवाळीच्या पर्वाने शहरातील मुख्य बाजारपेठा गर्दीने फुलल्या आहेत. तर ठिकठिकाणी लागलेल्या दुकानांमध्ये ग्राहकांची गर्दी दिसून येत आहे. (छाया प्रदीप इंगोले)

‘ते’ क्रांतिकारक ३ कृषी कायदे परत आणा - अरविंद नळकांडे

१२ डिसेंबर रोजी दर्यापूर येथे राज्यस्तरीय बैठकीचे आयोजन

दर्यापूर/ वार्ताहर
२०१४ मध्ये राजकीय कारणांनी देशाच्या सत्तेत पोहचलेल्या नरेंद्र मोदी यांनी स्वातंत्र्योत्तर काळात पहिल्यांदा शेतकरी विरोधी धोरणांच्या थेट मुळाचाच स्पर्श करीत ते बदलण्याच्या हेतूने २०२१ मध्ये ३ कृषी कायदे आणले होते; परंतु विरोधकांच्या दबावामुळे सरकारला ते तीन कायदे मागे घ्यावे लागले; मात्र आता पुन्हा ते कायदे अंमलात आणावे, अशी मागणी अरविंद नळकांडे यांनी केली आहे. याबाबत १२ डिसेंबर रोजी दर्यापुरात राज्यस्तरीय बैठकीचे आयोजनसुध्दा करण्यात आले आहे. नीती आयोगाची स्थापना करून २०२० पर्यंत ‘शेतीत नफा वा उत्पन्न कोणत्या उपाययोजना

वा बदलातून मिळू शकेल’ याचा जगभरातील तज्ज्ञांशी विचारविनीमय करून सादर करण्याचे काम नीती आयोगाकडे सरकारने सोपविले होते. नीती आयोगाने आपले काम चोखपणे बजावत एक रिपोर्ट केन्द्र सरकारला २०१९ मध्येच दिला होता. ते ३ कृषी कायदे त्याचेच फलीत होय; परंतु विरोधकांनी सरकारवर दबाव आणल्यामुळे ते तीन कायदे सरकारला मागे घ्यावे लागले; मात्र त्या कायद्यांची सध्या गरज असल्यामुळे यासंदर्भात १२ डिसेंबर रोजी दर्यापुरात राज्यस्तरीय बैठकीचे आयोजन करण्यात आले आहे, अशी माहिती शेतकरी नेते व श्रमराज्य परिषदेचे अध्यक्ष अरविंद नळकांडे यांनी एका पत्रकाद्वारे दिले आहे.

बुधवारी विद्याभारती महाविद्यालयात माजी विद्यार्थी मेळावा

अमरावती/ का.प्र.

स्थानिक विद्याभारतीय महाविद्यालयात येत्या २२ ऑक्टोबर रोजी जेम्स अंतर्गत माजी विद्यार्थी मेळाव्याचे आयोजन करण्यात आले आहे. या मेळाव्याद्वारे माजी विद्यार्थ्यांना पुन्हा एकदा आपल्या प्रिय महाविद्यालयाशी नातं जोडण्याची आणि नव्या पिढीशी अनुभवांची देवाणघेवाण करण्याची संधी मिळणार आहे.

या कार्यक्रमाच्या आयोजनासाठी विद्याभारती शैक्षणिक संस्थेचे अध्यक्ष रावसाहेब शेखावत आणि विद्याभारती जेम्सच्या अध्यक्ष मंजरीताई शेखावत यांच्या प्रेरणा

व मार्गदर्शनाखाली तयारीला सुरुवात झाली आहे. संस्थेच्या उपाध्यक्षा मेजर डॉ. मिथिलेश राठौर, सचिव डॉ. अशोक चौहान आणि कोषाध्यक्ष रघुनाथ रोडे यांच्या सहकार्याने हा उपक्रम अधिक प्रभावीपणे पार पडणार आहे. महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. प्रज्ञा येनकर यांच्या नेतृत्वाखाली आयक्यूएसी संयोजक डॉ. पी. जी. बनसोड तसेच जेम्स समन्वयक एच. के. सिसोदिया कार्यक्रमाचे बायोजन करण्यात आले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेकरिता एच. आर. डायरेक्टर प्रा. मनिंदर मोंगा, माजी विद्यार्थी मेळावा संघटनेचे अध्यक्ष डॉ. योगेश आखरे,

समन्वयक डॉ. एस. एच. राठोड तसेच कॅम्पस मधील सर्व विद्याशाखेचे विभागाप्रमुख, शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी परिश्रम घेत आहेत. मेळाव्यात माजी विद्यार्थ्यांचे अनुभवकथन, सांस्कृतिक कार्यक्रम, तसेच सध्याच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणादायी सत्रांचे आयोजन करण्यात येणार असून, महाविद्यालयीन परिसरात उत्साहाचे वातावरण निर्माण झाले आहे. महाविद्यालयातील शिस्त, संस्कार आणि गुणवत्तापूर्ण शिक्षणामुळे आज अनेक माजी विद्यार्थी सरकारी सेवेत कार्यरत असून, या मेळाव्याला त्यांचा विशेष सत्कार करून त्यांच्या प्रेरणादायी मनोगतांचे श्रवण करण्यात येणार आहे. कार्यक्रमाद्वारे माजी विद्यार्थ्यांमध्ये एकात्मतेची भावना दृढ होऊन महाविद्यालयाच्या प्रगतीला नवी दिशा मिळेल, असा विश्वास प्राचार्या डॉ. प्रज्ञा येनकर यांनी व्यक्त केला आहे.

वातावरणाच्या बदलामुळे साथीचे आजार बळावले

अमरावती/ का.प्र.

जिल्ह्यात कधी पाऊस तर कधी उन्हा, अशी स्थिती असल्याने डासांचे प्रमाण पुन्हा एकदा वाढले आहे. त्यामुळे खोकला, तापाचे रुग्ण वाढले आहे. शहरातील वेगवेगळ्या रुग्णालयात मोठ्या प्रमाणात पहायला मिळत आहेत.

डेंग्यू, चिकनगुण्या, मलेरिया असे आजार हाऊ नयेत म्हणून नागरिकांनी योग्य ती अशी स्थिती सध्या

वातावरणाच्या शहरासह जिल्ह्यात तापाच्या रुग्णांमध्ये टप्पा मध्ये रुग्णांची गर्दी वाढू लागली आहे. या रुग्णांमध्ये लहान मुलांपासून ज्येष्ठांचा समावेश असल्याचे दिसून येत आहे. सध्या ढगाळ वातावरण निर्माण झाले आहे. त्यात ऑक्टोबर महिना सुरू असल्याने कधी कडक ऊन, तर कधी ढगाळ वातावरण याचा आरोग्यावर परिणाम होत असल्याचे डॉक्टर सांगत आहेत. ढगाळ सद्यस्थितीत वातावरणामुळे डासांचा प्रादुर्भाव वाढला आहे. डासांची उत्पत्ती उघडे रांजण, हौद, पाण्याच्या टाक्या, कूलर, फ्रीजच्या मागील बाजूस, कार्गी, फुलदाण्या, नारळाच्या करवंट्या, प्लास्टिकची भांडी, रिकाम्या कुंड्या, टायर अशा ठिकाणी या डासांची उत्पत्ती होते. टाकाऊ वस्तूंमध्ये पाणी साचणार नाही, याकडे लक्ष ठेवावे. आपल्या परिसरात डासोत्पत्ती होऊ नये यासाठी गृहोपयोगी वस्तूची नियमित देखभाल घ्यावी, टाकाऊ वस्तूची विल्हेवाट लावावी, अशा सूचना आरोग्य विभागाच्यावतीने देण्यात येत आहेत.

बादलामुळे खांद्याला वाढ होत आहे. रुग्णालयांत

आनंदवाडी येथे

डॉ. बाबासाहेबांच्या प्रतिमेची विटंबना

-तिवसा शहरातील आनंदवाडी येथील घटना

-शेकडो आंबेडकरी अनुयायींची पोलीस ठाण्यावर धडक

तिवसा- शहरातील आनंदवाडी परिसरात भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा फोटो असलेल्या एलइडी बॅनरला दगड मारून प्रतिमेची विटंबना केल्याची घटना रविवार ता. १९ रोजी मध्य रात्री ३ वाजता दरम्यान घडली. या घटनेने तिवसा शहरातील आंबेडकरी अनुयायींमध्ये संतापाची लाट उसळली असून आरोपी विरुद्ध कारवाई करण्याची मागणी तिवसा पोलीस ठाण्यात तक्रारीतून करण्यात आली आहे.

शहरापासून एक किलोमीटरच्या अंतरावर असलेल्या आनंदवाडी येथे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची कमान असून या कमानावर डॉ. आंबेडकर यांचा फोटो असलेल्या झगझम रोशनार्ईचे एलइडी बॅनर येथील तरुणांनी धम्मचक्र प्रवर्तन दिनाच्या अनुषंगाने लावले होते. याच बॅनरला दगड मारून त्याची तोडफोड करण्यात आली. सकाळी ही बाबत येथील नागरिकांच्या लक्षात येताच हे कृत्य करणाऱ्या विरुद्ध कठोर कारवाई करण्याच्या मागणीसाठी तिवसा पोलीस ठाण्यावर शेकडो महिला, पुरुष, तरुणांनी धडक देत आरोपीला अटक करण्याची मागणी केली असून पोलीसांनी अज्ञात विरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे पुढील तपास पोलीस करीत आहे.

जि.प.तर्फे ‘एक दिवा बळीराजासाठी’

अमरावती/ का.प्र.

जि. प. तर्फे ‘एक दिवा बळीराजासाठी’ या उपक्रमांतर्गत दीपोत्सव साजरा करण्यात आला.

जिल्हापरिषदेच्या आबारात अधिकारी-कर्मचारी यांनी एकत्र येऊन शेतकऱ्यांच्या कल्याणासाठी आणि त्यांच्या संघर्षमय जीवनात पुन्हा प्रकाश फुलावा, या भावनेने दीप प्रज्वलित केले. ‘एक दिवा बळीराजासाठी’ हा संदेश देत सर्वांनी शेती हे केवळ उत्पादनाचे नव्हे तर जीवनाचे अधिष्ठान आहे, याची जाणीव करून दिली. या उपक्रमाचा प्रकाश ठरले. या उपक्रमात विविध विभागांचे

अतिवृष्टीमुळे नुकसानीला सामोरे जाणाऱ्या शेतकऱ्यांप्रती आपुलकी आणि सहानुभूती व्यक्त करणे हा होता.

यावेळी जिल्हापरिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी संजिता मोहपात्रा यांनी या प्रसंगी सांगितले की, शेतकऱ्यांच्या अडचणी ही समाजाची सामूहिक जबाबदारी आहे. प्रशासन त्यांच्या पाठीशी ठामपणे उभे आहे. दिवाळीच्या या पर्वताआपण शेतकऱ्यांच्या वेदनेत सहभागी होऊन त्यांच्यासाठी एक दिवा लावला, तर तो खऱ्या अर्थाने संवेदनांचा प्रकाश ठरेल. या उपक्रमात विविध विभागांचे

अधिकारी, कर्मचारी आणि नागरिकांनी सहभाग घेतला. तसेच यावेळी परिसर दीपप्रज्वलनाने उजळून निघाला आणि प्रत्येकाच्या मनात बळीराजाबद्दल आदर, सहानुभूती आणि एकात्मतेची भावना जागवली. ‘एक दिवा बळीराजासाठी’ हे केवळ प्रतीक नव्हे, तर शेतकऱ्यांच्या वेदनेतून प्रकाश शोधण्याचा एक संवेदनशील प्रयत्न आहे, असे उद्गार ‘एक दिवा बळीराजासाठी’ या उपक्रमात सहभागी झालेल्या जिल्हा परिषदेच्या अधिकारी कर्मचारी वर्गांनी काढले.

‘महावितरण’च्या गो-ग्रीन योजनेचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद

जिल्ह्यातील दहा हजार वीज ग्राहक झाले पर्यावरणस्नेही

अमरावती/ का.प्र.

जिल्ह्यात १०,९०९ ग्राहकांनी वीज बिलासाठी छापील कागदी बिलाऐवजी डिजिटल पर्याय निवडला आहे. हे ग्राहक ‘महावितरण’च्या गो-ग्रीन योजनेचा लाभ घेत पर्यावरणस्नेही झाले आहे.

त्यामुळे या ग्राहकांची प्रत्येक बिलावर दहा रुपये याप्रमाणे वर्षाला १२० रुपयांची बचतही होत आहे.

‘महावितरण’ने ग्राहकांसाठी पर्यावरणपूरक ‘गो-ग्रीन’ योजना सुरू केली आहे, ज्याचा उद्देश कागदाचा वापर कमी करून पर्यावरणाचे रक्षण करणे आणि डिजिटल माध्यमांचा वापर वाढविणे आहे. या योजनेतर्गत महावितरण ग्राहकांना त्यांचे वीज बिल ई-मेलद्वारे मिळते, ज्यामुळे कागदी बिलांचा वापर टाळता येतो. या योजनेमुळे झाडे वाचविण्यास मदत होते, कारण प्रत्येक महिन्यात लाखो कागदी गो-ग्रीन योजनेसाठी महावितरणच्या

www.mahadiscom.in या वेबसाइटवर किंवा मोबाइल

ॲपवर नोंदणी करण्याची स्वतंत्र सोय उपलब्ध आहे. केवळ ग्राहक क्रमांक सबमिट करावा लागेल आणि छापील बिलाची प्रत रद्द करून संबंधितांना नोंदणीकृत मोबाइल क्रमांक व ई-मेलवर दरमहा बिल पाठविण्यात येईल. नोंदणीकृत मोबाइल किंवा ई-मेल बदलण्याची सोयही ग्राहकांना उपलब्ध आहे.

बिले पाठविण्याची गरज कमी होते. या योजनेमुळे कागदाचा वापर कमी करणे, कागदी बिलांच्या छपाईसाठी आवश्यक असलेल्या कागदाचा वापर टाळून झाडांची कत्तल कमी होते, डिजिटल बिलांसह कागदी बिलांचे वितरण, छपाई आणि वाहतूक यामध्ये होणारा ऊर्जा वापर कमी होत आहे.

शेफ विष्णू मनोहर यांचा नवा विक्रम

विक्रमी १५ हजार ७७३ डोसे बनवले

अमरावती/ का.प्र.

विख्यात शेफ विष्णू मनोहर यांनी अमरावती शहरात सलग २५ तासात एकूण १५ हजार ७७३ डोसे बनवण्याचा नवा विक्रम नोंदवला आहे. विशेष म्हणजे, अमरावतीतनंतर आता ते थेट अमेरिकेत २६ तास डोसे बनवण्याच्या नव्या विक्रमासाठी सज्ज झालेत. यापूर्वी गत वर्षी विष्णू मनोहर यांनी नागपुरात २४ तासात १४ हजार ४०० डोसे बनवण्याचा विक्रम नोंदवला होता. आजच्या या नव्या

अमरावतीनंतर आता थेट ‘मिशन अमेरिका’

विक्रमाची राज्यभरात चर्चा आहे.

शहरात गुणवंत लॉन येथे शनिवारी सकाळी ७ वाजल्यापासून विष्णू मनोहर यांनी सलग २५ तास डोसे बनवण्याच्या विक्रमाला सुरुवात केली. रविवारी सकाळी ६ वाजता त्यांनी १५ हजार ७०० डोसे बनवून आपला जुना विक्रम मोडीत काढला. पंचांनी मध्यात २० मिनिट ब्रेक दिल्यावर विष्णू मनोहर यांनी गरम तव्यावर पुन्हा चवदार डोसे तयार करून अनेक

अमरावतीकरांची सकाळ चवदार केली. ८ वाजता अखेरचा म्हणजे १५ हजार ७७३ वा डोसा विष्णू मनोहर यांनी तयार केला आणि त्यांच्या नव्या विक्रमाचा जल्लोष त्यांचे सहकारी आणि उपस्थित अमरावतीकरांनी टाळ्यांच्या कडकडाटाने केला. याप्रसंगी ‘इंडिया वर्ल्ड रेकॉर्ड’चे प्रतिनिधी असणारे पंच प्रवीण राऊत यांनी पदक आणि प्रशस्तीपत्र विष्णू मनोहर यांना बहाल करत त्यांच्या नव्या विक्रमाची घोषणा केली.

अमरावती जिल्हा कृषी साहित्य विक्रेता सेवा संघ, अमरावती.

नोंदणी क्रमांक : महाराष्ट्र / ८७७७/ अमरावती
कार्यालय - प्रगती कृषी सेवा केंद्र, तहसिल कार्यालयासमोर अमरावती.

- अध्यक्ष -

श्री. मिलिंद विलासराव इंगोले
अमरावती. ९८२२२२६३०४

• उपाध्यक्ष : श्री. मनोहर मोहनलालजी अगवाल (परतवाडा), श्री. सुहास नारायणराव ठाकरे (मोर्शी), श्री राजेश गौरीशंकरजी अगवाल (अमरावती), श्री. सुजित पुत्रराजजी मुधंडा (धामणगाव रेल्वे), श्री. अभिषेक अरुणराव कडू (अमरावती)

• सहसचिव : श्री. उमेश गोविंदरावजी सोनोने, • सहयोगी खजिनदार : श्री. पंकज बन्सीलालजी गांधी (अमरावती)

- सचिव -

श्री. संजय उर्फ प्रतीण श्री. उंबरकर
अमरावती मो. ९८६००९१२६३

• कार्यकारिणी सदस्य :

- श्री. कैलाश बाबुलाल मालवीय (धारणी)
- श्री. जगदीश नरसिंगदासजी खारडा (अंजनगाव सुर्जी)
- श्री. पुरुषोत्तम रतनलालजी अगवाल (अचलपूर)
- श्री. गिरीश दिनेशचंद्रजी राठी (यवळ)
- श्री. श्रीकृष्ण भिमरावजी काळमेश (धर्यापूर)
- श्री. जयेंद्र हरकृष्णरावजी ठावरी (चांदूर रेल्वे)
- श्री. सुनील नामदेवरावजी शिरभावे (नांदगाव खंडे.)
- श्री. अभित गिरीशजी गांधी (निवसा)
- श्री. योगेश सुरेशचंद्रजी भट्ट (भालकुली)
- श्री. सुनिल सुरेशदेवरावजी सावरकर (चांदूर बाजार)
- श्री. धनराम लक्ष्मणरावजी राठी (अमरावती)
- श्री. राजेश भगवतरावजी वजाज (अमरावती)
- श्री. निलेश राधाकिसनजी गांधी (अमरावती)
- श्री. जयेश संजय लढवा (अमरावती)
- श्री. निलेश नामदेवरावजी कणेरकर (अमरावती)

- कोषाध्यक्ष -

श्री. तीरेंद्र रामनाथजी शर्मा
अमरावती मो. ९४२२१९००८८

अमरावती जिल्हा कृषी साहित्य विक्रेता सेवा संघ, अमरावती

समस्त जनतेस दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा..!

सौ. विद्याताई शेषराव शिंदे

सरपंच/उपसरपंच

कु. प्रतिमा जमदाडे

सचिव

तथा सर्व ग्राम पंचायत सदस्य व कर्मचारी वृंद
खिर्डा ता. मालेगांव जि.वाशिम

शमसुल उलुम उर्दू प्राथमिक, उच्च प्राथ. व माध्यमिक शाळा पुसद

फराळाचा आस्वाद व मिठाईच्या गोडव्यात आमच्या व तुमच्या मानवी बंधुत्वाच्या नात्याचाही गोडवा मिसळू दे! तुम्हाला सन्मान व सन्मार्ग मिळू दे!! हीच त्या एकमेव निर्मितीकडे प्रार्थना!!!

दीपावली

की आप सभी को हार्दिक शुभकामनाएं

डॉ. सुधीर कोळारी
सभापती कृषी उत्पन्न बाजार समिती हिंगणघाट व संचालक मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समिती मुंबई

मेवेच्या प्रवसातील गौरवाचा क्षण

श्री संत अष्टभुज म्हादाम हार्ट हॉस्पिटल, अमरावती यांना वास्तव्याचा

चंदनीय बाळासाहेब ठाकरे
जन आरोग्य सेवा गौरव पुरस्कार २०२५
जे सन्मानित करण्यात आले आहे.

डॉ. राजेश लक्ष्मणजी...

हृदयपूर्वक शुभेच्छा!

अध्यक्ष व कार्यकारी समिती सदस्य, डॉक्टर, सर्व वर्गवादी वृंद श्री संत अष्टभुज म्हादाम हार्ट हॉस्पिटल, माई रोड, अमरावती.

सर्व समाज बांधवांना दिवालीच्या हार्दिक शुभेच्छा

भारत मुक्ती मोर्चा, बुद्धि इंटरनॅशनल नेटवर्क तथा सर्व सहयोगी संघटना, पुसद

दिवालीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

ही दिवाळी आपणास सुखकारक समृद्धी आणि भवभराटीची जावो!

शुभेच्छुक : सौ. स्नेहा आशिष आकरे सामाजिक कार्यकर्ता

दिपावली

आपणास व आपल्या परिवारास मंगलमय शुभेच्छा!!

Prajapati Sir's
SpiM
Simplifying Complexity
9th & 10th CBSE MATHS SCIENCE
11th & 12th IIT-JEE | NEET | CET
सचिन प्रजापती
(B. Tech., 12th Merit Student, Engg. Maths Topper Teaching Exp. 14 Yrs., Award Winning Teacher)

शहरातील समस्त नागरिकांना दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

श्री दादाराव तोंडबाजी गव्हाळे मा सभाज कल्याण सभापती जि. प.यवतमाळ

जिल्ह्यातील समस्त जनतेला दिवालीच्या हार्दिक शुभेच्छा

डॉ. विशाल मल्हारी दवणे
वैद्यकीय अधिकारी प्रा. आ. मुळावा

डॉ. स्वाती मिलिंद मुनेश्वर
वैद्यकीय अधिकारी प्रा. आ. केंद्र. दाणकी

आपणा सर्वांना दीपावलीच्या मंगलमय शुभेच्छा!

राजेश बकाने

नव्या आशेची नव्या उत्साहाची! दिवालीच्या सर्व नागरिकांना मनःपूर्वक शुभेच्छा..!

अतुल वांदिले

• वर्धा जिल्हाध्यक्ष, जिल्हा निरीक्षक गडचिरोली तथा नागपूर • टाइटवादी काँग्रेस पार्टी - शरदचंद पवार

atulwandilencp

समस्त अमरावतीकरांना दिवालीच्या हार्दिक शुभेच्छा

आपल्या सर्वांना ही दिवाली
सुख-समृद्धीची,
भरभराटीची, आनंदीची,
चैतन्याची आणि आरोग्यमयी
जावो आणि आपल्या
आयुष्यात सुख, शांती,
समाधान निरंतर नांदो
हीच संदिग्ध!

पद्मश्री प्रभाकररावजी वैद्य
प्रधान सचिव, श्री हनुमान व्यायाम प्रसाक मंडळ, अमरावती

अचलपूर -
परतवाडा जुळ्या
शहरातील समस्त
जनतेला दीपावली व
भाऊबीजेच्या हार्दिक
शुभेच्छा....

जनतेच्या मनातील
नगराध्यक्षा
सौ. रुपाली अभय माथने
भारतीय जनता पार्टी मेळघाट जिल्हा अमरावती ग्रामीण

अचलपूर - परतवाडा जुळ्या
शहरातील समस्त जनतेला
दीपावली व
भाऊबीजेच्या
हार्दिक

शुभेच्छुक
राजूभाऊ
केदार
सामाजिक कार्यकर्ते

अचलपूर - परतवाडा जुळ्या
शहरातील समस्त जनतेला
दीपावली व
भाऊबीजेच्या
हार्दिक

शुभेच्छुक
राजूभाऊ
केदार
सामाजिक कार्यकर्ते

अचलपूर - परतवाडा जुळ्या
शहरातील समस्त जनतेला
दीपावलीच्या
हार्दिक शुभेच्छा..

शुभेच्छुक -
तमिज शहा ,
अचलपूर नातुका कार्याध्यक्ष ,
युवा स्वाभिमान पार्टी.

दिपावलीच्या आपणास व आपल्या
परिवारास

हार्दिक
शुभेच्छा

मा.श्री विनयभाऊ जाधव
महामंत्री भारतीय जनता पार्टी घाटंजी तथा
उपसरपंच गट ग्रामपंचायत घोटी

श्री ईश्वरनाथ स्वामी नागरी सहकारी पतसंस्था मर्या. वणी
सहकारी नागरी सहकारी पतसंस्था मर्या. वणी

शुभ दीपावली

सौनेतरण कर्ज योजना
१० ग्राम सोन्यावर
87000 /- पर्यंत
गोल्ड लोन

दिवाळी
पाडवा

निमित्त सर्वांना
मंगलमय शुभेच्छा..!

श्री साहेबराव पाटील कदम
आ. जिल्हा परिषद अदालत वावराजवळ
सौ.जिजाताई साहेबराव कदम पाटील
आ. जिल्हा परिषद कदम वावराजवळ
सर्व संघटनेला सल्लागार मित्रा कायदाही लोक वावराजवळ

उमरखेड शहरातील
नागरिकांना
Happy
DIWALI

अमरावती जिल्ह्यातील
समस्त जनतेला
अमरावती तर्फे
दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा...

राज पाटील
जिल्हाध्यक्ष
महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना,
अमरावती

अचलपूर - परतवाडा जुळ्या
शहरातील समस्त जनतेला
दीपावली व
भाऊबीजेच्या
हार्दिक शुभेच्छा....

शुभेच्छुक
विजय थावानी,
प्रहार पदाधिकारी
अचलपूर.

दिपावली
पाडवा

धोतरखेडा जि.प.सर्कल मधील
सर्व नागरिकांना दिपावलीच्या
हार्दिक शुभेच्छा

प्रसन्न साहेबरावजी काठोळे
उपसरपंच तथा महामंत्री मेळघाट (अचलपूर)

इंजी.सौ.वैशाली प्र.काठोळे

उमरखेड शहरातील नागरिकांना

HAPPY
DIWALI

युवा एमआय एम
नगरसेवक
मुजीब बागवान

**‘दीपशृंखला उजळे अंगणा, आनंदाची वृष्टी होई।
स्नेहसंधं जुळती नव्याने, प्रेमाची गंध फुलवी।।
लक्ष्मीपादस्पर्शाने घर, समृद्धीचा साज चढे।
शुभेच्छांचे दीप उजळती, मंगलमय दीपोत्सव घडे।। ’**

शब्दांची रांगोळी माझ्या हातून कागदावर उतरता उतरता त्याचा अंगणात दीपांची रांग उजळते जणू प्रकाशाचे मोती जमिनीवर विखुरले गेलेत. त्या तेजात आनंदाची सळसळती वृष्टी होते, जी मनाच्या प्रत्येक कोपऱ्यात झिरपत जाते. प्रत्येक दिवा स्नेहाचा नवा घागा विणतो आणि त्या प्रकाशात प्रेमाचा गंध दरवळतो जणू कोवळं फूल मनातल्या शांत वागेत उमलतं. जिथे लक्ष्मीच्या पावलांनी घरात समृद्धीचं पावित्र्य उतरते तिथे प्रत्येक कोपरा तिच्या स्पर्शाने उजळतो, मग शुभेच्छांचे दीप एकमेकांशी बोलू लागतात आणि त्यांच्या तेलमय बातोंतून संवाद झिरपत राहतो आणि त्या संवादानुसार साकारतो एक मंगलमय दीपोत्सव जिथे प्रकाश फक्त बाहेरच नाही. तर अंतर्भनातही साजरा होतो, हा अर्थ देखील मनाच्या अंगणात

सहज रांगोळी रेखून गेला.

माझ्या शब्दात ‘दिवाळी’चा अर्थ ‘फारच वेगळा आहे. दिवाळी या शब्दाची सुरुवातच ‘दिने’ होते आणि त्या अक्षरातच लपलेली आहे एक गुढ शक्ती ‘दिग्विजयाची’. हा सण केवळ प्रकाशाचा नाही तर, तो अंधारावर मिळवलेल्या विजयाचा उत्सव आहे. घरातल्या प्रत्येक कोपऱ्यात दीप लावून आपण जणू जीवनाच्या प्रत्येक दिशेला उजळतो भयावर, दुःखावर आणि अस्थिरतेवर विजय मिळवतो. दिव्यांच्या त्या रांगोळीत दिशा हरवलेल्या मनाला मार्ग सापडतो आणि त्या प्रकाशात साकारतो एक ‘आत्मविजय’. लक्ष्मीचा पावित्र्यस्पर्श केवळ धनसंपत्तीचा नाही तर, तो मनाच्या समृद्धीचा संकेत आहे जिथे, विचार, भावना आणि कृती यांचं एकत्व घडतं. दिवाळी म्हणजे ‘दिग्विजयाचा आरंभ’ जिथे प्रत्येक दिवा एक यशाची दिशा दाखवतो आणि प्रत्येक शुभेच्छा मनाच्या आकाशात नवा तारा उजळते.

दिवाळीच्या नावातला ‘वा’ म्हणजे जणू वाटेवरचा प्रवासी जो जन्म-मृत्यूच्या फेऱ्यातून मार्गक्रमण करत आहे. हा प्रवास केवळ भौतिक नाही, तर तो आत्म्याचा आहे. प्रत्येक जन्म म्हणजे एक ‘नवे वळण’ आणि प्रत्येक मृत्यू म्हणजे एक ‘वांचा’ जिथे पुन्हा नव्याने सुरुवात होते. ही वाट सरळ नसते, ती वळणदार असते, ‘अनुभवानी भरलेली तसेच भावनांनी ओथंबलेली’. सात्विकतेच्या दिव्यांच्या प्रकाशात हा वाटसरू स्वतःला शोधतो आणि मग आपल्या कर्मांच्या तेजात न्हाऊन अनुभवांच्या बातोंनी उजळत जातो. त्याच्या पावलांखाली स्नेह, श्रद्धा आणि समर्पणाचे दीप रचलेले असतात. तो कायम चालत राहतो. कधी थांबतो, कधी हरवतो, कधी स्वतःच्या सावलीतच गोपळतो पण, प्रत्येक दिवाळी त्याला आठवण करून देते की, ‘प्रकाश हेच अंतिम ध्येय आहे आणि अंधार हा केवळ

एक टप्पा आहे, अंतिम सत्य नव्हे’. म्हणूनच ‘दिवाळी’ म्हणजे त्या वाटसरूचा एक थांबा असतो, जिथे तो स्वतःच्या कर्मांची उजळणी करतो आणि पुन्हा नव्या तेजाने पुढे निघतो. हे तेज म्हणजेच त्याचा आत्मप्रकाश आणि ही वाट म्हणजेच जीवनाची लीला. त्या लीलांमध्ये प्रत्येक दीप एक दिशा दाखवतो आणि प्रत्येक वळण एक शिकवण देतो ज्यामुळे दिवाळीच्या त्या प्रकाशात वाटसरू केवळ चालत नाही तो जागृत होतो, उजळतो आणि पुन्हा नव्याने जन्म देखील घेतो नव्या दीपोत्सावाकरिता.

‘ली’ म्हणजे ‘लिपी’ जीवनाची. नियतीची आणि ईश्वरी संकेतांची अदृश्य पण अनुभूतीशील रचना. दिवाळीच्या नावातली ‘ली’ म्हणजे जणू एक अदृश्य लिपी असते जी आपल्या जीवनाच्या प्रत्येक क्षणावर, प्रत्येक क्षासावर, एक अर्थ कोरते. ती लिपी केवळ शाईने लिहिलेली नसते, ती कर्मांनी, भावनांनी आणि नात्यांच्या रेशीमगाटींनी विणलेली असते. ती वाचता येत नाही, पण ती जाणवते दीपांच्या प्रकाशात, रांगोळीच्या रेषांमध्ये. हा ‘वाटसरू’ जो ‘दि’च्या दिग्विजयातून आणि ‘वा’च्या जीवनप्रवासातून पुढे आला आहे, तो आता या ‘ली’च्या लिपीत स्वतःचं अस्तित्व शोधतो. त्याला वाटतं की, प्रत्येक दीप म्हणजे एक शब्द आहे, प्रत्येक रंग म्हणजे एक भावना आणि प्रत्येक नातं म्हणजे एक ओळ जी मिळून त्याच्या जीवनाची लिपी घडवते. ही लिपी कधी स्पष्ट असते, कधी धूसर; कधी गहिरा अर्थ सांगते, तर कधी फक्त शांततेचा स्पर्श देते. त्या सत्परांगी रांगोळीच्या रेषांमधून, त्या तेजस्वी दीपांच्या उजेडातून आणि न सुटणाऱ्या नात्यांच्या रेशीमगाटीतून तो त्या लिपीचा अर्थ शोधू लागतो. ती लिपी त्याला सांगते की, प्रकाशातच अर्थ आहे आणि त्या अर्थातच ईश्वर आहे, कारण जेव्हा मन उजळतं तेव्हा शब्द नव्याने उमरतात.

जेव्हा भावना पाझरतात, तेव्हा ही लिपी स्वतःच बोलू लागते. म्हणूनच माझ्या मते ‘दिवाळी’ म्हणजे केवळ सण नाही ती आपल्या ‘जीवनलिपीची उजळणी’ आहे. जिथे आपण आपल्या कर्मांची पुनर्रचना करतो, नात्यांची पुनरावलोकन करतो आणि आत्म्याच्या गाम्भ्यातून उमटणाऱ्या प्रकाशाच्या ओळी पुन्हा एकदा वाचतो. ही उजळणी म्हणजेच ‘आत्मप्रकाशाचा उत्सव’ आहे जिथे, आपण स्वतःला नव्याने ओळखतो, नव्याने लिहितो तसेच नव्याने जगतो देखील.

म्हणूनच माझ्या हृदयपटलावर कायमच दिवाळी म्हणजे केवळ दीपांचा उत्सव नाही तर ती एक अर्थाची रांगोळी आहे. जिथे ‘दि’च्या दिग्विजयात यशाची दिशा आहे, ‘वा’च्या वाटचालीत जीवनप्रवासाची गूढता आहे तर ‘ली’च्या लिपीत आत्म्याच्या गाम्भ्यातून उमटणारा प्रकाश आहे. या तीन अक्षरांनी विणलेली दिवाळी म्हणजे एक ‘मोरपंखी रांगोळी’ जिथे प्रत्येक रंग एक भावना आहे, प्रत्येक वळण एक शिकवण आहे आणि प्रत्येक दीप एक शब्द आहे. या रांगोळीत स्नेहाचे रंग आहेत, समर्पणाचे वळण आहे आणि आत्मप्रकाशाची झळझळी आहे.

ती रांगोळी केवळ अंगणात नाही, ती मनात सजते की जिथे, विचारांचे मोती, भावनांचे कण आणि नात्यांचे रेशीमगाटी एकत्र येऊन जीवनाची उजळलेली लिपी रेखाटतात. दिवाळी म्हणजे ‘त्या लिपीची उजळणी’ जिथे आपण स्वतःला नव्याने ओळखतो, नव्याने लिहितो आणि नव्याने जगतो. म्हणूनच, ही दीपशृंखला केवळ उजळतच नाही, तर ती मनाच्या गाम्भ्यात एक इंद्रधनुशी रांगोळी रेखते, जी काळाच्या पटलावर कायमस्वरूपी झळकते.

ऋतुजा केळकर

प्रकाशाचा महोत्सव

**जैसी पूर्व दिशेच्या राखळी।
उदया येताची सूर्य दिवाळी।
की येरही दिशा तिथेची कला।
काळिमा नाही।**

संत ज्ञानेश्वर महाराजांनी ज्ञानेश्वरीत दीप, दिव्याचे महत्त्व, दिव्यामुळे उजळणारा प्रकाश अंधःकाराचा नाश यावर अनेक ओव्या लिहिलेल्या आहेत. प्रकाशामुळे साऱ्या जगाचा अंधःकार जसा नाहीसा होतो तसा मनातला अंधःकारही नाहीसा व्हावा आणि आत्मतेजाने आपले जीवन उजळून जावे अशी प्रार्थना केली आहे. पूर्व दिशेला सूर्य उगवताच प्रकाशाचा उत्सव म्हणजे दिवाळी सुरू होते. दशदिशांचा अंधःकार नाहीसा होतो तसा प्राणिमायांच्या मनाचा अंधःकार नाहीसा व्हावा असे त्यांचे मागणे आहे. परसायदानातही हे विश्व स्वधर्म सूर्य पाहो। अशी मागणी ते करतात. हा स्वधर्म म्हणजे मानवता प्राणिमात्रांबद्दल बंधुभाव आणि द्वेष, आसक्ती आणि मोहापासूनची मुक्ती!

साऱ्या देशभरात आणि इंग्लंड, अमेरिका, मॉरिशस, ऑस्ट्रेलिया या देशात जिथे भारतीयोंची वस्ती आहे तिथे आपल्या प्राचीन सांस्कृतिक परंपरेनुसार दिवाळीच्या प्रकाश

पर्वाचा उत्साहाने शरंभ होतो आहे. शहराच्या पहाटे अमावास्येच्या आदल्या दिवशी पहाटेच घरासमोरचे अंगण, घरेदारे, रस्ते, मंदिरे हे सारेकाही दिव्यांच्या प्रकाशाने झगमटाने उजळून निघते. घरासमोरच्या अंगणात काचलेल्या सत्परांगी मोहक रांगोळ्या तुळशीवृंदावन आणि घरासमोरच्या अनेक पणत्यांच्या मंद प्रकाशाने आसमंतही प्रकाशमय होते. बालगोपाळांच्या, फटाक्यांच्या आतषबाजीचा आणि घराघरावर टांगलेल्या आकाशकांदिलांच्या लीलाचा चिरो भनी या आनंदाच्या वातावरणात सारेच आनंदात रंगून जातात.

नरकासुराचा वध श्रीकृष्णाने केला. त्याने तुरंगात डांबलेल्या सोळा हजार युवतींची मुक्ता वेली. त्याच्या छळाच्या राजवटीतून प्रजा सुटली. तेव्हापासून आनंदसोहळा सुरू झाल्याची कथा प्राचीन पुराणात आहेत तर वाच दिवशी प्रभु श्रीराम रावणाचा वध करून सीतेसह अयोध्या नगरीत आले आणि त्यांच्या स्वागतासाठी अयोध्या वासीयांनी गुच्छा उभारत, घराघरावर तोरणे लावत लाखो दिव्यांच्या प्रकाशात त्यांचे स्वागत

केल्याचीही कथा आहे. वैदिक कालापासून गेली हजारो वर्षे दिवाळी, वनस्पतीदशी, भाऊबीज, लक्ष्मीपूजन, बलिप्रतिपदा, पाडवा असा हा पाच दिवसांचा सणांचा समूह हे भारतीय संस्कृती आणि वैभवाचे प्रतीक आहे. दिवाळीच्या दीप महोत्सवाच्या या परंपरेत बदलत्या काळानुसार काही बदल झाले पण दिवाळीचा मुख्य सणाचा हेतू मात्र कायम राहिला. दिवाळीच्या निमित्त नोकरी, कामधंद्यासाठी घराबाहेर असलेली मुले बाळे आर्वजून दिवाळीलाच घरी येतात. आत्मस्वकीय मित्रपरिवाराशी अनोख्या भेटीचा सो-हळा होतो. परस्परांचे क्षेमकुशल विचारले जाते. गोडभांड खाऊ घातले जाते. घरोघरी जाऊन दीपावलीच्या शुभेच्छाही दिल्या जातात. यंत्राभोवतींना नमस्कार करून त्यांचे आशीर्वाद घेतले जातात तर बालचमू आनंदाने बागडत फटाके, चरड्यांतीसह अनेक फटाके उडवत मनमुरादपणे उडवायचा आनंद लुटतात. त्यांना घरचे कुणीही रगतात नाहीत तर महाराष्ट्रात दिवाळीच्या सणात बालगोपाळांकडून किल्ल्यांच्या प्रतिकृती बांधायचीही परंपरा आहे. त्यांचं हे किल्ले पाहणे हा सुध्दा

आनंदाचा सोहळा !

ही दिवाळी साजरी करताना आपण अवघ्या महाराष्ट्रातल्या अतिवृष्टी आणि नशांच्या महापुराने घरे, दारे, शेती वाहून गेलेल्या लक्षावधी अन्नदात्या शेतकऱ्यांची आठवण ठेवायलाच हवी. त्यांची ही दिवाळी आनंदाची व्हावी यासाठी त्यांना आपल्यापरीने मदतीचा हात द्यायला हवा. या अन्नदात्यांच्या घरासमोर मदतीचीही पणती तेवती ठेवल्यास त्यांना नवीनपार, विर आणि आपुलकीही मिळेल. आपण माणुसकीचा नंदादीप जागवत त्यांच्यासाठी सहाय्य करायलाच हवे. मानवता धर्माचा नंदादीप अखंड नेवता ठेवणे हीच आपली खरी दिवाळी.

श्रीहरी

दिवाळी अंक म्हणजे पर्वणीच!

आपल्या देशात दिवाळी हा सण मोठ्या उत्साहात साजरा करतात. आताही देशात दिवाळीची धामधूम सुरू आहे. वेगवेगळ्या वस्तूंच्या खरेदीसाठी बाजारपेठा फुलल्या आहेत. सर्व दिवाळीच्या खरेदीची धामधूम सुरू आहे. आकाशकंदील, मिठाई, फटाके, नवीन कपडे, नवीन वाहने, इलेक्ट्रॉनिक वस्तू यांच्या खरेदीसाठी दुकाने फुलून गेली आहेत. दिवाळीमुळे सगळ्या उत्साहाला उधाण आले आहे. दिवाळी म्हंटले की गोडाआधोडाचा फराळ, आकाशकंदील, पणत्या, नवीन कपडे, नवीन वस्तू असे जे समीकरण आहे तसेच दिवाळी म्हणजे दिवाळी अंक असेही समीकरण आहे.

दिवाळी आली की वाचकांना वेध लागतात ते दिवाळी अंकाचे आणि वाचकांचे पाय आपसूकच दिवाळी अंकाच्या खरेदीसाठी पुस्तकांच्या दुकानाकडे वळतात. महाराष्ट्रात तर दिवाळी अंकाची परंपरा खूप पूर्वीपासून आहे. महाराष्ट्रात पहिला दिवाळी अंक १९०९ साली प्रसिद्ध झाला होता. त्याचे नाव मनोरंजन असे होते. पहिला दिवाळी अंक प्रसिद्ध होऊन आज ११६ वर्षे झाली आहेत. आपल्या राज्यत दरवर्षी विविध विषयांवरील दर्जेदार दिवाळी अंक प्रसिद्ध होतात. महाराष्ट्रात जवळपास हजारांच्या आसपास दिवाळी अंक प्रकाशित होतात. दरवर्षी त्यात नव्या अंकाची भर पडतेच. दिवाळी अंक म्हणजे वाचकांसाठी मेजवानीच. कला, क्रीडा, साहित्य, राजकारण, अर्थकारण, विनोद, कथा,

कादंबरी, कविता, सामाजिक, शैक्षणिक, आरोग्य, आहार, व्यंगचित्र, भविष्य, चित्रपट, नाटक अशा विविध विषयांवरील दिवाळी अंक वाचणे म्हणजे पर्वणीच.

अनेक वृत्तपत्रे आपल्या वाचकांसाठी दिवाळी अंक काढत असतात. यावर्षीही अनेक वृत्तपत्रांनी आपल्या वाचकांसाठी दिवाळी अंक काढले आहेत. फटाके, मिठाई, फराळ यासोबतच दिवाळी अंक ही सुशिक्षित आणि साहित्यप्रेमी घरांसाठी एक आवश्यक घटक आहे.

मधल्या काळात दिवाळी अंकांना घरघर लागली होती. कोरोना काळात दिवाळी अंकाच्या छपाई आणि वितरणास मर्यादा आल्या होत्या. त्यामुळे तुलनेने कमी दिवाळी अंक प्रसिद्ध झाले होते. असे असली तरी काही संपादकांनी आणि प्रकाशकांनी आपले अंक ऑनलाईन प्रसिद्ध केले होते. वाचकांना ते डिजिटल प्लॅटफॉर्म वर उपलब्ध झाले होते. काहींनी आपले अंक पीडीएफ स्वरूपात उपलब्ध करून दिले होते. वाचकांनी त्यांची प्रिंट काढून ते वाचले होते. कोरोनाचे दुष्प्रचल संपल्यानंतर दिवाळी अंकांना पुन्हा सुगीचे दिवस आले. यावर्षी अनेक संपादकांनी आणि प्रकाशकांनी आपले दिवाळी अंक वाचकांसाठी उपलब्ध करून दिले आहेत.

काहींनी ऑडिओ आणि व्हिड्युअल दिवाळी अंकही बाजारात आणले आहेत. वाचक पूर्वीच्याच उत्साहाने दिवाळी अंकाचे स्वागत करीत आहे.

दिवाळी अंक आपल्या साहित्य संस्कृतीचा एक अविभाज्य भाग आहे. दिवाळी अंकांमुळे वाचन संस्कृती रुजायला खूप मदत झाली आहे. वाचन संस्कृती रुजवण्यात आणि नव्या पिढीला वाचन संस्कृतीकडे घेऊन जाण्यात दिवाळी अंकांचा मोलाचा वाटा आहे. यावर्षी आपण आपल्या नातेवाईकांना आणि मित्र परिवाराला दिवाळीच्या शुभेच्छा आणि फराळासोबत दर्जेदार दिवाळी अंक भेट द्यावीत. वाचनाची गोडी वाढवण्यासाठी दिवाळी अंक हा चांगला मार्ग आहे. गोडाभोडाच्या फराळासोबतच वाचनाचा हा फराळही दिल्या तर दिवाळीची गोडी आणखी वाढेल आणि वाचन संस्कृती टिकायलाही मदत होईल.

श्याम ठाणेदार

आकाश कंदिल लागले दारात उजळल्या ज्योती दीप अंगणांत सडा सन्मानने सजल्या अंगणी आली आली आली सणांची ही राणी होय... दिवाळी म्हणजे खरोखरच सर्व सणांची महाराणीच. ती महाराणी म्हणूनच तिचा मोठा वाटा आणि ती येते ही अखंड दिव्यांच्या झगमगाटात.हा सणाची सुरुवात बसुवारसेपासून होते आणि भाऊबीज साजरी केल्यानंतर दिवाळीची सांगता होते. सर्व अबाल वृद्ध, मुले, स्त्रीया ह्यांचा हा लवडा सण. दिवाळी येणार म्हटलं की

दिवाळी - एक आनंदोत्सव

आवराआवर, रंगरंगोटी. नव्या कपड्यांची, दागिन्यांची, घरातील वस्तूंची खरेदीची ही पर्वणी. फटाक्यांची आतिषबाजी अन्? क्विष्ट दिवाळी फराळाचा स्वाद हे ह्या सणाचं आणखी एक वैशिष्ट्य.

आपला भारत देश हा कुशीप्रधान देश. आपली थोर संस्कृती सुद्धा सर्वांवर प्रेम करायला शिकवणारी. म्हणूनच की काय बसुवारस ह्या दिवशी आपण गाय आणि बासरू ह्यांची पूजा करतो. त्यांना गोडाचा घास खाऊ घालतो. दुध-दुपत्यासाठी होणारा गायीचा उपयोग, शतीच्या कामी बैलाची होणारी मदत ह्या गोष्टी लक्षात घेऊन त्या गोष्टीनाची केलेली ही कृतज्ञता पूजा.

धनत्रयोदशीला तिन्ही सांजेल केली जाणारी घनाची पूजा, नैवेद्याला ठेवला जाणारा घने-गुळाचा प्रसाद ह्याला ही फार मोठे महत्त्व आहे. ह्याच दिवशी एक दिवा तयार करून तो यमदेवतेसाठी लवला जातो. दक्षिण दिशा ही यमाची दिशा म्हणून त्या दिवशी त्या दिव्याची ज्योत ही दक्षिणेला केली जाते.

नरक चतुर्दशी हा मुख्य दिवाळीचा पहिला दिवस. ह्या दिवशी पहाटे उठून अभ्यंग स्नान करायचे, नवीन वस्त्रे परिधान

करायची. देवदर्शन घ्यायचे मग सर्वांनी एकत्र जमून दिवाळी फराळ करायचा असा हा आनंद साजरा करण्याचा दिवस. ह्या दिवसाची एक पौराणिक कथा जोडली आहे ती अशी की श्रीकृष्णानी अत्याचारी नरकासुराचा वध करून त्याच्या बंदी शाळेतल्या सोळा सहस्र कन्यांची मुक्तता केली. तो हा दिवस, दुष्टाचा नाश आणि मुक्ताचा आनंद हे या दिवसापागेचे आनंद साजरा करण्याचे कारण आहे.

अश्विनातले शेवटचे दोन दिवस आणि कार्तिकाचे पहिले दोन दिवस अशी ही चार दिवसांची मुख्य दिवाळी. अश्विन वद्य अमावस्येला संध्याकाळी धरोधरी, दुकानातून सोन्या-चांदीच्या पेक्यातून, ऑफिसातून लक्ष्मीपूजन केले जाते. घरातलं सोन, नाणं, गेकड ह्यांची पूजा करतात. व्यापारी सर्व हिरोबाच्या वहावांचं पूजन करतो. ह्या धनलक्ष्मीच्या पूजनाबरोबरच त्या दिवशी आरोग्य लक्ष्मी (केरसुणी) हिची पण पूजा करतात. लक्ष्मी पूजनानंतर फटाक्यांची अतिषबाजी करून आनंद साजरा केला जातो.

पाडवा म्हणजे बलिप्रतिपदा साडेतीन मुहूर्तातला एक मुहूर्त.ह्या दिवशी अनेक नवे प्रकल्प चालू केले जातात. पाडव्याच्या

दिवशी पत्नी पतीला ओवाळते, पती पत्नीला पाडव्याची भेट म्हणून वस्तू, दागिना किंवा साडी भेट देतो.

कार्तिक शुद्ध द्वितीयेलाच यमद्वितीला किंवा भाऊबीज असे म्हणतात. बहिण भावाच्या उलट प्रेमाचा हा दिवस. बहिण भावाला स्नान घालते, गोड भोजन देते, ओवाळते आणि भाऊ बहिणीला ओवाळनी घालतो.

दिवाळीच्या सणातला लहान मुल्ला मुलींचा आनंदाचा भाग म्हणजे आकाशकांदिल तयार करणे, किल्ला करणे, त्यावर चिंचे मांडणे, संध्याकाळी दारापुढे छान छान रांगोळ्या काढणे आणि फटाके वाजविणे इ.

दिवाळी हा सण सर्वत्र आनंद व उत्साहाने साजरा होतो. परस्परांना भेट वस्तू, शुभेच्छापत्रे इ. देऊन आनंद दिला घेतला जातो. अज्ञानाचा नाश आणि ज्ञानाचा प्रकाश देणारी ही दिवाळी सर्वांनाच प्रिय आहे. जो तो आपापल्या परीने ती साजरी करतो आणि आनंद लुटतो. दिवाळी म्हणजे अत्यंत आनंदी. सुखद दिवाळीच्या अनेक सुखद आठवणींपुढे अनेक दिवस मनांत रेगाळत राहतात.

‘दीपावली आली’

वाट बघता बघता दीपावली आली ।।
साफ-सुफ करण्याची धाई खूप झाली ।।
बहीमधली चित्रकला भिंतीवर आली ।।
दिवाळीच्या निमित्ताने नक्षीदार झाली ।।
वर्षभर धुळीने सामानं सर्व माखली ।।
दिवाळीमायची कृपा सर्वच साफ झाली ।।
पाहून असं वाटे दिवाळी बरी आली ।।
किटनं चढली असती दिवाळी नसती आली ।।
उंदिरांनी तर घराचे मुघार केले असते ।।
मांजर - उंदराच्या युद्धात सर्वच दंग असते ।।
मच्छरांची बरसात घराघरात झाली असती ।।
हेकणांनी तर घरात केली असती वस्ती ।।
वेडच्या आतून हेकणं निश्चितच येणार होते ।।
मच्छर वरून मारा खात्रीने करणार होते ।।
दर दिवशी दवाखाने खच्चून भरले असते ।।
डॉक्टरांचे भाव मग खूपच वाढले असते ।।
वर आहे दिवाळीमाघ वर्षातून एकदा येतं ।।
लोकांचे घरदार आंगण साफ-सफू करून देतं ।।

प्रा.अरुण बुंदेले,
अमरावती पो.८०८७७४८६०९

दिवाळी... वर्षातला मोठा सण, ज्याची आतुरतेने वाट पाहिली जाते, स्वागताची तयारी केली जाते असा सण. 'हसले मनी चांदणे' असा सूर लावत कोजागिरीच्या चांदण्यात भेळ आणि मसाला दूध याचा आस्वाद घेतल्यानंतर ठळकपणे तारीखवारसह मनात डोकावणारा हा सण. दिवाळीच्या दिवसांत कोणत्याही व्यापात अडकण्याची वेळ येऊ नये यासाठी विचारपूर्वक नियोजन कराव्या लागणारा सण, तांबडं फुटलं की केशरी पिवळ्या रंगाच्या पायघड्या घातल्या जातात. त्या पार्श्वभूमीवर कौतुकाची निर्गंजन ओवाळून घेत डॉंगराआडून 'तेजोनिर्घा लोहगोल' असे सूर्यवंद वर येते, तशी दिवाळी उत्सवी, सजलेल्या वातावरणात हजर होते. ती येण्यापूर्वीच तिच्या येण्याचे पडचम निनादू लयगतात. वाहेरून वेगवेगळ्या स्थूल, व्याक्त स्वरूपात ती घरांत डोकावते हे जरी खरं असलं तरी सूक्ष्म, अव्यक्त रूपाने ती 'मनांत' असतेच असते. म्हणूनच काही कारणांने त्या सुमारास आलेल्या बहिणीला कौतुकानं भाऊवीच दिली जाते. ज्या घरांवर दुःखाची छाया आहे तिथे आठवणीने फराळ पाठवण्याचा आहे, हे गृहीत धरूनच तशी तयारी 'घरांत' केली जाते.

खरं तर दिवाळी आली की परिसर आकाशकंदील, साध्या रंगीत पणत्या, लुकलुकणाऱ्या विजेच्या दिव्यांच्या माळा, मिठाईचे बॉक्सेस, कपड्यांनी भरलेल्या दुकानांच्या शोकेस, रंगोळीचे रंग आणि गर्दीने सजून

जातो. तर घरं फराळाच्या पदार्थांनी भरून जातात. म्हणजे दरवर्षी तेच तेच असतं, पण काळानुसार, पिढीनुसार त्यात बदल घडून येतात. म्हणजे बरंच रंगीत कागदाचं वेष्टन वेगळं, आतली वस्तू भात तीच! काळाची पाने उलटत अर्धशतक मागे गेल्या तर जे दिवाळीचं चित्र दिसायचं, त्यात आता आमूलाग्र बदल झाला आहे.

फराळ म्हणजे फराळाचं जिव्नस घरीच करायचे असतात असा अलिखित नियमच असायचा, त्यामुळे घरांत असलेल्या ज्येठांचा सल्ला घेऊन, मागच्या वर्षाचा अनुभव जमेल धरून पदार्थ बनवले जायचे. सगळ्यांची आवडती चकली प्रत्येक घरांत वेगवेगळ्या चवीत, वेगळ्या रूपात समोरायची. कुणाची अतिशय खुसखुशीत, कुणाची कुरकुरीत तर कुणाची 'कडक' अवतार धारण केलेली तर कुणाची ठसठशीत मीठ तिखटाने चविष्ट झालेली. कशीही असली तरी

मोटमोटया पत्र्याच्या डब्यात ती जागा अडवून बसायची. त्यामुळे लहानखोर मनात आलं की चकली तोंडात टाकताना दिसत. घरं संमिश्र गंधानं भरभरून जायची. एका घरात बेसन भाजायला सुरुवात झाली की दुसऱ्या घरातली 'नाक' वास घेण्याच्या कामात बुडून जायची. घरी केलेलं स्वस्त पडतं, भरपूर होतं हे 'अर्घ' कारण त्याच्यामागे असे, जो गोष्ट चकलीची तीच इतर जिनसांची, घरघरातून आलागेली, पैपाहुण, शेजारीपाजरी, शेजाऱ्यांचे पाहुणे यांना फराळाचं निमंत्रण असे. आवेवेढे न घेता तेही ज्येठांच्या आग्रहाचा मान ठेवत असत. ताटांत फराळ ठेवल्या आणि सगळे गोल करून त्यावर ताव मारताहेत, असं चित्र आता कागदावर काढलेही जाणार नाही. फराळाचं वाटपही चालू. प्रत्येक घराची 'चव' वेगळी, सुगरणीची अशी जहिरात होत असे. शिवाय पारंपरिक पदार्थ करण्याची परंपरा जपल्याचा आनंद आणि अभिमान मिरवला जात असे. एवढं मात्र

खरं की सारखे सारखे 'हे' पदार्थ होत नसत. त्यामुळे अरूप वाटत असे. आता दिवस बदलले आहेत. करिष्यच्या 'उंच झोक्या'मुळे 'वेळ' हातात नाही. साहजिकच फराळाचे पदार्थ तयार होताना बघणं, त्यात लुडबुड करणं, 'हात'चलाखी दाखवणं या आनंदाला ब्रह्मण लागलं आहे. चिवडा, लाडू, चकलीची पाव किलो, अर्धा किलोची पाकिट घरी आणली जातात. परंतु सगळी सर्वसाधारण एकाच ब्रँडची. स्वतः काहीही करायचं म्हटलं की विचार केल्या जातो, पण तीच गोष्ट सहज उपलब्ध होत असेल तर मनात इच्छा झाली की लगेच आणले जाते. खाल्ले जाते. मग दिवाळी म्हणून त्याचं फारसं महत्त्व वाटत नाही. मग कौतुकानं खाणं तर दूरची गोष्ट. देणंघेणंही आपोआप मार्ग पडतं. हातावर ठेवायला जावं तर उमलती पिछी तोंड वाकडं करते. त्यांना हवा असतो पिझ्झा, बर्गर, पावभाजी. त्यामुळे फराळाला बोलावणं ही

संकल्पनाच हळूहळू नामशेष होत चालली आहे. त्याऐवजी 'दिवाळी पार्टी' सुरू झाली आहे. सरकसतुर्दशीचा फराळ तर घरातून रस्त्यावरच होऊ लागला आहे. बापरे, रस्ता फुलतो म्हणजे काय ते त्यावेळी कळतं. कितीही खडे पडले असले तरी रस्ते खऱ्या अर्थाने तरुण होतात. हसणं, खिदळणं, गळ्यात गळे घालून मैत्रीचं फोटोसेशन करणं, असं आनंदाला उधाण येतं. कपड्यातील वैविध्य लक्षणीयच. ऊन चटू लागले की रस्ते शांत होतात आणि सगळे वातानुकूलित खोलीत निद्राधीन होतात.घरावर म्हणजे चरणे आणि चारणे संस्कृतीत जसा बदल होत गेला तसा कपडेपटातही झालाच. पूर्वी फक्त तीन चार कपड्यांचे जोड असायचे. त्यामुळे दिवाळीला नवीन कपडे मिळाले की आनंद अवर्णनीय असे. आजकाल कपड्यांच्या रूपात, संख्येत आणि प्रकारात भरघोस वाढ झालेली आहे. कपाटांतून कपडे ओघळत असतात. कित्येक

दिवसात हवा लागली नाही अशी वस्तुस्थिती असते. एखादा फाटका कपडा 'नवा' म्हणून वापरला जातो. आर्थिक सुबत्ता असली तरी कमी कापडातले 'दिवालयन' कपडे वापरण्याकडेही कल आहे. पण खरेदीशिवाय दिवाळी नाही आणि मॉल मालामाल झाल्याशिवाय रहात नाही. दिवाळी म्हणजे पाहुणे हे समीकरण पूर्वी पक्कं होतं. काकू, मावशी, आत्या, मामी कोणी ना कोणी तरी दिवाळीला यायचंच. 'सह'वास, 'सह'भाग, 'सह'योग छान जमून वायचा. नात्यांच्या उत्सवामुळे मंतरलेले दिवस असायचे.पुढच्या पिढीत सख्खी भावंडं नाहीत. त्यामुळे एकमेकांत अडकलेली नात्यांची बर्तुळं नाहीत. साहजिकच स्वतःतच समयाकडे कल शुक्ल लागला आहे. त्यामुळे घरी कोणी रहायला आलेलं जसं फारसं आवडत नाही, तसं कोणाकडे रहायला जायला फारसं रुचत नाही. दिवाळीनिमित्त कोणाकडे

जाण्यायेण्यासाठी वेळ काढणं हेही स्वयंच्छा सुगात कठीण झालंय. शिवाय सुट्टीच्या तारखा एकमेकांना वाकल्या दाखवत असतातच. मग सर्वानुमते कुठलं तरी डेस्टिनेशन ठरवून तिथेच एकत्र दिवाळी साजरी करण्याची कल्पना उचलून धरली जाऊ लागली आहे. पायांना चाकं लागलेलीच असतात. धाडधाड सगळे जमतात. अंगतपंगत होण्याऐवजी इच्छाभोजन म्हणजे इच्छा असेल तिथे मांडीवर ताट नवे प्लेट घेऊन केलेलं भोजन, हवं ते स्वच्छभोजन, खुसखुशीत गप्पा, मधूनच जग 'गेमच' खेळणं, छोट्यामोठ्यांचे विविध कलागुण दर्शन होतं. जे 'घरी' न्हायचं ते 'दारी' होतं इतकंच. पण काळानुसार बदल करत जाणं हेही महत्त्वाचं.

दिवाळी म्हटलं की आकाशदिशा हवाच. पूर्वी माळ्यावर आकाशकंदिलाचा सांगाडा जपून ठेवलेला असायचा. त्याला रंगीत कागद चिकटवून बरच्या बाजुला करंज्या आणि खाली शिरमिळ्या चिकटवण्याचा एक सोहळ्यच असायचा. अर्थात त्यात होणारा वेळेचा अपव्यय, आता कसा परबडगार, हे बरोबरच आहे.प्रत्येक घरासमोर दिसणारी मान मोडून काढलेली टिपक्यांची रंगोळी आता सार्वजनिक चौकत वेगळ्या रूपात रंगू लागली आहे. दोन बोटांच्या चिमटीतून पडण्याऐवजी पाच बोटांच्या सहयोगाने ती आकारास येऊ लागली आहे. रेडीमेड किल्ल्या ही कल्पना मात्र अजून प्रत्यक्षात उतरलेली नाही. त्यामुळे मनसोक्त

मातीत खेळण्याची हीस भागविण्याची हवी तेवढी संधी आहे. एकेकाळी पोस्टकार्डवर चित्र काढून भेटकार्ड तयार करण्याची अनोखी प्रथा होती. शुभाचिंतांनाबारी बारी ख्यालीखुशालीही आवर्जून विचारली जात असे. या 'हळज्या' भेटकार्डांनंतर 'तयार' शुभसंदेश लिहिलेली छापील भेटकार्ड पाठवली जाऊ लागली. आता तर मोबाइलमुळे 'सर्वासाठी' एकाच क्लिकवर शुभेच्छा पाठवल्या जातात. खरं तर दिवाळी म्हटलं की फराळ, नवीन कपडे, आकाशकंदील, पणत्या, रंगोळी, सगळं थोडसाकार फरकाने दरवर्षी तेच तेच असतं. तरीही आपण 'दिवाळी सण मोठा, नाही आनंदा तोटा' असं म्हणतो. कारण आपण मनाने तसं ठरवलेलं असतं की आज दिवाळी आहे. आनंदाचा दिवस आहे. वास्तविक सकाळी उठावल्यापासून संध्याकाळी मावळपर्यंत दिवसामध्ये काहीच फरक नसतो. फरक असतो आपल्या 'मनात' जे- आपल्या हातात असते. म्हणूनच घरातील अवकाशात दुःखाचे ढग जमलेले असतानाही पहिला पाडवा म्हणून घरी आलेल्या लक्ष्मीला चांदीचं ताट, रंगोळी काढून, शास्त्र म्हणून खीरपुण करून जेवायला बसवतो. कारण ही आनंदाची 'दिवाळी' आहे. दारवाही या आनंदाची पुनरुत्पत्ती करवी म्हणून गुणगुणत राहतो की, 'आली माझ्या 'घरी' ही दिवाळी.'

सुचित्रा साठे

दिवाळीच्या दिवशी काही कामे टाळली पाहिजेत, ज्यामुळे घरातील वातावरण चांगलं राहील
दिवाळीच्या धूमधडाक्यात मान्यता संपूर्ण भारतभर सध्या दिवाळीचा भव्य उत्सव चालू आहे. या पर्वीत विविध रिती-रिवाज पाळले जातात आणि काही गोष्टी करू नये असे म्हणतात.
पूजा साहित्यातील बंधन मान्यतेनुसार दिवाळीच्या दिवशी

दिवाळीत घरात सकारात्मक आणि समृद्ध वातावरण टिकवून ठेवण्यासाठी..

घरातील पूजा करण्यासाठी लोखंड, स्टील, प्लास्टिक किंवा काचेची भांडी वापरणे टाळले पाहिजे. या दिवशी तांबे, पितळ आणि चांदीच्या भांड्यांचा वापर केला जाऊ शकतो. घराची स्वच्छता अनिवार्य दिवाळीच्या दिवशी संपूर्ण घर स्वच्छ

घरातील महिलांचा सन्मान दिवाळीच्या दिवशी कुणाचाही अस्मान करणे टाळले पाहिजे, विशेषतः घरातील महिला आई, बहीण, मुलगी आणि पत्नी यांचा सन्मान करावा. पैशांचे व्यवहार टाळावे मान्यतेनुसार दिवाळीच्या दिवशी कोणालाही पैसे देणे किंवा घेणे टाळावे. पैशांचे व्यवहार दिवाळीनंतर करणे सोयीस्कर ठरते. दिवाळी दिवशी उधार घेणे किंवा देणे,

व्यक्तीला संपूर्ण वर्षभर कर्जात बुडवू शकते. तामसिक पदार्थांचा त्याग दिवाळीच्या दिवशी मांस, मद्य किंवा मंदिराशी संबंधित तामसिक पदार्थांचे सेवन करणे टाळले पाहिजे. पारंपरिक पोशाख आणि रंग दिवाळीच्या दिवशी पारंपरिक पोशाख करणे महत्त्वाचे आहे. या दिवशी पूजा करताना

काळ्या आणि निळ्या रंगाच्या कपड्यांचा वापर टाळावा असे म्हटले जाते.

दसरा ते दिवाळी हा काळ मराठी माणसाच्या वर्षभराच्या धडकण्यात सगळ्यात आनंदाचा. कोणतेही कर्मकांड नसलेले आणि मंगलमय उत्साह वाढवणारे असे हे दोन सणांच्या मधले दिवस. पाऊस संपलेला असतो. थंडीला सुरुवात होत असते. वातावरणात एक प्रकारची उत्फुल्लता असते आणि सगळे जण या आनंदाच्या उत्सवाच्या तयारीला लागतात. गेल्या काही वर्षांत ही तयारी वेगळी करावी लागतच नाही, कारण अनारसे, चिरोटे, शंकरपाळे हे पदार्थ फक्त दिवाळीतच खात असत, यावर आजच्या तरुणांचा विश्वास बसले, असे वाटत नाही. किंवा त्यापैकी काही जणांना, हे पदार्थ दिवाळीचे म्हणून माहीतच नसले, तरी हरकत नाही. कपड्यांची खरेदी वर्षातून दोनच वेळे करण्याचे दिवस संपले आता, दिवाळी आणि वाळंदिवस या मुहूर्ताना आता तसा अर्थही उरलेला नाही. वर्षभर सगळे मॉल कसे फुलत झालेले असतात, घरी, दारी, कार्यालयात आणि अगदी प्रवासातही हातातल्या मोबाइलवर खरेदीचा धूमधडाका वर्षभर साजरा होणाऱ्या या काळात कुणाला दिवाळीची वाट पाहणे हा एके काळी खरेदीच्याही आनंदाचा भाग होता, हे कदाचित खरेही वाटणार नाही. फटाके, फराळ आणि कपडे या सगळ्यामुळे वातावरणच आनंदी होई. आता नोकऱ्या दिवसातले बारा तास असतात आणि ती केव्हाही जाण्याची सतत भीती असल्याने दिवाळीच्या निमित्ताने रजा घेण्याची सोयही राहिलेली नाही. काळ बदलला, हे खरे. पहाटे उठून फटाके उडवणे आणि घरातल्या सगळ्यांवेगेवर एकत्र राहून दिवस घालवणे, ही आवकालची चैन झाली आहे. अभ्यंगस्नान करून पहाटे पहाटे घराबाहेर पडून एखाद्या सांस्कृतिक कार्यक्रमाला हजेरी लावणे हा बदल आता सगळ्यांच्याच अंगवळणी पडू लागला आहे.

आपण आता सगळेच उत्सव घरातून बाहेर काढू लागलो आहोत, याची ही स्पष्ट दिसणारी खूण. जगण्याच्या घावपळीत संगीताचा आनंद लुटणे हे निर्याज आनंदाचे ठिकाण असते. जगण्याच्या प्रत्येक पायीवर भारतीय संस्कृतीने संगीताची संगत घेतली आहे. आनंदाच्या क्षणी मनाच्या शांततावस्थेत माणसाला संगीत जेवढे श्रोतंते करतं, त्याची सर अन्य कोणत्याही भौतिक गोष्टींना वा वर्तुंना येऊ शकत नाही. आपल्या लोकसंगीतात निसर्गाच्या या सगळ्या धडाडोडींचे स्वरवर्णन करण्याची क्षमता आहे. पंडित कुमार गंधर्वांनी सादर केलेल्या 'गीतवर्षा', 'मालवा

की लोकधुनें' यांसारख्या केवळ लोकसंगीताशी जवळिकीचे नाते सांगणाऱ्या कार्यक्रमांनी, आपल्या सगळ्या सांस्कृतिक आसमंत या स्वरानी कसा भरून राहिला आहे, याचे मनोः दर्शन घडवले आहे. केवळ संवेदना चेतवणारे हे संगीत जनमानसांच्या जगण्याचा अविभाज्य भाग बनले ते या लोकसंगीतामुळेच. नवरात्रातल्या भोंडल्याची गाणी असोत की वर्षाभराने आगमन सांगणारी जनसंगीतातली गीते असोत, ती

जगता जगता जमवलेले सगळे वाहून गेल्यानंतर येणारी विपणनता आणि वैराग्य भाळी लिहिलेल्या राज्यातील लाखो नागरिकांसाठी यंदाची दिवाळी अशी खिन्न आहे. गेल्या दोन-तीन दशकांचा विचार करायचा, तर दिवाळी पहाटच्या कार्यक्रमांनी महाराष्ट्रात नवाच पायंडा पडला. घरातली दिवाळी आपण सगळे जण घराबाहेर सुखाने साजरी करू लागले. फराळाचे पदार्थ बाराही

आव्हान ठरते आहे. उत्फटता हा मानवी मेंदूला मिळालेला वर आहे. तो वर आहे, हे ज्यांना कळले, त्यांना जगण्यातला उत्साह, त्यातून मिळणारी ऊर्जा आणि त्या ऊर्जेतून निर्माण होणारा आनंद यांची साखळी बनवता येते. जीवनातला असा उत्कट आनंद टिकाऊ असतो, त्यात पुनःप्रत्यवाची शक्यता असते. केवळ जाणिवेनेही तो मिळवता येतो. मात्र त्यासाठी आपल्याला स्वतःची तयारी करावी लागते. ही तयारी फाटयुगुलकातून किंवा एखाद्या शिकवणीतून होत नाही. आनंद मिळवण्याच्या समता वाढवण्यातूनच हे घडू शकते. त्यासाठी गृहपाठ नाही, की परीक्षा नाही. उत्तीर्ण होण्याचेही बंधन नाही. हवी फक्त मनाची तयारी. मेंदूच्या मदतीने आनंद मिळवू लागल्यावर मग तो किती अक्षय्य असतो, हे सहजपणे लक्षात येऊ लागते. संपन्नता केवळ इंदिर्यातून मिळत नाही. त्यापलीकडे असलेल्या सर्जनाचा अनुभव संपन्नता देतो. इंदिर्यांना होणारा आनंद त्यामुळे अधिकच खुभासदार होतो. सुवास, चव, स्पर्श या प्रत्यक्ष आनंदाच्या, तर श्रवण आणि दर्शन या अप्रत्यक्ष आनंदाच्या गोष्टी. त्यातले सारतम्य कळले की सगळेच सोपे होऊन जाते. प्रत्यक्षातल्या आनंदात जेव्हा उत्कटतेची झालर येते, तेव्हा तोच आनंद आत्मनिरपेक्ष ठरतो आणि आपल्याला संपन्न बनवतो. असे संपन्न होण्याची इच्छा नसलेला समाज आता वाढणे हा खरा धोका आहे. समाजाला त्यातला खरेपणा समजणे आवश्यक अशासाठी आहे, की त्यामुळे त्याला भवतालाच खरे भान प्राप्त होते. इंदिर्यांच्या आनंदात या उत्कटतेची जोड मिळवण्यासाठी पाश्चात्य देशांत केवढे प्रयत्न होत असतात. त्याकडे मात्र आपण दुर्कुनही पाहत नाही. मग इतिहासाची उपेक्षा होते, भूगोल अधिभाराला पडतो, कला विषयांना उत्पत्ताची साधने उरत नाहीत, नागरिकशास्त्र तर फाटयुगुलकापुरतेच उरते. असे जगायचे, तर त्याला दिवाळी कशाळा हवी, असा प्रश्न कुणालाही पडू शकतो. परंतु तरीही आपल्या सांस्कृतिक भवतालात या दिवाळीला महत्त्व उरतच. मनाची उधारी वाढवण्यासाठी, जगण्याच्या दुर्दम्य इच्छांच्या पूर्तीसाठी आणि जगण्याच्या समुद्धीसाठी ही दिवाळी आपल्या सगळ्यांच्या आयुष्यात वायलाच हवी असते. दिवाळीचा हा सांगावा उर्मी आणि विश्वास बाढवणारा ठरے, एवढीच कामना वाप्रसंगी करायला हवी.

संग्रहित लेख

**ग्रामपंचायत खल्लारच्या वतीने
समस्त नागरिकांना
दिपावली व नविन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा**

-:शुभेच्छुक:-

आरिफ शहा युनुस शहा (सरपंच), सौ पूजाताई विजय खंडारे (उपसरपंच), श्री के. एन. घोगळे (ग्रामविकास अधिकारी) ग्रामपंचायत सदस्य सर्वश्री सल्लिम बेग नज्जु बेग, श्री योगेश अरुणराव मोपारी, हिना परविन जमिल शहा, सौ मालतीताई बापूराव राक्षसकर, सौ रजनीताई प्रकाश इंगळे, श्री गजानन आप्पा हिंगमिरे(ग्रामपंचायत कर्मचारी)इरफान शहा (संगणक परिचालक) तथा समस्त गावकरी मंडळी खल्लार, लांडी, मलकापूर ता. दर्यापूर जि. अमरावती

किसान समृद्धी कृषी सेवा केंद्राकडून सर्व शेतकरी, शेतमजूर, व नागरिकांना दिपावली तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा ही दिपावली सर्व नागरिकांना सुख, समृद्धी व भरभराटीची जावो हीच सदित्छा...

शुभेच्छुक

श्री गोवर्धनसिंहजी सोहनसिंहजी शेखावत

श्री रंजितसिंह गोवर्धनसिंहजी शेखावत

मो. नं. ९८८१६९०८९७
किसान समृद्धी कृषी सेवा, केंद्र चंद्रपूर (खल्लार) ता. दर्यापूर

टिप :-आमच्याकडे सर्व प्रकारचे बी बियाणे, रासायनिक खत, किटक नाशक योग्य दरात मिळतील.

श्री गोवर्धनसिंहजी सोहनसिंहजी शेखावत

श्री रंजितसिंह गोवर्धनसिंहजी शेखावत

मो. नं. ९८८१६९०८९७
किसान समृद्धी कृषी सेवा, केंद्र चंद्रपूर (खल्लार) ता. दर्यापूर

टिप :-आमच्याकडे सर्व प्रकारचे बी बियाणे, रासायनिक खत, किटक नाशक योग्य दरात मिळतील.

ग्रामपंचायत कार्यालय, उपराई ता. दर्यापूरच्या वतीने सर्व नागरिकांना दिपोत्सव व नविन वर्षाच्या हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

निरज प्रभाकर नागे (सरपंच)

सौ अर्चनाताई सुरेंद्र खंडारे (उपसरपंच)

श्री प्रविण पाचघरे (ग्रामपंचायत अधिकारी)

शुभेच्छुक:-

सर्वच ग्रामपंचायत सदस्य ग्रामपंचायत कर्मचारी, संगणक परिचालक व समस्त गावकरी मंडळी, उपराई ता. दर्यापूर जि. अमरावती

शेतकरी, शेतमजूर व आमचे ग्राहक तथा सर्व नागरिकांना दिपावलीच्या व नविन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा ही दिपावली सर्वांना सुखाची जावो ही सदित्छा

शुभेच्छुक

शैलेशभाऊ मेटकर

संचालक माऊली कृषी केंद्र, खल्लार फाटा तालुका सचिव युवा स्वाभिमान पार्टी, दर्यापूर कार्याध्यक्ष शिव संभाजी स्वराज्य प्रतिष्ठान, दर्यापूर

ग्रा.पं. बेलौरातर्फे सर्व जनतेस दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

-:शुभेच्छुक:-

शैय्यासाहेब कडू सरपंच प्रहार

अतुल भाऊ सिंगन उपसरपंच प्रहार

सदस्य गन सचिव साहेब कर्मचारी

नवदुर्गा संटप्रयोजेसतर्फे दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

श्री गोपाल रामदासजी भोंडे मो. नं. ९५७९५८८३१२ C/O- भोंडे कॉटन ट्रेडिंग सर्व प्रकारचे धान्य विकत घेतल्या जाईल.

टिप :-आमच्याकडे कपाट, शोकेस, सोफासेट, टेबल फॅन, मिक्सर, इलेक्ट्रॉनिक्स, फर्निचर योग्य दरात मिळेल.

प्रो. प्रा :-अनिकेत गोपालजी भोंडे मो. नं. ७०३८१५८८५४ पाहुणे बाबा मंदिरासमोर खल्लार ता. दर्यापूर

समस्त देशवासीयांना दिपपर्व तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा ही दिवाळी सर्वांना सुख समृद्धी व भरभराटीची जावो ही आई भवानी चरणी प्रार्थना

शुभेच्छुक

श्री प्रतिक पाटील राऊत

युवासेना जिल्हा सरचिटणीस पंचायत समिती खटकार सर्कड ता. दर्यापूर

आनंदी कृषी कृषी सेवा केंद्र व ट्रेडर्स कडून सर्व शेतकरी, शेतमजूर, व नागरिकांना दिपावली तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा ही दिपावली सर्व नागरिकांना सुख, समृद्धी व भरभराटीची जावो हीच सदित्छा

शुभेच्छुक

गौरव प्र. सगणे

संचालक आनंदी कृषी सेवा केंद्र, व आनंदी ट्रेडर्स, उपराई ता. दर्यापूर मो. नं. ८९९२३९५८६.

टिप :-आमच्याकडे सर्व प्रकारचे बि- बियाणे, रासायनिक खते, किटकनाशके योग्य दरात मिळतील. तसेच आमच्याकडे सर्व प्रकारचे धान्य सोयाबीन, तुर, चना, कापूस खरेदी केल्या जाईल.

समस्त देशवासीयांना दिपावली तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा ही दिवाळी सर्वांना सुख समृद्धी व भरभराटीची जावो ही सदित्छा

शुभेच्छुक

सलीमभाई शासकीय ठेकेदार दर्यापूर जि. अमरावती

नागरिकांना दिपावली तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

श्री अतुल काशीनाथराव सोळंके व सोळंके परिवार सामाजिक कार्यकर्ता रा. घडा (सांगवा) ता. दर्यापूर

समस्त देशवासीयांना दिपपर्व तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा ही दिवाळी सर्वांना सुख समृद्धी व भरभराटीची जावो ही सदित्छा

शुभेच्छुक

रणविरसिंह शंकरसिंह राठीड

श्री गजानन ट्रेडर्स अँड कॉन्स्ट्रक्शन कंपनी गळुमैट कॉन्ट्रक्टर रा. बेंवळा बु, ता. दर्यापूर, जि. अमरावती

समस्त जनतेस दिवाळी निमित्त हार्दिक शुभेच्छा!

भारत पुष्पा दिगांबर ब्राम्हणकर महामंत्री भाजप यवतमाळ भोसा,यवतमाळ

श्री गुरुदेव अँग्रे एजन्सीकडून सर्व शेतकरी, शेतमजूर, व नागरिकांना दिपावली तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

श्री अमेय शिवदासरावजी मोपारी ऋषिकेश शिवदासरावजी मोपारी मो. नं. ९५५२२८८२२३ मो. नं. ९१४६५५७३४६

श्री गुरुदेव एग्रे एजन्सी खल्लार फाटा, ता. दर्यापूर जि. अमरावती

टिप:- आमच्याकडे सर्व प्रकारचे रासायनिक खते, बी बियाणे, किटक नाशक योग्य दरात मिळतील

तिर बाजीप्रभू व्यायाम व क्रिडा, मंडळ बेळोरा द्वारा संचालित छत्रपती शिवाजी कला महाविद्यालयाच्या वतीने समस्त नागरिकांना दिपावलीच्या व नविन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा ही दिपावली व नविन वर्ष सर्वांना सुख, समृद्धी व भरभराटीचे जावो हिच सदित्छा

शुभेच्छुक:-

डॉ. रविंद्र इचो (प्राचार्य), डॉ. हरीश काळे(शारीरिक शिक्षण संचालक) डॉ. भारत कल्याणकर (समाजशास्त्र विभागप्रमुख), प्रा. विपीन लिहारे(ग्रंथपाल) डॉ. प्रविण सदाव (इतिहास विभाग प्रमुख) डॉ. आशिष काळे(राज्यशास्त्र विभागप्रमुख) डॉ. सुवर्णा जवंजाळ(गृह अर्थशास्त्र विभागप्रमुख)व समस्त कर्मचारी, विद्यार्थी वर्ग छत्रपती शिवाजी कला महाविद्यालय, आसेगाव पूर्णा ता.चांदुर बाजार जि. अमरावती

शेतकरी, शेतमजूर व आमचे ग्राहक तथा सर्व नागरिकांना दिपावलीच्या व नविन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा ही दिपावली सर्वांना सुखाची जावो ही सदित्छा

शुभेच्छुक

रामेश्वर जयरामसा पाचकवडे तेजस रामेश्वर पाचकवडे रामेश्वर पाचकवडे ज्वेलर्स बाजार चौक खल्लार ता. दर्यापूर, जि. अमरावती

श्री ट्रेडिंग अँड धान्य अडत दुकान, दर्यापूरकडून सर्व शेतकरी, शेतमजूर व समस्त नागरिकांना दिवाळीच्या व नविन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा शुभेच्छुक

श्री गजानन पाटील धुमाळे चांदई ता. दर्यापूर मो. नं ९४२१७८६७५५

टिप:-आमच्याकडे सर्व प्रकारचे धान्य, कपाशी योग्य भावाने खरेदी केल्या जाईल

सर्व शेतकरी, शेतमजूर, व नागरिकांना दिपावली तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा ही दिपावली सर्व नागरिकांना सुख, समृद्धी व भरभराटीची जावो हीच सदित्छा

शुभेच्छुक

श्री ज्ञानेश्वर उर्फ नानाभाऊ मधुसूदनजी धावे तालुकाध्यक्ष काँग्रेस सेवादल, दर्यापूर जि. अमरावती

समस्त नागरिकांना दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

डॉ. श्रेयस गणेशराव काळे वैद्यकीय अधिकारी प्राथमिक आरोग्य केंद्र, चंद्रपूर (खल्लार) ता. दर्यापूर जि. अमरावती

दिवाळी व नववर्षाच्या सर्व नागरिकांना हार्दिक शुभेच्छा शुभेच्छुक

सोपन पाटील गोंडवोर अध्यक्ष मागी विवेकानंद एन्युक्वेशन अँड वेल्थेअर ट्रस्ट, आसळा ता. दर्यापूर-संगलक शिवराय फायनान्स सर्व्हिसेस, दर्यापूर मो नं ९६०४९०८०२१, ८२०८१५०६३४

सर्व नागरिकांना दर्यापूर शहर व ग्रामिण काँग्रेस कमिटीच्या वतीने दिवाळी व नविन वर्षाच्या हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक श्री आतिश बबनरावजी शिरभाते अध्यक्ष दर्यापूर शहर काँग्रेस कमिटी

समस्त देशवासीयांना दिपपर्व तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा ही दिवाळी सर्वांना सुख समृद्धी व भरभराटीची जावो ही सदित्छा

शुभेच्छुक श्री अंकुश पाटील कावडकर युवासेना जिल्हाप्रमुख, अमरावती (उबाटा)

नागरिकांना दिपावली तथा नविन वर्षाच्या हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक ऋषिकेश पाटील गावंडे उपसरपंच ग्रामपंचायत म्हैसपूर(मोर्चडा) ता. दर्यापूर जि. अमरावती

चांदूरबाजार तालुक्यातील समस्त गॅस धारकांना धनत्रयोदशी व दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

जोहॉ! HP GAS

कल्पना गॅस सर्व्हिस (H P Gas) महाराष्ट्र बँकवर, मेन रोड, चांदूरबाजार, जि. अमरावती संचालक : कल्पना विलास ताववाडे

शुभेच्छुक:- विलास ताववाडे

जाहिरात संकलन :-युवराज डोंगरे, दै जनमाध्यम प्रतिनिधी, दर्यापूर मो. नं. ९९२३४२१४७६

दिवाळीची सर्व जनतेला हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक मुस्तफा बुरानी शासकीय कॉन्ट्रॅक्टर अमरावती

जाहिरात संकलन:-युवराज डोंगरे, दै जनमाध्यम प्रतिनिधी, दर्यापूर मो नं ९९२३४२१४७६

चांदूर ब्यार व ब्रा. थडी पोलीस स्टेशनकडून

दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

पीएसआय विनोद इंगळे चांदूरबाजार

हे.कों.नितीन डोंगरे बेलोरा बीट

हे.कों.सुशिल धवसे ब्रा.थडी पोलीस स्टेशन

हे. कॉ.शेशरावजी कोकरे, बीड जमदार घाटलाडकी ब्राह्मणवाडा पोलीस स्टेशन

**श्री संत
उद्धव बाबा संस्थान**
ता. - दुमका वि. घस्टमाळा रीजि. - ६७६

सौ. सुनिताताई प. जयस्वाल
माजी अधीक्ष, नगररीषभ मेर - नवावपुर

श्री. पवनभाऊ शा. जयस्वाल
अध्यक्ष, श्री संत प. उद्धवबाबा संस्थान, मागजी आंबा
माजी उत्पाद्यक्ष, नगररीषभ मेर - नवावपुर
अध्यक्ष गोरक्षरा संस्था, मेर

समस्त जन्मलेस हिपावली च्या हार्दिक शुभेच्छा
व माणकी आंबा येथे होत असलेल्या उद्धवबाबा जन्मोत्सव
सोहळ्यास उपस्थिती सर्व भाविक भक्तांचे हार्दिक स्वागत...

सर्व विद्यार्थ्यांना, वाचकांना दिवालीच्या मनपूर्वक शुभेच्छा!

Vidyashri Plus
www.vidhyashriplus.com

Available on the
App Store

Available on the
Google Play

Dear Sir's

Vidhyashri Plus

COACHING INSTITUTE

[CBSE AND STATE BOARD (7 DAYS FREE DEMO BATCH)]

*Vidyashri Plus
 Where The Best Of
 World Students*

GRADE:- 8th, 9th, 10th
ENGLISH, MATHS, SCIENCE, HISTORY & GEOGRAPHY

ALL SUBJECT TEST SERIES
GRADE 10th CBSE & STATE

CLASS:- 11 & 12 ENGLISH, ART, COMMERCE, SCIENCE

PROF. PRAMOD DERE, ARCHANA DERE
VIDHYASHRI PLUS COACHING CLASSES

Balaji society, Near Mahatashree Bank,
 In front of Balaji Mandir, Yavatmal, Cell 9822366702

Our Top Features

- Vidhyashri Plus Own App
- Our Teachers are Highly Intelligent
- Virtual Classroom
- Healthy Atmosphere
- Special Girls Batches
- Every Week Test Paper
- Pre-board Examination Preparation

Prof. Janhavi Dere
 (physics SET) /

Prof. Pramod Dere
 (English)

[illegible]

सर्व नागरिकांना

शुभदिपावली

डॉ. विजय मुंब सारांघे

साईश्रद्धा

मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटल अँड टिचरच इन्स्टिट्यूट, यवतमाळ

उपलब्ध सुविधा	डॉ. विजय शं. मून संघालक	डॉ. पुजा विजय मून संघालक	सुशान्त बाला संघालक
➤ २४ तास अतिरक्त सेवा ➤ सुसज्ज अतिदक्षता विभाग ➤ इमारतची हार्ट कंजर ➤ अत्याधुनिक ऑपरेशन थिएटर ➤ अत्याधुनिक लॅबोरेटरी	➤ सेंटर ओन्कोजीवन सल्लागार ➤ सेंटर गॅस्त्रीट्रिंग ➤ सुसज्ज ड्रेन स्ट्रोक युनिट ➤ ट्रामा कंजर युनिट ➤ डायलिसिस युनिट	➤ विशेष डायलेटरी फूट ➤ टी.एच.टी मशिन ➤ फिजिओथेरेपी विभाग ➤ २४ तास रुग्णवाहिका सेवा ➤ २४ तास वैद्यकीय/मोडीकाल	➤ धार्यारीड ➤ सपेरेस ➤ टायफॉइड ➤ दमा ➤ टी.बी. ➤ एच.एच.वी. ➤ म्युसीनिया ➤ काश्ची ➤ मूळज्याघ

उपचार ➤ उच्च रक्तदाब ➤ हृदयरोग ➤ मधुमेह ➤ अर्धांगवायू ➤ डायलिसिस ➤ धार्यारीड

➤ सपेरेस ➤ रुग्णशयन आजार ➤ किडनीचे आजार ➤ निगव व पोटाचे आजार ➤ डॅंगू ➤ फ्लेरिया

➤ टायफॉइड ➤ दमा ➤ टी.बी. ➤ एच.एच.वी. ➤ म्युसीनिया ➤ काश्ची ➤ मूळज्याघ

महात्मा ज्योतिराव फुले जन आरोग्य योजना, महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ तसेच सर्व कंपनीचे इन्सुरंस सेवा

... हॉस्पिटलचा पत्ता ....

सत्यसाई ज्योत मंगल कार्यालयाजवळ,
आर्भि नाका, यवतमाळ ☎ 9850708957

[illegible]

दीपावलीच्या सर्व नागरिकांना

हार्दिक शुभेच्छा

किरण पवार
माजी सरपंच खु धानोरा तालुका दिग्रस

ग्रामपंचायत रामगाव पंचायत समिती दिग्रस
दिपावलीच्या सर्व नागरिकांना
हार्दिक
शुभेच्छा
सौ.वनिता अनिल राठोड सरपंच
सचिव कु. प्रियंका गणेश राव मस्के
व सदस्य सर्व गावकरी रामगाव तालुका
दिग्रस जिल्हा यवतमाळ

ग्रामपंचायत शिंगद पंचायत समिती
दिग्रस दीपावलीच्या
हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा

विठ्ठल जाधव

सरपंच व उपसरपंच सचिव सदस्य तसेच
गावकरी

आर्षी तालुक्यातील सर्व शेतकरी,
व्यापारी, अडते व कामगार बांधवांना

दिपावलीच्या हादिक शुभेच्छा!

आचार्य
आचार्य

अनिल राजवडे
समन्वयी

अनुराज पवार
उपसमन्वयी

अनिल राजवडे

अनुराज पवार

अनिल राजवडे

अनुराज पवार

अनिल राजवडे

अनुराज पवार

अनिल राजवडे

अनुराज पवार

अनिल राजवडे

अनुराज पवार

अनिल राजवडे

अनुराज पवार

अनिल राजवडे

अनुराज पवार

अनिल राजवडे

अनुराज पवार

शुभेच्छा : समस्त संचालक मंडळ
तथा कर्मचारी वृंद, कृ. उ. वा. स. आर्षी

सर्व नागरिकांना व कर्मचारी यांना
दिपावली च्या
हादिक
शुभेच्छा

भारत लंबे
शासकीय ठेकेदार दिग्रस जिल्हा यवतमाळ

मागील २३ वर्षांपासून जनतेच्या अविश्वस्ततेविरुद्ध...

आपण ठेवलेला विश्वास...

हाच नेर अर्बनचा विकास...

नेर अर्बन

को-ऑप. क्रेडिट सोसायटी मर्या., नेर र.नं. ४६४

मुख्य कार्यालय : छत्रपती भवन, श्री शिवाजी हायस्कूल समोर, नेर परसोयेंत जि. दखतगाव

१००० फावून रक्कत अंतिम करू आ

नेर	वयवतमाळ	लाडखेड	वणी	आणी	अकोला बा.
०७२३८-२६७७७७	०७२३२-२४५००६	०७४०३४९०३४१	०७२३८-३२८००६	०७२३४-२६६०००	०७२३२-३७६७७७

दिवस
०७२३४-२२८८८८

सुटीबोरी
०७१०३-२०३३३३

● आपल्या शाखा ●

कारंजा लाड	अमरावती वाजकमल
०७२५६-२९९११०	०७२२१-२९९००६

कार्यक्षेत्र म्हासराह, तालुका

मिर्जोबाद/बिर्जोबाद
मादगाव पं. अमरावती
०७२२१-२९९१००६

● संचालक मंडळ ●

श्री विनायक पाटील
संचालक

श्री आनंद पाटील
संचालक

श्री सुनील पाटील
संचालक

श्री प्रकाश पाटील
संचालक

श्री प्रकाश पाटील
संचालक

श्री सुनील पाटील
संचालक

श्री आनंद पाटील
संचालक

श्री विनायक पाटील
संचालक

श्री आनंद पाटील
संचालक

श्री सुनील पाटील
संचालक

श्री प्रकाश पाटील
संचालक

श्री आनंद पाटील
संचालक

श्री सुनील पाटील
संचालक

● (आयुर्वेद सुविधा) ●

● कार्य सुविधा ●

बैथरती कर्ज

सोने तारण कर्ज

व्यापारी कर्ज

कर्माचारी कर्ज

गृह तारण कर्ज

फ्लोर फिलर कर्ज

ड्र-फिलर कर्ज

F.B. वर कर्ज

राज तारण कर्ज

दिपावली

जिजिव
सर्वे जनतेस
मनःपूर्वक
शुभच्छा

इन्नेझारा कुलंडा वडवळाला, आनंदाचारा वसाव झाला.
विजंटी आभरी पळामेवाडाला, खोसव्य, कागडटयी लावो तुमडाला...!

दिवावली

लिमिच सर्वांना
मंगलमय
शुभेच्छा !

डॉ. सुनील भवरे वैद्यकीय अधीक्षक ग्रा.रु.आर्णो

 "कुलामार्षणं ह्यमृतं राहा, दिव्यामार्षणं ज्वलन्नत राहा,
 नुमच्चा आयुष्यात प्रत्येक दिवस दिपावली मारखा आनंदी राहो"
शुभ दीपावली
 आपणास आणि आपल्या परिवारास
 दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा...!

संदीप कोवे
 भायी जिल्हा परिषद सदस्य पारवा सर्कल
 माहलीच जनता पार्टी सदस्य

[illegible][illegible]

दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

श्रीमती वैजंतीताई सचिन ठाकरे
तालुकाध्यक्ष महिला काँग्रेस कमिटी घाटंजी
तथा
सरपंच ग्राम पंचायत इंझाळा प. स. घाटंजी

लखवगाई हुंडेन गॅस
तर्फे आपणास व आपल्या
परिवारास
दिवाळीच्या
हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक
डॉ. फेसल कॉलनी, घाटंजी जि. यवतमाळ
प्रो. प्रा. सौ. कल्पना सचिन माडुटे
व्यवस्थापक :- श्री. राजानन राजूत
मो. नं. ८८०५९४९३०३
बसिन गॅस कनेक्शन आणि
डबल बॉटल कनेक्शन देणे सुरू आहे

दिवाळीच्या सर्व नागरिकांना
हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा

नितीन इंगोले
सरपंच पुनर्वसन देवरवाडा
तालुका दिग्रस जिल्हा यवतमाळ

दीपावलीच्या समस्त नागरिकांना
हार्दिक शुभेच्छा

ग्रामपंचायत साखरा (खु) ता. घाटंजी
जिल्हा यवतमाळ
सरपंच सौ. नंदाताई ग्यानीदास गाऊत्रे
उपसरपंच सौ. अश्विनी अमोल चौधरी
ग्रामविकास अधिकारी श्री. अक्षयजी
देशमुख साहेब
आणि सर्व ग्रामपंचायत सदस्य गण ग्रा.
पं. साखरा (खु)

दिवाळी निमित्त हार्दिक शुभेच्छा!

श्री. सुनील जाधव सर
मुख्याध्यापक न.प. हिंदी प्राथमिक शाळा क्र. १ तथा राज्याध्यक्ष नगरपालिका व
महानगरपालिका शिक्षक संघ महाराष्ट्र राज्य, अध्यक्ष नगर परिषद शिक्षक सहकारी सोसायटी
(२३२) पुसद.

दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा

शाळा व्यवस्थापन समिती जिल्हा परिषद केंद्र शाळा
साखरा (खु)
अध्यक्ष : श्री मारोती चव्हाण
उपाध्यक्ष : श्री अमोल चौधरी
उच्चश्रेणी मुख्याध्यापक : श्री किशोरजी भीयर सर
तथा सर्व सदस्य गण व सर्व शिक्षकवृंद जिल्हा परिषद
केंद्र शाळा साखरा (खु)

उमरखेड शहरातील
नागरिकांना
Happy
DIWALI

एम आय एम यवतमाळ
जिल्हाध्यक्ष सय्यद इरफान

दीपावलीच्या आपणास व
आपल्या परिवारास
**HAPPY
DIWALI**

मा. श्री गणेशभाऊ राठोड
सामाजिक कार्यकर्ता घाटंजी

दिपावलीच्या आपणास व
आपल्या परिवारास
हार्दिक
शुभेच्छा

मा. चेतन रमेश जाधव
जिल्हा उपाध्यक्ष भाजपा
युवा मोर्चा यवतमाळ

दिपावलीच्या आपणास व आपल्या
परिवारास
हार्दिक
शुभेच्छा

श्री विनयभाऊ जाधव
महामंत्री भारतीय जनता पार्टी घाटंजी तथा
उपसरपंच गट ग्रामपंचायत घोटी

समस्त नागरिकांस
दिवाळी निमित्त हार्दिक शुभेच्छा!

बालूभाऊ जाधव
तालुकाध्यक्ष विमुक्त जाती भटक्या जमाती
आघाडी भाजपा घाटंजी

दिव्यांच्या प्रकाशात सुटावे समस्यांचे ग्रहण!

जगाचा पोशिका असलेल्या चढीराजाच्या आधारा व सन्मान
मिळावा, परिसरातच रोजगार निर्मितीची सोय करावी,
एकआयडीशीत बवीन उद्योग यावे, शेती पूरक व्यवसायाला
प्रोत्साहन मिळावे, यासार बसितीत कास्तकारांना योग्य भाव
आणि वाजगुल मिळावी, माळ पठाणलगत असलेल्या ईसापूर
धरणातून उपसा सिंचन होऊन परिसर सुजलास सुफलान
कावा, अतिश्रमिंत कंद्यांनी बचत मोकळा श्वास घ्यावा,
विद्यार्थ्यांना योग्य उच्च शिक्षण मिळावे आणि सर्व माता
भगिनी सुरक्षित असाव्यात...
तवच जनतेची खऱ्या अर्थाने दिवाळी साजरी होईल, याच
अपेक्षेत दिवाळीच्या मनकवी शुभेच्छा !!

मा. श्री. रवि ग्यानचंदानी पुसद
जिल्हा उपाध्यक्ष भाजपा

दिवाळीच्या सर्व नागरिकांना
हार्दिक
शुभेच्छा

आर आर खरोडे
गट विकास अधिकारी पंचायत समिति दिग्रस

दिपावलीच्या आपणास व
आपल्या परिवारास
हार्दिक
शुभेच्छा

श्री रितेश बोबडे
अध्यक्ष आमदार श्री राजूभाऊ तोडसाम फाउंडेशन
तथा उपसरपंच ग्रामपंचायत पांढर्णा (खु)

ग्रामपंचायत वसंत नगर पंचायत समिती दिग्रस
दिवाळीच्या सर्व नागरिकांना
हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा

सौ. अनिता विहल आडे
सरपंच

विहल आडे
उपसरपंच

दिवाळी... सर्व सणांमधला सगळ्यात महत्वाचा सण. याला सणांचा राजा म्हटलं तरी काही तावंगं ठरणार नाही. आपल्या इंदू धर्मातील संस्कृतीमध्ये तसं र सगळ्या सणांचं स्वतःचं असं एक महत्त्व आहे. प्रत्येक सणामागे मध्यात्मिक अर्थ आहे. पण दिवाळी हा सण सर्वात मोठा सण म्हणून साजरा केला जातो.

पाच दिवसांचा हा सण एक वेगळंच चैतन्य आणि उत्साह घेऊन येतो. पणत्यांच्या रांगा, दिव्यांची रोषणाई, विविध धाटणीचे कंदील, फटाक्यांची आतिषबाजी आणि नाकात दरवळणारा फराळाचा सुगंध मनामध्ये आनंदाचे उधाण घेऊन येतो. सर्वत्र उत्साहाचे वारे वाहू लागतात. दिवाळी नुसता सण

नसून तिला सामाजिक, कौटुंबिक, सांस्कृतिक व अध्यात्मिक अशा विविध पैलूंची किनार आहे. दिवाळी समाजात ऐक्याची भावना जागृत करते. ही अशी संस्कृती व परंपरा आहे जी पिढ्यानपिढ्या हिंदूंच्या मनात चैतन्य आणि प्रकाशाचा झोत निर्माण करते. भले तिचं स्वरूप पिढी दर पिढी बदललेलं का असेना. आता हेच पाहा ना... गावाकडे आजपासून तीस-चाळीस वर्षांपूर्वीची दिवाळी फार वेगळी होती. जवळ जवळ पंधरा-वीस दिवस आधीपासूनच दिवाळीच्या तयारीला सुरुवात व्हायची. दिवाळी येणार म्हणून नवीन अंगण तयार करण्यासाठी गावाबाहेरच्या टेकड्यांवरून मुरूम आणि तांबडी माती आणली जायची. अंगण कुदळीने

खणून मुरूम व तांबडी माती घालून पाणी शिंपडले जायचे आणि धोपटण्याने चोपून चोपून अंगण तयार केले जायचे. तिथेच बाजूला रांगोळी काढण्यासाठी चौकोनी छोटा ओटाही बनवला जायचा. अंगण शेणाने छान सारवले जायचे आणि ओटाही तांबड्या गेरूने सारवला जायचा. घरीच आकाशकंदील बनवला जायचा. दिवाळी येण्याच्या दोन दिवस आधीपासूनच संपूर्ण घर दिवाळीच्या स्वागतासाठी सज्ज व्हायचं. चुणा थोड्या पाण्यात कालवून चुण्याच्या ठिपक्यांची रांगोळी काढली जायची. तसेच दरवर्षी नवीन रांगोळीचे पुस्तक आणून कोणत्या दिवशी कोणती रांगोळी काढायचा हे आधीपासूनच घरातील आणि

आजूबाजूच्या मुली ठरवून ठेवायच्या. मग प्रत्येकीकडे सगळ्या जाऊन एकमेकींना रांगोळी काढायला मदत करायच्या. घराघरांतून दिवाळी फराळाचा खमंग सुवास दरवळायचा. दिवाळीला रोज अभ्यंगस्नानासाठी उठणं म्हणजे लहानग्यांसाठी मोठं दिव्यच असायचं. कारण थंडीचे दिवस असल्याने ऑक्टोबर, नोव्हेंबर महिना म्हटलं की कडाक्याची थंडी असायची. पहाटे तुळशीपुढे आणि अंगणात पणत्या लावल्या जायच्या आणि पाट मांडून त्यावर प्रत्येकाला बसवून उठणे लावले जायचे. स्नान करून आल्यावर ‘कारंट’ डाव्या पायाच्या अंगठ्याने फोडण्याची प्रथा आहे. श्रीकृष्णाने नरकासुर राक्षसाचा वध याच दिवशी केल्यामुळे

त्याच्या वधाचे प्रतीक म्हणून हे कारंटे गोविंदा गोपाळा म्हणत फोडले जाते. सगळ्यांचे अभ्यंगस्नान झाल्यानंतर देवपूजा करून देवाला फराळाचा नैवेद्य दाखवला जायचा आणि मग सगळेजण एकत्र बसून फराळ करायचे. आता जरी अंगणाची जागा कोबा किंवा पॅसेजेने घेतली असली, ठिपक्यांचा कागद आणि ठिपक्यांची रांगोळी कालौघात मागे पडून झटपट रांगोळीसाठी छाप आले असले, अभ्यंगस्नान भल्या पहाटेऐवजी पहाटे (सहाच्या दरम्यान) बिना कारंटे फोडून होत असलं, विकतचा कंदील, विकतचा फराळ जरी घरात येत असला, थंडी सुद्धा कडाक्याची पडत नसली ना तरीही दिवाळीचा तोच उत्साह, तेच चैतन्य अजूनही पूर्वीसारखंच

आहे. फक्त तिचं स्वरूप बदलले आहे. काळ कितीही बदलो, पण काही लोक मात्र ही दिवाळी पारंपरिक पद्धतीने मोठ्या धूमधडाक्यात दरवर्षी साजरी करतात. आपल्या पारंपरिक संस्कृतीशी घट्ट नातं त्यांनी अजूनही जपलं आहे. दिवाळीचं जसं सांस्कृतिक महत्त्व आहे ना तसंच तिच्या अध्यात्मिक स्वरूपाचं महत्त्व देखील तितकच महत्वाचं आहे. दिवाळी म्हणजे अंधारावर प्रकाशाचा विजय मिळविणारे एक प्रकाशपर्व आहे. म्हणूनच आपल्या अंतर्मनातील अंधार दूर करण्यासाठी आपल्या मनात एक आत्मज्ञानाचा दिवा लावला पाहिजे. या आत्मज्ञानाच्या प्रकाशात वासना, क्रोध, लोभ, द्वेष, आसक्ती, अहंकार आणि आळस यासारख्या अंधाराला जाळून टाकून प्रेम, शांती, समाधान, नम्रता यांना अध्यात्मिक भावनांचे कोदण लावले पाहिजे. त्यासाठी प्रत्येकाने आपल्यामध्ये जर आत्म्याचा दिवा लावला तर आत्म्याचा प्रकाश जागृत झाल्यानंतर प्राप्त होणारा आनंद हा निश्चितच अवर्णनीय असेल यात शंका नाही.

हिंसा, वासना, गुन्हेगारी, व्यसनाधीनता, कर्तव्याचा अभाव, मालिनता, स्वार्थ, लबाडी, अप्रामाणिकता, अन्याय, अहंकार, भ्रष्टाचार इत्यादींचा अंधार सर्वत्र पसरलेला असताना दिवाळी हा पारंपरिक सण एकमेकांमधील मतभेद विसरून सर्वांना आपली हजारो वर्षांपूर्वीची संस्कृती, परंपरा अधिकाधिक समृद्ध करण्याचा प्रयत्न करायला लावतो. दिवाळी सणाने आता धर्म मर्यादा ओलांडून त्याने राष्ट्रीय उत्सवाचे स्वरूप प्राप्त केले आहे ही खरोखरच अभिमानाची गोष्ट आहे, तर अशा उद्यावर येऊन टेपलेल्या दिपोत्सवाच्या सर्वांना लक्ष लक्ष शुभेच्छा. युवा पिढीचे भविष्य उज्ज्वल होवो, ज्येष्ठांना निरोगी स्वास्थ्य लाभो व सर्वांच्या सर्व इच्छा पूर्ण होवोत याच दिवाळीनिमित्त सर्वांना अनंत शुभेच्छा! आपणा सर्वांना यंदाची दीपावली सुखा समाधानाची, आनंदाची व भरभराटीची जावो, हीच ईश्वर चरणी प्रार्थना!

अर्चना सरोदे

दिवाळीचा अर्थ सर्वांसाठी वेगवेगळा आहे. सुख-;खांनी व्यापलेलं मन उत्सवाच्या दिवशी आनंदाचा सण अनुभवतं. दसऱ्याचा सण वैजयपर्व, तर दिवाळीचा सण ा दिव्यांचं प्रकाशपर्व! वैजयादशमीनंतरच दिवाळी सणाचे ध लागतात आणि उत्सवी तावरणाळा उधाण येऊ लागतं. ारदाचं चांदणं मन मोहित करतं, यामुळं मनात उत्साह आणि रणेची भावना वाढीस लागते. दिवाळी हा तर भारताचा एक प्रमुख सण असून, जगाच्या पाठीवर जिथं-जिथं इंदू समुदाय, भारतीय नागरिक असतात, तिथं भारतीय रंपरा, प्रथेनुसार हा सण साजरा केला जातो.

अंधारावर प्रकाशाचा विजय म्हणून दीपोत्सव हा दरवर्षी आणि प्राचीन काळापासून उत्साहानं, आनंदानं साजरा करत आलो आहेत. पुराणातील दाखले आणि धार्मिक श्रद्धेचा आधार असलेलं पर्व साजरा करताना ाळानुसार अनेक बदल झाले; मात्र या पर्वाचा मूळ भा आणि उद्देश हा अंतर्गत-बाह्य जगात सर्वत्र सत्य, ातता, प्रेम, आनंदाचा प्रसार करण्याचा असून, तो माजही कायम आहे. असं म्हणतात, विजयादशीच्या देवशी श्रीरामांनी रावणावर विजय मिळवला. या विजयाकडे सापणा वाईटावर चांगल्याचा विजय म्हणून पाहतो. ास्तविक, रामकथा ही संपूर्ण जगात व्यापलेली आहे. ाड्याफार फरकांनी ही कथा विश्वव्यापी संस्कृतीचा भाग बनली आहे. एवढेच नाही, तर कथा, कादंबऱ्यांतही ामकथेचा व्यापक प्रभाव दिसतो. श्रीरामांनी लंकेत जाऊन रावणाचा वध केला आणि तेथून परत येत असताना मयोध्येत उत्सव साजरा होणारच. एकार्थानं संपूर्ण ांस्कृतीच राममय असेल, लोकांत, संस्कारात, गीतात, माख्याधिकेत रामच रामच असेल तर विवाह सोहळा, त्र जन्म आदींसारख्या प्रसंगांतही रामांचा उल्लेख होतोच ाणि त्यााशिवाय आपल्याकडील धार्मिक कार्यक्रम, वैधी, कौटुंबिक कार्यक्रम पूर्ण होत नाहीत.

दिवाळीचा संबंध हा प्रामुख्यानं श्रीराम अयोध्येत रतण्याशी आहे. श्रीराम, सीता आणि लक्ष्मण हे वनवास

संपवून अयोध्येत आल्यानंतर अयोध्यावासीयांनी सर्व ठिकाणी मातीचे दिवे प्रज्वलित करून उत्सव साजरा केला. अयोध्यावासीयांनी या सुवर्णक्षणी आपल्या

भावना व्यक्त करण्यासाठी तुपाचे दिवे लावून प्रभूंचं स्वागत केलं. म्हणूनच हा दिवस म्हणजे

कार्तिक अमावास्येच्या तिथीला दिवाळीचा सण साजरा होऊ लागला. दिवाळीच्या दिवशी लक्ष्मी पृथ्वीवर विराजमान होते आणि त्यामुळं लक्ष्मीचं स्वागत करतानादेखील दिवे लावण्याची प्रथा आहे. त्यामुळं दिवाळीला आतषबाजी केवळ श्रीरामांच्या स्वागतानिमित्तच नाही, तर धन-धान्यांची देवी लक्ष्मीचं पूजन करण्याच्या निमित्तानंदेखील होऊ लागली. पुराणकथेनुसार समुद्रमंथनातून निघालेल्या चौदा रत्नांपैकी एक देवी लक्ष्मीदेखील होती.

कार्तिक अमावास्येला प्रकट होत असल्यानं तिचं स्वागत आणि पूजेची परंपरा विकसित झाली. याप्रमाणे दिवाळी शतकानुशतकं साजरी केली जाऊ लागली. पद्मपुराण आणि स्कंदपुराणातदेखील याचा उल्लेख सापडतो. पौराणिक कथेनुसार दिवाळी ही दिवा, सूर्यदेवाचं प्रतीक आहे. आणखी एका संदर्भानं प्रकाशपर्व म्हणूनही दिवाळी साजरा केली जाते; कारण दिवा लावणं हे भौतिक रूपांनं परिसर उजळून टाकणं आहे. दिवा प्रज्वलित करताना त्याचा आणखी खोलवर विचार केला, तर मनातील अंधकार आणि अज्ञान दूर करण्याचाही विचार त्यामागं दडलेला आहे.

दिवाळीचे प्रकाशपर्व पाचही दिवस उत्सवाच्या रंगात न्हाऊन निघणारे असते. वसुभारस, धनत्रयोदशी, नरक चतुर्दशी, लक्ष्मीपूजन, पाडवा आणि भाऊबीज. वसुभारसनं सुरू झालेलं प्रकाशपर्व केवळ भाऊबीजपर्यंत

नाही, तर देवदिवाळीपर्यंत म्हणजे तुळशीच्या लग्नापर्यंत चालतं. कार्तिक पौर्णिमेला समस्त देवगण वाराणसीच्या घाटावर एकत्र येऊन दिवाळी साजरा करतात. त्यामुळं दिवाळी सण हा एक महापर्वाच्या रूपानं साजरा केला जातो. श्रीरामांच्या अयोध्येतील आगमनाचा आनंद हा प्रत्येकाच्या मनातील उत्साह द्विगुणीत करणारा आहे आणि तो सर्वांसाठी मंगलमय पर्व ठरला. हा उत्सव एकमेकांना भेटवस्तू देण्याचंही कारण ठरला. सण कोणताही असो, या काळात फराळ, मिठाईची आणि भेटवस्तूंची देवाणघेवाण होतेच आणि याशिवाय सण साजरा होतच नाही. यात सर्वजण आनंदानं सामील होतात. बाजार दिव्यांच्या माळ्यांनी उजळून निघालेला असतो.

दिवाळी दरवर्षी येते. दरवर्षी आपण दिवे लावून अंधकाराला पळून लावण्याचा प्रयत्न करतो; पण अंधकार दूर होताना दिसत नाही. काळजीपूर्वक पाहिलं तर विज्ञानाचा प्रकाश आपण खुप पाडला आहे; परंतु अज्ञान, अधर्म, विश्वासघात, अंधविश्वासरूपी असणारा अंधकार मितवू शकलो नाही. अंधार आजही आपल्याभोवतीच घुटमळत आहे. वेद, पुराणकथा, उपनिषदं, महाभारत आणि रामायणासारख्या ग्रंथांत ज्ञानाचा सागर पाहावयास मिळतो. हे आपले धर्मग्रंथ आहेत. त्यांचा आपण अभ्यास करत आलो आहोत; पण आजही भारतातील मोठी लोकसंख्या अशिक्षित आणि सुविधांपासून वंचित आहे. चला, दिवाळीच्या या महाप्रकाशपर्वात मनातील आणि बाह्य जगातील अंधार व अज्ञान संपवून टाकण्यासाठी पुढे या आणि लक्ष्मीची पूजा करताना मनातील सरस्वतीचा सन्मान करण्यास विसरू नका; कारण हीच सरस्वती समाजात रुजलेल्या अनिष्ट प्रथा, अज्ञानावर आणि अविचारांवर प्रहार करते. मगच आपला समाज, आपली संस्कृती, सभ्यता ही खऱ्या अर्थानं प्रकाशमान होईल आणि ठिकठिकाणी द्वेषभाव, कटूतेऐवजी प्रेमाचा प्रकाश दिसून येईल.

डॉ. ओम निश्चल

वाट बघता बघता आली शुभ दीपावली	
दिवाळीचे बघा आले शुभ पर्व अभ्यंग स्नान करून न्हालं सर्व मोदमय जीवन,घेऊन आली, ही सुंदर दिवाळी, भाऊ सुंदर दिवाळी	
दिवाळी सुंदरता घेऊन आली रांगोळीने अंगणं शोषिवंत झाली एक दुसरीची,रांगोळी बघते, स्पर्धा रांगोळीची, जणू स्पर्धा रांगोळीची	
श्रीमंता घरी लाडू अनारसा करंजी गरिबाच्या घरी नाही साधी सातरंजी अशी ही होते,घरी गरिबाच्या, साधीच दिवाळी , भाऊ साधीच दिवाळी	
प्रा.अरुण बुंदेले , अमरावती मो.८०८७७४८६०९	

करा दिवाई साजरी

आली दिवाई हासत
इसरा आता जात पात
करा गावची सफाई
होऊन डेबुजीचे हात

तुमी सजवा बंगले
घ्यारे मोठ्या मोठ्या गाळ्या
घारे लुळ्या पांगळ्याले
दोन आधाराच्या काळ्या

घ्यारे बईनीच्या साठी
भरजरीचा तो शालू
दयारे अनाथ पोरीले
तीच्या आंगापुरता पालू

तुमी लावा चीरांगण
कंदील अगाशी बांदुन
आये अंधार डोंगरी
दिवे पेटवा जाऊन

ठेवा लक्ष्मीच्या पुळे
पाची पक्वान्याच ताट
करा दिवाई साजरी
जाऊन वृद्ध आश्रमात

प्रकाश जगन्नाथ डोबाळे
लाजनापूर
ता.आकोट
मो.९७६३२५१८७४

भारतीय समाज हा सण-उत्सवप्रिय समाज म्हणून म्हात ओळखला जातो. आपल्या संस्कृतीतील प्रत्येक सण हा आनंद, ऐक्य, परंपरा ाणि श्रद्धेचे प्रतीक असतो. ण आधुनिक काळात येणं सणांच्या साजरीकरणात अनेक ात्या प्रथा समाविष्ट झाल्या आहेत, ज्यामुळे निसर्गाच्या मारोग्यावर आणि मानवी शिवनावर गंभीर परिणाम होत आहेत. त्यातीलच एक म्हणजे ण्टाक्यांचा अतिरेकी वापर, यामुळे निर्माण होणारे ध्वनी ाणि वायू प्रदूषण आज आपल्या समाजासाठी चिंतेचा ाषय बनला आहे. दिवाळी, ाताळ, नवीन वर्ष, ानसोहळे, क्रिकेटमधील वैजय किंवा राजकीय ार्यक्रम अशाप्रकारचा ाणताही प्रसंग असो, ण्टाक्यांच्या आवाजाशिवाय ाे अपूर्ण वाटतो. परंतु या ाही क्षणांच्या आनंदामागे ाडलेले प्रदूषणाचे सत्य ापण वारंवार विसरतो. ण्टाक्यांचे उत्पादन हे ासायनिक पदार्थांच्या जटिल ाश्रणावर आधारित असते.

पोर्टशियम नायट्रेट, सल्फर, कोळशाची भुक्टी, बॅरियम, मॅग्नेशियम, लीड, आर्सेनिक, अॅल्युमिनियम, स्ट्रॉन्शियम यांसारख्या अनेक धातू आणि रासायनिक घटकांचा वापर त्यात केला जातो. हे पदार्थ जळताना हवेमध्ये नायट्रोजन ऑक्साइड, सल्फर डायऑक्साइड, कार्बन डायऑक्साइड, कार्बन मोनोऑक्साइड आणि सूक्ष्म धूलिकण सोडतात. या प्रदूषक वायूंमुळे वातावरणातील हवा विषारी बनते. विशेषतः PM२.५ आणि इश१० या सूक्ष्मकणांचे प्रमाण फटाक्यांच्या दहनावेळी अनेक पट वाढते. (PM२.५ म्हणजे अतिशय बारीक, आणि PM१० म्हणजे थोडे मोठे कण) हे सूक्ष्मकण इतके लहान असतात की ते थेट फुफ्फुसांमध्ये जाऊन रक्तप्रवाहात मिसळतात, ज्यामुळे श्वसनाचे आजार, दमा, ब्रॉन्कायटिस, फुफ्फुसाचे संक्रमण आणि हृदयविकारांची जोखीम वाढते. प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या अहवालानुसार,

भारतातील प्रमुख शहरांमध्ये दिवाळीनंतर हवेमधील प्रदूषणाची पातळी नेहमीपेक्षा चार ते पाच पट वाढते.

फटाक्यांमुळे होणारे प्रदूषण: आनंदीक्षणातून निसर्गविनाश

दिल्ली, मुंबई, पुणे, नाशिक, नागपूर यांसारख्या शहरांमध्ये दिवाळीच्या रात्रीनंतर इश२.५ च्या प्रमाणात अत्यंत झपाट्याने वाढ होते. दिल्लीमध्ये तर AQI (Air Quality Index) ‘गंभीर’ या श्रेणीत म्हणजे ४००-५०० पर्यंत पोहोचतो. ही परिस्थिती श्वसनास त्रास देणारी आणि जीवघेणी ठरू शकते. हवेमध्ये सल्फर डायऑक्साइड व नायट्रोजन ऑक्साइडचे प्रमाण वाढल्यामुळे डोळ्यांत जळजळ, घसा खवखवणे, डोकेदुखी, थकवा आणि श्वास घेण्यास त्रास अशी लक्षणे सामान्यपणे दिसून येतात.

फटाक्यांच्या दहनामुळे केवळ वायू प्रदूषणच नाही, तर ध्वनी प्रदूषणही प्रचंड प्रमाणात वाढते. साधारण

मानवी कानाला सुरक्षित ध्वनीमर्यादा ७५ डेसिबेल इतकी असते, परंतु फटाक्यांच्या स्फोटावेळी आवाजाची तीव्रता १२० ते १५० डेसिबेलपर्यंत पोहोचते. अशा तीव्र आवाजामुळे कानातील श्रवणशक्तीवर परिणाम होतो, झोपेच्या गुणवत्तेत घट येते, रक्तदाब वाढतो आणि मानसिक ताण

निर्माण होतो. वृद्ध व्यक्ती, लहान मुले आणि रुग्ण यांच्यासाठी हा आवाज विशेषतः त्रासदायक असतो. पक्षी, प्राणी यांनाही ध्वनी प्रदूषणाचा मोठा फटका बसतो. अनेक पक्षी दिशाभूल होऊन झाडांवरून पडतात, पाळीव प्राण्यांमध्ये भीती आणि अस्वस्थता निर्माण होते, तर वन्यजीवांमध्ये प्रजननाच्या प्रक्रियेवर परिणाम होतो.फटाक्यांचा परिणाम फक्त हवेमध्येच मर्यादित राहत नाही. त्यांचे अवशेष म्हणजे कागदाचे तुकडे, धातूंचे कण, प्लास्टिकचे कवच आणि राख जमिनीवर साचतात. हे सर्व नाल्यांत, पाण्याच्या स्रोतांत आणि शेतीच्या जमिनीत

मिसळून जमिनीचे आणि जलस्रोतांचे प्रदूषण निर्माण करतात. जड धातूंचे हे अवशेष जमिनीतील पोषक घटकांची हानी करतात, त्यामुळे पीक उत्पादनावरही परिणाम होतो. नद्या आणि तलावांमध्ये मिसळलेले हे रसायन जलीय जीवसृष्टीसाठी घातक ठरते.फटाक्यांमुळे होणारे प्रदूषण हा केवळ पर्यावरणाचा प्रश्न नाही, तर तो सामाजिक आणि आर्थिक प्रश्नही आहे. दरवर्षी फटाके फोडताना शेकडो अपघात होतात. मुलांच्या आणि तरुणांच्या हातांना, चेहऱ्यांना व डोळ्यांना गंभीर दुखापती होतात. अनेकांना आयुष्यभरारासाठी अपंगत्व येते. या दुर्घटनांमुळे रुग्णालयांवरील भार वाढतो आणि कुटुंबांवर मानसिक तसेच आर्थिक ओझे येते. प्रदूषणामुळे वाढणाऱ्या आजारामुळे आरोग्यखर्च वाढतो, कामकाजातील उत्पादकता कमी होते आणि देशाच्या अर्थव्यवस्थेवरही त्याचा नकारात्मक परिणाम होतो.भारतामध्ये ‘वायू प्रदूषण

प्रतिबंधक कायदा,१९८१’, ‘पर्यावरण संरक्षण कायदा, १९८६’ आणि ‘ध्वनी प्रदूषण नियंत्रण नियम, २०००’ यांद्वारे फटाक्यांच्या वापरावर नियंत्रण ठेवण्याचे प्रयत्न केले गेले आहेत. सर्वोच्च न्यायालयानेही दिवाळीच्या काळात केवळ ‘ग्रीन फटाके’ वापरण्याची शिफारस केली आहे. हे ग्रीन फटाके पारंपरिक फटाक्यांपेक्षा सुमारे ३० टक्के कमी प्रदूषण निर्माण करतात. तसेच रात्री १० नंतर फटाके फोडण्यास बंदी घालण्यात आली आहे. तथापि, या नियमांचे पालन नागरिकांनी मनापासून केले नाही, तर कायदे कागदावरच राहतील.यावर उपाय म्हणून जनजागृती आणि जबाबदार वर्तन अत्यंत आवश्यक आहे. सण साजरे करणे हे आपल्या संस्कृतीचे वैशिष्ट्य आहे, पण सण साजरा करताना निसर्गाचा अपमान न करता, पर्यावरणपूरक पद्धती अवलंबणे ही आपली सामूहिक जबाबदारी आहे. आपण सणाचा आनंद फटाक्यांशिवायही साजरा करू

शकतो. पारंपरिक दिवे, एलईडी लाइट्स, संगीत, सांस्कृतिक कार्यक्रम, सामाजिक उपक्रम आणि पर्यावरण रक्षणाचे संकल्प यांद्वारे. शाळा-कॉलेजांतून विद्यार्थ्यांना फटाक्यांच्या दुष्परिणामांबद्दल शिक्षित केले पाहिजे. माध्यमांनीही याबाबत जबाबदार भूमिका घेत जनतेला जागरूक करणे आवश्यक आहे.खरी दिवाळी, खरा आनंद, खरा प्रकाश तोच जो निसर्ग, समाज आणि मानव यांच्या समन्वयातून जन्मतो. चला, या सणासुदीला आपण सर्वांनी मिळून ठरवूया की ‘फटाके नाही, फुलझड्यांऐवजी फुलांची सजावट, धूर नाही तर स्वच्छ हवा, आवाज नाही तर आनंदाचा गजर.’कारण सणाचा खरा अर्थ आहे प्रकाशाचा उत्सव आणि तो प्रकाश पर्यावरणपूरक, स्वच्छ आणि शाश्वत असेल, तेव्हाच तो खऱ्या अर्थाने उज्ज्वल ठरेल.

डॉ. राजेंद्र बगाटे
मो. ९९६०१०३५८२

दीपावलीचा सण म्हणजे आनंदपूर्व, या आनंद सोहळ्यात सर्व लहान योर मंडळी हरकून गेलेली असतात. दूखाचा कुठे लवलेल उरलेला नसतो. दीपावली म्हणजे खऱ्या अर्थाने मनाच्या अंधकाराला दूर करून ज्ञानाच्या स्वाशात स्वतःला प्रज्वलित करण्याचा अविष्कार होय. दीपसोहळा मनाला तेजोमय करत असतो. दीपावली

सणाबाबत संत ज्ञानेश्वर महाराजांनी अनेक ओव्या सांगितल्या आहेत. जीवनात प्रकाशमय दीप लाभो, ज्ञानरूपी प्रकाशाकडे येऊन जाते ती ज्ञानेश्वरी
‘जैसी दीपकलिका धाकुटी। परी बहु तेजाते प्रकटी। तैसी सद्बुद्धि हे धेकुटी। म्हणो नये।’
संत ज्ञानेश्वर महाराज म्हणतात

ज्ञानियांची दिवाळी

दीपकलिका धाकुटी म्हणजे दिवाळीची ज्योत होय. ती लहान असते पण प्रकाश मात्र भरपूर देत असते, त्यामुळे सद्बुद्धी जरी अल्प असली, कमी असली तरी तिला लहान कमी समजता कामा नये. समाजात अनेक बुद्धिमान माणसे आहेत. तरी त्यांचे जीवन कधी कधी स्वतःच्या स्वाध्यासाटी खर्च केलेले असते. अशी माणसे काय कायाची आहेत? पण काही माणसे छोटी असतात. वाटचाल आलेली सेवा छोटी असते, पण हेच परम कर्तव्य समजून पार पाहत असतात. मागील काळात कोरोना सारख्या महामारीत अनेक कोरोनायुद्धांनी आपापल्या परीने काजी लावली होती खरी सुबुद्धी होती. छोटी कामे असली तरी सर्वस्वपणे केलेले कार्य हे महानच असते.

मी अविवेकाची काजळी । फेडुनी विवेकदीप उजळी । ते योगिला पाहे दिवाळी निरंतर ।।
दिवाळीचा सण साजरा होताना समाजामध्ये अनेक उपेक्षित वंचित भटक नांदत असतात. अशा भटकाच्या अंगणात अंधारमय वातावरण असते. नोकऱ्यांना बोनस तर कष्टकर्यांना

मात्र वेळेतही पगार उपलब्ध नाही. अशा द्विधास्थितीत कष्टकरी मालक व भांडवलदारांच्या कबरीत अडकलेला आहे; अशा धनिक वर्गाच्या विवेक बुद्धीला आलेली काजळी ही नाहीशी व्हावी, हेच ज्ञानेश्वर महाराजांना अपेक्षित आहे. हीच ज्ञानेश्वरांनी सांगितलेली दीपावली होय, तीच या क्षणाची अपेक्षा आहे. संत ज्ञानेश्वर या ओवीतून सांगतात की, विवेक दिपास आलेली

अविवेकाची काजळी झाडून तो विचाररूपी दिवा प्रज्वलित करतो. चांगल्या अर्थाने योगी लोकांना निरंतर दिवाळी सणाचा आनंद द्विगुणीत होताना दिसतो. ज्ञानेश्वरीतील या ओवीत अनेक प्रकारे जीवनातील नैराश्य घालून ज्ञान ज्योत तेजावत ठेवतात.

दीपा आणि प्रकाश । एकवकीचा पाडू कैसा । तो माझ्या ठाई कैसा मी तथा माजी।।

दिवा आणि प्रकाश यांचे नाते एकसंध असते. असेच मानवी जीवनात मनात पेटवलेली ज्ञानज्योत त्या ज्योतीच्या प्रकाशात स्वतःला तेवत ठेवणे ही गरज असते. अंधकाराचा विमोड करत तेजस्वी जीवन जगत असतो. एकवकीचा पाडू कैसा म्हणजे दिवा आणि प्रकाश यांचे एकत्वाचे नाते होय. तो माझ्या ठाई मी त्याच्या ठाई ऐकतंनं आहोत. असेच माणसाच्या जीवनातील नाती एकतेने टिकवले जातात. दिवाळी सणात खऱ्या अर्थाने अशा प्रकारे साजरा करावयाचा असतो. अंगणी आलेला पाहुणा, अंगणी आलेला उपेक्षित माणूस त्याच्याही ओंजळीत आनंद ठसव देताना खऱ्या अर्थाने

दीपावलीचा सण साजरा होतो. दिवाळीच्या सणात लहानांपासून मोठ्यांपर्यंत या सणाची आतुरता लागलेली असते. अखंड आनंद उत्सव चालू असतो. चांगल्याचा वर्षाव होत असतो. नवनिर्मितीचा अविष्कार अंगिकारल्यावर नवे कपडे, सुवास

भोजन, नातीगोती गोळा झालेली असतात. त्या आनंदाचा पागवारा कुठे गगनात मावत नसतो. यावर माऊली म्हणतात.

अंधारी अभंगु दिवा । आवडी समर्थ बोळावा । तैसा प्रणवी जाणावा कर्मरंभी ।।

अंधारमय जीवनात ज्ञानरूपाने न विसरणारा दिवा असावा, तसाच संकटमय जीवनात अरण्यतून जाताना बलवानाची सोबती लागते, त्याचप्रमाणे कर्म करताना अभंग असणाऱ्या ज्ञानरूपी दिवाच्या प्रकाशाने कार्य सुखरूप पार पाहत असते. अशा आनंदी सणात एकमेकांच्या जीवनातील एकमेकांचा अंधारमय प्रवास खंडित करून संकटांना समजून घेत, त्यांना सोबती केले पाहिजे.

‘सूर्य अधिष्ठिली प्राची। जगा राणीव दे प्रकाशाची। तैशी वाचा श्रोतयां ज्ञानाची। दिवाळी करी।।

सूर्यदेवतेने पूर्व दिशेला अंगीकार केला म्हणजे सूर्य उगवल्यावर तो सर्व जगाला प्रकाशमय करत असतो. भेदभाव कसलाच न करता तो प्रकाश सर्वासाठी असतो. त्या प्रकाशावर मनुष्य व बरोबर प्राणिमात्रा, सजीव, निर्जीवांचा अधिकार असतो. तसाच मानवी जीवनात प्रकाशाची जाणीव झाल्यावर त्याची योग्यता व चाणी यातून प्रकट होणारी भाषा यामुळे श्रोत्यांना अर्थात जनमाणसांना ज्ञानाची दिवाळी करता येते.

ज्ञानेश्वर महाराजांनी ज्ञानाची दिवाळी दिल्याने ती आपण सातशे वर्षांनंतरही साजरी करतो.

ज्याप्रमाणे ओवीतून माऊली दिवा

व प्रकाश यांचे मानवी जीवनातील महत्त्व व योगदान सांगितले आहे. तसेच त्यांनी परमायदानातून सुद्धा त्या विश्वात्माकडे विश्वाच्या कल्याणाचे मागणे मागितले आहे.

दुरितांचे तिमिर जावो। विश्व स्वधर्मसूर्य पाहो। जो जे वांछील तो ते लाहो। प्राणिजात ।।

दुरित म्हणजे पापी, समाजकंटक, दुष्ट, दुर्जन होय. तर तिमिर म्हणजे अंधार, अज्ञान, अंधश्रद्धा अशा पापरूपी अंधाराचा नाश होऊन सगळ्या जगाने सुधर्मरूप सूर्याच्या प्रकाशात पाहजे, माणूस लोभ, मद, माया, मोहो, मत्सर याने तो बांधला जातो.

याने शत्रू बलवान होतात व समाजात वाही वाही निर्माण करतात. जो धर्म निष्काम वृत्ती शिकवतो त्या निष्काम वृत्तीने कर्म केल्यास स्वधर्म आचरणाच्या प्रकाशात सर्वांना ज्ञानरूपी प्रकाश मिळेल. असे संत ज्ञानेश्वर त्या विश्वात्माकडे मागणे मागतात. परमायदानातून विश्व कल्याणाचा व्यापक संदेश दिला असून तो संदेश आचरणात आणणे म्हणजेच मनाचा दीपोत्सव साजरा करणे होय. अशी ज्ञानी माणसे दुसऱ्याच्या जीवनातील अंधार नाहीसा करण्यात आपले आयुष्य वेचतात. अशी माणसे जगाच्या कल्याणाची दिवाळी साजरी करू पाहत असतात. हीच ज्ञानियांची दिवाळी होय...

ज्ञानेश्वर मिडगुले
जेष्ठ पत्रकार, पुणे
मो. ७७७४०९८६५५

दिवाळी सण मोठा आनंदाला नाही तोटा

मर्यादी सणांचे एक - वैशिष्ट्य आहे. यात सर्वसामान्यांना सामावून घेण्याचा विचार आहे, आता साधा दिवाळी सण सुरू आहे. दिवाळी सण रक्त श्रीमंतांनीच साजरा करावा असे कुटुंब नाही. समाजात प्रत्येक वर्गातील, उत्पन्न गटातील व्यक्ती हा सण आनंदाने साजरा करत असते. कदाचित श्रीमंतांकडे साजूक तुषातील मिठाई असेल तर चंद्रमाळी शोपडीत एहणाऱ्याच्या घरात मूळ वा साखर घालून केलेली मिठाई असेल. आनंदाची माझा दोन्हीकडे समान असणार. फक्त फक्त दर्जाचा असतो. शोषडीवरही आकाशदिवा टांगलेला असतो. त्यात विजेचा दिवा नसेल तर पणती तेवत असते.

मला आठवते, ज्यावेळी विजेचा शिरकाव घरात झाला नव्हता तेव्हा दैनंदिन व्यवहार कॅडिलाच्या उड्डातच होत असत. आकाश कॅडिलात पणती हा मेणबत्ती लावलेली असायची. आज बीज आली असल्यामुळे आणि हा झालखंड अनुभवलेली पिढी आता इच्छुहळू इतिहासजमा होत असल्यामुळे त्या पिढीला याची माहिती असण्याचे कारण नाही.

आज दिवाळीचे संदर्भ बदलले आहेत. आजही दिवाळी साजरी केली जाते. पण विकतचा फराळ घेण्याकडे बहुतांश गृहिणींचा कल असतो. अर्थात त्याला कारणही तशीच असतात. आज

नवरा-बायको दोघेही जांच करत असल्यामुळे घरी पदार्थ नाहीच) असे करणे जमतच (शकवतो नाही. त्यामुळे ऑर्डर देऊन पदार्थ आणले जातात आणि दिवाळी साजरी केली जाते. घरात एखादा पदार्थ देवाला नैवेद्य म्हणून केला जातो, पण इतर फराळ मात्र विकतचा आणण्याकडे भर असतो. यात काही वावगे आहे, असेही नाही.

दिवाळी फराळ ही संकल्पना केवळ कुटुंबापुरता मर्यादित राहू नये वासाटी आज अनेक सेवाभावी संस्था मतिमंद, अस्थिरव्यंग वा अन्य महिला बचत गटांकडून दिवाळी फराळ तयार करून घेतात व तो करून देतात. दयात उपलब्ध यामध्ये अनेक सेवाभावी संस्था आहेत. दिवाळी फराळ, दिवाळी साजरा, उटणे, उंबरळा पट्टी, पणती,

सुगंधी तेल असलेला बॉक्स आज अल्प किमतीत बनवून तो उपलब्ध केला जातो. यामुळे त्या संस्थेलाही मदत मिळते व समाजालाही आपण काहीतरी मदत केल्याची भावना निर्माण होते.

आज अनेक सेवाभावी संस्था दिवाळी फराळ जमा करून तो शोपपट्टीत पोहोचवण्याचे काम करत आहेत. या संस्थादेखील मोठ्या माणसांनी (समाजात असलेल्या) चालवलेल्या असतात. सेवा हा त्यांचा मूळ उद्देश असतो. त्यासाठी ते चांगल्या दर्जाचे पदार्थ बनवून घेऊन त्याचे वाटप अशा वस्त्यांमधून करण्यात येते. आज दिवाळी घरातून बाहेर पडून खऱ्या अर्थाने समाजात आली आहे.

विकास धुळेकर

झपार युगातील गोष्ट आहे. कुंभराल नल कुंभर व मणिग्रीव नावाची दोन मुले होती. पिण्याच्या अस्माप संपत्ती मुळे ती अतिशय गर्विष्ठ झाली होती. एके दिवशी ते मंदाकिनी नदीच्या तीरावर बाजूनी मंदिरा प्राशन करून नशेने धूत झाले होते. सोबत अप्सरा श्रे गाणे बजावणे करीत होत्या. त्याच वेळी देवर्षी नारद तेथून जात होते. नारदांना पाहून अप्सरांनी आपल्या शरीराभोवती बंधे गुंडाळली व नक्षत्रपणे उभ्या राहिल्या. नलकुंभर व मणिग्रीव या नशेमध्ये मंदोन्मत्त झाल्याने नल कुंभर व मणिग्रीव यांना त्याचे भान नव्हते. त्यामुळे त्यांनी नारदांकडे दुर्लक्ष करून उपहास केला.

देवर्षी नारद यांना त्यांच्या या कृतीचा राम आला व त्यांनी दोघांनाही भूतलवर गोकुळात नंदाचे घरासमोर ह्म होऊन पडण्याचा शाप दिला. त्याप्रमाणे ते दोघेही नंदाच्या घरासमोर अर्धुन बूझ होऊन यमलक्षुन नावाने ओळखले जाऊ लागले. मुलांची ही अवस्था पाहून कुंभराला अत्यंत वाईट वाटले. त्याने मुलांच्या बर्तणुकीबाबत नारदांची क्षमा याचना केली. तेव्हा

नल कुंभर व मणिग्रीव उद्धार

नारदाने झपार युगातच जेव्हा कृष्णवतार होईल त्यावेळेस भगवान कृष्णांच्या स्वशनि त्यांचा उद्धार होईल असा उःस्वप्न दिला.

कालांतराने मधुरेचा राजा कंस याच्या अत्याचाराने उस्त झालेल्या जनतेला तसेच कंसाने कैदेत टाकलेल्या आपल्याच बहिण देवकी व जावई बासुदेव यांना जसातून मुक्त करण्यासाठी कारागृहातच प्रत्यक्ष भगवंताने देवकीच्या पोटी जन्म घेतला. बासुदेवांनी मध्यरात्रीच घर पावसात बालकृष्णाला गोकुळात नंदाकडे नेऊन ठेवले. यशोदेने कृष्णाचे संगोपन वाटसल्ल्याने केले. बालकृष्णाने बालपणापासूनच आपल्या स्खीलाद्वारे गोकुळ वासियांना लळा लावला व त्याची मने आकर्षित केली. लोणी चोरणे, लकडा मोडणे गुणावर्ताचा बंध, पुतना बंध, यशोदेला मुखातून प्रह्लाद दर्शन करविणे अशा नंद येशांदेला तसेच गोबुद्धांतील

गोपगोपिकांना विस्मयकारक वाटतील अशा अनेक लिला केल्या.

एक दिवस कृष्णाने मटके फोडून लोणी खाल्ल्याने यशोदेला राग आला, व तिने बालकृष्णाला दोरीने बांधून दोरी उखळाला बांधून ठेवली. तेव्हा कृष्ण रांगू लागले व रांगत रांगत अंगणात आले. तसेच नारदाने म्हणणे सत्य करण्यासाठी ते तसेच रांगत जाऊन त्या दोन कुशांच्या मधून जाऊ लागले. कृष्ण दोन झाडांमधून निघाले परंतु उखळ त्या दोन झाडांमध्ये अडकले. योडे ओडताच व प्रत्यक्ष

भगवंताचा धक्का लागताच दोन्ही झाडे मोठा कडकडाट करीत जमिनीवर कोसळली. त्यातून दोन सुंदर पुरुष म्हणजे नल कुंभर व मणिग्रीव बाहेर पडून कृष्णासमोर हात जोडून उभे राहिले व भगवंताची स्तुती करू लागले. नारदांच्या अनुग्रहामुळे आपले दर्शन झाले आता आम्हाला जाण्याची अनुमती द्यावी असे म्हणून परवानगी मागू लागले.

तेव्हा भगवंताने 'तुम्ही मदाने ओंपले झाले होते, व देवर्षी नारदांनी तुम्हाला शाप देऊन तुमचा गर्व जाण्यास मदत केली. ही तुमच्यावर कुपाच होती. आता तुम्ही माझे विंतन करीत आणापल्या निवासस्थानी जा. संसार चक्रातून सोडविणाऱ्या अनन्य भक्तीची प्राप्ती तुम्हाला झालेली आहे असे सांगून त्यांना परवानगी दिली. यावर दोघांनीही उखळाला बांधलेल्या देवाला प्रदक्षिणा घालून व त्याची आज्ञा घेऊन ते उत्तर दिशेला निघून गेले. अशा प्रकारे भगवान श्रीकृष्णाने नल कुंभर व मणिग्रीव यांचा उद्धार केला.

मालचंद्र ठोंबरे
मो. ९८३४३५०८९५

भाऊबीज : काळानुसार दिलेली ओवाळणी

कार्तिक शुक्ल द्वितीयेला भाऊबीज साजरी केली जाते.या दिवशी मृत्यूची देवता यम आपल्या बहीण यमुना हिच्या घरी जेवायला गेला; म्हणून या दिवसाला 'यमद्वितीया' असेही म्हटले जाते. या दिवशी बहीण भावाला ओवाळते आणि त्याच्या दोघांयुषासाठी प्रार्थना करते.भाऊ, बहिणीचे खण करण्याचे वचन देतो, तसेच ओवाळणी म्हणून भेटवस्तू, कपडे, अलंकार देतो.

सहजच मनात विचार येतो की, अशा भेटवस्तूंसोबतच जर भावाने बहिणीला आजच्या काळानुसार आवश्यक असणारी ओवाळणी दिली, तर नक्कीच तिला त्याचा खरा लाभ होईल. कारण आजची स्थिती पाहता कोणतीही स्त्री सुरक्षित नाही. दररोज कुठे ना कुठे स्त्रियांवर बलात्कार, अत्याचार, एकात्म प्रेमोत्तन होणारी हत्या अशा घटना घडतच आहेत. अशा परिस्थितीत भावाचे कर्तव्य आहे की त्याने बहिणीचे खण करावे. तसेच स्वतःचे खण करण्यासाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण घेणे गरजेचे आहे, याचे महत्त्व बहिणीला पटवून घ्यावे.

आज हिंदू तरुणांवरील अजून एक संकट म्हणजे लष्क जिहाद! लष्क जिहादच्या जाळ्यात न

अडकण्यासाठी धर्मशिक्षण देणे ही काळाची गरज आहे.

या पार्श्वभूमीवर लष्क जिहादविरुद्ध कायदा बनवावा याकरिता महाराष्ट्रात नवरात्रोत्सवाच्या काळात हिंदू जनजागृती समितीने स्वस्थरी अभियान चालवले. हा अतिशय स्तुत्य उपक्रम होता, ज्याद्वारे व्यापक प्रमाणात समाजात जागृती निर्माण झाली.भाऊबीजेच्या निमित्ताने बहिणीला स्वसंरक्षणार्थ विद्वद होण्यासाठी प्रोत्साहित व प्रशिक्षित करणे, हीच खऱ्या अर्थाने काळानुसार दिलेली ओवाळणी ठरेल.

वैशाली परांजपे
नागपूर

यवतमाळ व पुसद जिल्ह्यातील सर्व जनतेस

दिपावली

निमित्त मनःपूर्वक
हार्दिक शुभेच्छा !

आ.किसनराव मा. वानखेडे
आमदार, उमरखेड-महाराष्ट्र विधानसभा

नितीन सुरेशचंद्र भुतडा
भाजपा, यवतमाळ- पुसद जिल्हा समन्वयक
मतदार नोंदणी सहप्रमुख, अमरावती विभागीय
शिक्षक मतदार संघ

मंगलमय दिवाळीत तुमच्या घरात प्रेम आणि
शांततेचा दीप उजळो! शुभ दीपावली!

दिवाळी पाडवा

निमित्त सर्वांना
मंगलमय शुभेच्छा..!

श्री साहेबराव पाटील कदम
मा. जिल्हा परिषद सदस्य यवतमाळ
सौ.स्मिताताई साहेबराव कदम पाटील
मा. जिल्हा परिषद सदस्य यवतमाळ
तथा संचालिका यवतमाळ जिल्हा मध्यवर्ती बँक यवतमाळ

समस्त जनतेस

दिवाळी निमित्त हार्दिक शुभेच्छा !

ग्रामपंचायत, श्रीरामपूर ता. पुसद
माझी वसुंधरा ०.६

स्वच्छतेतुन समृद्धीकडे !

- प्रदूषणमुक्त गाव श्रीरामपूर ग्रामपंचायत कडून स्वच्छता मोहीम राबविण्यात आली.
- नियमित साफसफाई, कचरा संकलन व जनजागृती वाढला.
- ओला कचरा व सुका कचरा वेगळा करा.
- खोलीत पॅनल, नैसर्गिक विद्युत वापर करा गाव व देशास बाळकट करा.
- झाडे लावा, पर्यावरण संतुलन साधा करभरा आणि ग्रामपंचायतला सहकार्य करा.
- शुभेच्छुक सरपंच, उपसरपंच, ग्रामविकास अधिकारी, सर्व सदस्यगण व गावकरी

ग्रामपंचायत श्रीरामपूर, ता.पुसद जि. यवतमाळ

मा.श्री.सतिष नांदगावकर

उपविभागीय अभियंता
जि.प.बांधकाम उपविभाग, पुसद
तर्फे सर्व
जनतेस

शुभ दिपावली

मल्हार फाऊंडेशन

विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी
मदत करणारी,
गरीब, बेघर, शेतकरी, शेतमजूर,
कामगार, मेंढपाळन
सहाकार्यासाठी आपल्या सेवेत तत्पर.

संपर्क:-
९४२२५४००९८, ९४२९८४५३२६,
९९२२६२४६४८, ९८२२९२९७२२,
९४०४५२६७७७, ९९२२६६२२८९

शुभ दिपावली

शुभेच्छुक:- एकविरा परिवार, पुसद

पावन व मंगलमय दीपावली
प्रकाश महोत्सवात वडीलधार्त्यांच्या
अस्वकीयांच्या जिवलगच्या शुभेच्छांनी
आपले व परिवाराच्या आयुष्य सुख समृद्धीने
भरून राहो दिवाळी या सणाच्या आपणास
खूप खूप शुभेच्छा.....!

दिपावली

मा.पुसद न.प.स.सदस्य, आर.न.वि.
श्रीमती
वनमालाताई साठेड
उपाध्यक्ष यवतमाळ जिल्हा कॉलेज कमिटी

मा.श्री. माधवराव वैद्य

जेष्ठ आदिवासी समाजाचे नेते तथा
सेवानिवृत्त, उपआयुक्त समाज
कल्याण विभाग, महाराष्ट्र
तर्फे

दिवाळीच्या
हार्दिक शुभेच्छा

महागांव तालुक्यातील सर्व शेतकरी,
शेतमजूर, कष्टकरी बांधव
तथा सर्वसामान्य जनतेस ही
दीवाळी आनंदाची व भरभराटीची जावो
हीच मनोकामना...

प्रविण ठाकरे
ता.अध्यक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी महागांव

महागांव तालुक्यातील सर्व शेतकरी,
शेतमजूर, कष्टकरी बांधव
तथा सर्वसामान्य जनतेस ही दीवाळी
आनंदाची व भरभराटीची जावो
हीच मनोकामना...

सोळावे व चांदीचे कलात्मक
दागिने मिळव्याचे एकमेव ठिकाण

भाग्यलक्ष्मी ज्वेलर्स
सहाफा लाईन, महागांव प्रो.सचिन यादव

इतरकेवळ मानणे हे दीपावलीची दिव्याला
लाभो उजेड येथे प्रत्येक व्यक्ती-याला
आरोग्य, धन, सुखाची व्हावी सदैव उधळण
वाढी फुलतून यावे दीपावली सणला

**आरोग्यसंपन्न दीपावलीच्या
सर्वांना मनस्वी शुभेच्छा...**

महागांव तालुका
व्यापारी महासंघ

कैलास शर्मा, सुधीर नरवाडे, वासुदेव नेवारे,
शिवराज ठाकरे, मिनार्ज खतीब, पांडुरंग नरवाडे,
अविनाश अमिलकंदवार, अनिल मामीडवार
गजानन फटींग, प्रभाकर गाडबैले, कारुणिक सुरेया

सुरेश शर्मा, विनायक चक्रवर्ती, विनायक आरजुनवार

जगदीश नरवाडे अध्यक्ष-महागांव तालुका व्यापारी महासंघ

दीपावली पर आपले जीवनचें
खुशियो की वरसात हो और आप हमेशा हंसते-मुस्कुराते रहो।
॥ शुभ दीपावली ॥

सय्यद इरफान, काळी (दो)
कार्यकारी अध्यक्ष जिल्हा कॉलेज कमिटी अमरावती विभाग
माजी उपसरपंच ता.प. काळी दो

आकाशकंदील अन पणत्यांची रोषणाई, फराळाची लज्जत न्यारी,
मक्या नवलाईची ही दिवाळी, झगमगली दुनिया सारी
दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

विशाल पवार
अध्यक्ष, महागांव तालुका शेतकरी खरेदी विक्री संघ, महागांव

दीपावली
की
हार्दिक शुभकामनायें

आसिफ खान ठेकेदार **फैजभाई मंडीवाले**

देऊनी दिव्यांचा प्रकाश सोबेर
भाऊबी वीज भायूर उदयाचा
काळ सौजन्य गुंफा ज्ञानदाया
मनूनी फुल्ले विवाही सणाचा

समस्त नागरिकांना

दीपावली
व
भाऊबिज

निमीच
हार्दिक शुभेच्छा..!

प्रा. राजू तोडसाम
आमदार - ८९ केळवूर - आणी
चित्राकार: महाराष्ट्र राज्य

संस्कृत कृति पराक्रमी विद्वान्मित्र डॉ. राकेश श्रिवस्तव
 डॉ. अश्विन दाबरे यांच्या संयुक्त प्रयत्नातून प्रकाशित
 डॉ. राकेश श्रिवस्तव यांच्या लेखनाने
 डॉ. अश्विन दाबरे यांच्या चित्रेन

शुभ दिपावली
 निमित्त सल्ला
मंगलमय शुभेच्छा

डॉ. राकेश श्रिवस्तव
 डॉ. अश्विन दाबरे

राकेश श्रीमन्नावर
 डॉ. राकेश श्रिवस्तव यांच्या लेखनाने

अश्विन दाबरे
 डॉ. अश्विन दाबरे यांच्या चित्रेन

श्री शारदा सान्शोधन शाला
मीमा साहल संलुटे
लके अललल

दीपावलीलु हलरलक शुभेकुल

ललललल लुलल
अललल लुलललललल

अललल लुललल
अललललललल

GURUKUL ENGLISH MEDIUM SCHOOL
CBSE AFF. NO. 1139404
At Kelapur road, N.H.44, Pandharkawada

Wishing You
HAPPY DIWALI

May this Diwali bring you happiness, success, and health. May the light of Diwali guide your way.

सर्व जनतेस

दीपावली

निमित्त
हार्दिक शुभेच्छा.

प्रदिप ना. भनारकर

विद्युच्छा, भोजन माण्यार वेल, रणालस, विद्युच्छा मॅडलमन जाली फल, वज्रजाल,
माल स्पॅन्क भजान पोरजो ताल व जर्नीकाल, जेकर.

गट ग्राम पंचायत कार्यालय, वांजरी
पं.स.पांडुरकवड जि.व.स.महाराष्ट्र

समस्त जनतेस

दीपोत्सव

निमित्त

हार्दिक शुभेच्छा.

♦ शुभेच्छा ♦

संतोष बोडेवार (कु.उ.बाजारा समिती संचालक)
(माजी उपसभ्यपती प.स.पांडुरकवड)
सौ.इंदिरा सनव आग्राम (सचिव)
विनोद भारोतराव बोडेवार (उपसभ्य)

सकथ- श्री.वेदी सुधास शिंदे, श्री.मुकाराम आग्राम, श्री.गुलाब यज्ञी,
श्री.सुनीता विनायक घडवी, श्री.मंगेश काकोरे,
श्री.वैशाली लक्ष्मण देकार, श्री.पुष्पा सुखदेव वेरमे,
सचिव-कीर्ती रोहणे

ग्रामपंचायत, पाटणबोरी तर्फे
समस्त जनतेस
दिपोत्सवाच्या
हार्दिक शुभेच्छा..

❖ शुभंस्तुत ❖

सौ. दिपाली जितु सुरावार
सरपंच, ग्रामपंचायत पाटणबोरी

सर्वांना
दीपोत्सवाच्या
हार्दिक
शुभेच्छा.

पाटणबोरी कृषी केंद्र संघ

[illegible]

बिगर सातवारा शेतकरी संघटना
शामादादा कोलाम ग्रिगेड
सर्व जनतेस
दीपावली
सौ. इंदिरा बोंदरे निमित्त **हार्दिक शुभेच्छा.** **भाई जयवीर कुमा**
 पदसेवा पत्रांक
 १५ शुभेच्छांक
 उत्कृष्ट गेळम (वेळ नेते)
 सुरेश कुमारे (रंभासक आयद शमादादा कोलाम ग्रिगेड)
 रंभासक मंडळी (कोडासिड्डी)
 शेतकऱ्याला जात नाही. धर्म नाही. जो जमीन पिकवितो तो
 शेतकरी मन सातवारा घाला असो की बिगर सातवारा घाला

[illegible]

स्वाभिमानी बांधेकाम कामगार संघटना

मोशन - रम रीज की १५२३

दिलवाले

आयनास व आयलया कुटुंबास

मंगलकाय

हादिक शुभेच्छा !

उमेश अग्निहोत्री

अपना, पापिपत्नी, संतकाल, सज्जन, संतक

मोशन, पापिपत्नी, सज्जन, सज्जन, सज्जन

[illegible][illegible]

ग्रामपंचायत पिपरी(मेघे) तर्फे

समस्त नागरीकांना

हार्दिक शुभेच्छा

दिपावली

— शुभेच्छा —

प्रिय बा. गौळे
महोदय

वैष्णवी अजय गौळकर
वरिष्ठ छ.प. पिपरी(मेघे)

अमित क. ठोकरे
महोदय

अजय गौळकर
महोदय

अमित क. ठोकरे
महोदय

अजय गौळकर
महोदय

अमित क. ठोकरे
महोदय

अजय गौळकर
महोदय

अमित क. ठोकरे
महोदय

अजय गौळकर
महोदय

अमित क. ठोकरे
महोदय

अजय गौळकर
महोदय

